... او گولۍ وچلېدې

ننګيال

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او گولۍ وچلیدې

PROPERTY OF ACKU 5657

ننګیال

... اوگولی وچلیدی

لیکوال	شهرت ننگیال
خپرونکی	فرهنگ جهاد
شمیر	۱۰۰۰
نیټه	۱۳۷۱ هـ ش حمل
مهتمم	پیرنور علی شاه

ACKU

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

اهداء

خدای بخښلی علاقدار عبدالکبیرخان ته چی دخپل اسلامی بصیرت او ملی درایت له مخی یی دغه قیام دقوام په لوررهبری کړ او دخپل ولس دیوالی او جهادی عظمت په لارکی یی دسیاسی گوندیوله سیاسی اغراضو او عمالو سره قهرمانانه مبارزه وکړه .

په گور یی نور شه

ننگیال

... او گولی وچلیدې

ننگیال

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

سریزه

په هیواد دکمونستي مزدور رژیم پرضد پاڅونونه په بیلابیلو سیمو کي بیلابیلي بڼي لري که څه هم په هره سیمه کي دقیام بنستیزمحرك او چورلیځ عقیده او د ملحد او ګوډاګي رژیم پرخلاف دجهاد دفرضیت اصل تشکیلوي خو ددغو پاڅوښونوعیت ، پیلامه ، دوام او مشخصات له ځینو داسي ځانګړتیاووڅخه برخمن دي چي په بیلا بیلو ګته - ګوریو کي ویشلي ښکاري .

دملحد او مزدور رژیم پر ضد چي موږ دلته دکوم پاڅون خبري کوو هغه دیو لړ داسي ځانګړنو لرونکي دي چي دهیواد په نورو سیموکي یي ساري نه لیدل کیږي.

موږ دلته دیو داسي پاڅو ن خبري کوو چي ولس دیوه بریالي تاکتیك له مخي ددښمن په خپلو وسلو دیوه ملي قیام او یوه داسي قیام له لاري چي دسیاسي ګوندونو او تنظیمونو له هر ډول اغیز او نفوذ څخه لوړ ؤ، کابل ته ډیر نژدي دیوه ستر او ولسي خوځښت بهیر توپاني کړ .

که څوك په بیطرفانه توګه دغه قیام او دهغي تاریخي پس منظرته یو ځغلنده نظرواچوي نو داستاد رباني داخبره به له یوي مخي ورسره تائید کړي چي:«ولسونه له سیاستمدارانو ډیر هوښیار او دتاوجنو حالاتو په وړاندي خورا قاطع او ځیرك دي».

موږ نه غواړو ددغه قیام په مشخصاتو اوږدي خبري وکړو خو په لنډه توګه ځینو ټکوته اشاره کوو او هغه داچي دغه قیام له پیله دچریکي جګړي په بڼه نه ؤ راولاړشوي بلکي له هماغه لومړي ورځي یي دیوه ولسي خوځښت او ملي قیام په بڼه دټول ولس دملاتړ له مخي دیوي

بشپړي جبهه يي جګړي اوعمومي پاڅون بڼه لرله ، تردې چي دمجاهدينو ترتسلط لاندي سيمو حدودهم معلوم وو- بله داچي په دغه قيام کي دهيڅ يوه سياسي جريان دخالت نه ليدل کيده بلکي ديوه خود- جوشه حرکت په توګه دسيمې دقومي مشرانو ترقيادت لاندي هغه ته زمينه برابره شوه په لاړواچول شو ، اوج ته ورسيد او دوام يي وموند- له همدې ځايه وه چي دقيام اداره دولسي قيادت په واک کي وه او يوه داسي متحده اداره يي رامنځ ته کړي وه چي په باورسره ويلي شو چي دحکومتونو په نسبت په حالاتو ډيره حاکمه او يوه مثالي امنيت يي ټينګ کړي وو .

خو کله هم چي دپيښور دګوندو نو سيوري په سيمه وغوړيده او دسياسي اقتدار لوبي پيل شوي نو ددغه پاڅون اصيل اهداف ، لاسته- راوړني ، پروګرامونه او اميدونه هم ورسره تاله ترغه شول او يو پاڅيدلي مقاوم ، متحد او يوه موټي قوم په ګوندونواو ګونديو وويشل شو.
ښکاره خبره ده چي دغه ليکنه دارقامو او موادو له مخي ددغه قيام بشپړتاريخ او پيښليک نشي ګڼل کيدي او نه هم دولس دجهادي قهرمانيو، حماسو او قربانيو انځورګري کولي شي بلکي يواځي ددغه قيام په رابطه پرحقايقو او واقعيتونو ولاړديوه شاعرانه او پرهر ژلي احساس يوتت تصوير او نيمګړي محصول دي-دومره چي ليکوال خپل تأثرات په ادبي رنګ کي غوټه کړيدي . داهم بايد ووايو چي دغه ليکنه دقلم مجلي په بيلابيلو ګڼو کي تر ځانګړو عنوانو لاندي خپره شويده او اوس همغه په «قلم» کي خپورشوي متن بيله دي چي دوخت دبدلون او نور و تغيراتو له مخي څه لاسوهنه پکي وشي کټ- مټ خپريږي- ځکه زه غواړم داليکنه په يوه .معينه زماني مقطع کي زما دجذباتواو انګيزنود محصول په توګه لاس نه خوړلي پاتي شي .

مينه او درنښت
ننګيال

... اوګولي وچليدي !!!

د افغانستان دجهاد تاريخ که له يوې خوا غملړلی تاريخ دی او ويرلړلی خوله بلې خوا وياړلی تاريخ دی او سرلوړی . د روسي وحشي ښکېلاک او د دوی د بريځوېه وړاندې دافغانستان د مسلمان او اتل اولس پاڅون يو حيرانوونکی پاڅون دی او هيښ کوونکی . د باطل د يوه وسله وال ځواکمن او په ځان مغرور وحشي ښکېلاک په مخه کې د تش لاسو خود حق په مينه مستو مؤمنانو راولاړيدنه او ودريدنه او بيا په دې وحشي ځواک د هغه بريالی کيدنه د ټولی دنيا د تعجب او حيرانتيا وړ ده .

رښتيا هم دهيواد په هره برخه کې ددې پاڅېدنو پيل او ابتدا حالبه ده ، د ايمان او ارادې په پخه بنا ولاړه ده او د حق د نه فنا کيدونکي نور په رڼا کې پر مختللې او په دې وسيله زموږ محلي پاڅونونه ملي او هېوادوال شوي او د باطل په مقابل کې يې يو ټينګ صف او " بنيان مرصوص " جوړ کړی دی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

بشپړي جبهه يي جګړي اوعمومي پاڅون بنه لرله ، تردي چي دمجاهدينو ترتسلط لاندي سيمو حدودهم معلوم وو- بله داچي په دغه قيام کي دهيڅ يوه سياسي جريان دخالت نه ليدل کيده بلکي ديوه خود- جوشه حرکت په توګه دسيمي دقومي مشرانو ترقيادت لاندي هغه ته زمينه برابره شوه په لاروا چول شو ، اوج ته ورسيد او دوام يي وموند- له همدي ځايه وه چي دقيام اداره دولسي قيادت په واک کي وه او يوه داسي متحده اداره يي رامنځ ته کړي وه چي په باورسره ويلي شو چي دحکومتونو په نسبت په حالاتو ډيره حاکمه او يوه مثالي امنيت يي ټينګ کړي وو .

خو کله هم چي دپيښور دګوندو نو سيوري په سيمه وغوړيده او دسياسي اقتدار لوبي پيل شوي نو ددغه پاڅون اصيل اهداف ، لاسته- راوړني ، پروګرامونه او اميدونه هم ورسره تاله ترغه شول او يو پاڅيدلي مقاوم ، متحد او يوه موټي قوم په ګوندونواو ګوندبو وويشل شو. ښکاره خبره ده چي دغه ليکنه دارقامو او موادو له مخي ددغه قيام بشپړتاريخ او پيښليك نشي ګڼل کيدي او نه هم دولس دجهادي قهرمانيو، حماسو او قربانيو انځورګري کولي شي بلکي يواځي ددغه قيام په رابطه پرحقايقو او واقعيتونو ولاړديوه شاعرانه او پرهر ژلي احساس يوتت تصوير او نيمګړي محصول دي-دومره چي ليکوال خپل تأثرات په ادبي رنګ کي غوټه کړيدي . داهم بايد ووايو چي دغه ليکنه دقلم مجلي په بيلابيلو ګڼو کي ترځانګړو عنوانو لاندي خپره شويده او اوس همغه په «قلم» کي خپورشوي متن بيله دي چي دوخت دبدلون او نور و تغيراتو له مخي څه لاسوهنه پکي وشي کټ- مټ خپريږي- ځکه زه غواړم داليکنه په يوه .معينه زماني مقطع کي زما دجذباتواو انګيزنود محصول په توګه لاس نه خوړلي پاتي شي .

مينه او درنښت

ننګيال

... اوکولی وچلیدي !!!

د افغانستان دجهاد تاريخ که له يوي خوا غملړلی تاريخ دی او وير لړلی حنوله بلي خوا وياړلی تاريخ دی او سرلوړی . د روسي وحشي ښکيلاك او د دوی د بريخو په وړاندي دافغانستان د مسلمان او اتل اولس پاڅون يو حيرانوونکی پاڅون دی او هيښ کوونکی . د باطل د يوه وسله وال ځواکمن او په ځان مغرور وحشي ښکيلاك په ځمکي د تش لاسو خود حق په مينه مستومؤمنانو راولاړيدنه او ودريدنه اوبيا په دی وحشي ځواك د هغه برياني کيدنه د ټولی دنيا د تعجب او حيرانتيا ورړده .

ربښتيا هم دهيواد په هره برخه کي ددي پاڅيدنو پيل او ابتدا حالبه ده، د ايمان او ازادي په پخه بنا ولاړه ده او د حق د نه فنا کيدونکي نور په رڼا کي پر مختللي او په دی وسيله زموږ محلی پاڅونونه ملی او دهيواد وال شوي او د باطل په مقابل کي يې يو ټينګ صف او " بنيان مرصوص " جوړ کړی دی .

د قلم مجله به هڅه کوي چې د افغانستان د جهاد ، قيام او انقلاب
بېلابېل ارخونه ، بېلا بېلې سيمې او بېلا بېلې خنډي او ګوښې ځېرې
او د درنو لوستونکو له پاره يې روښانه کړي .

دا دی په دې ګڼه کې هم د هيواد په يوه ځنډه کې د اسلامي
پاڅون او اسلامي اوښتون د شروع او پيل يو رښتينی او
واقعي تصوير وړاندې کوي او په همدې سيمه کې به قيام د قوام او
پراختيا په لور ځېرې چې پر له پسې به خپرېږي ليکوال په خپل پياوړي
قلم او خوږه ادبي ژبه د تاريخ خوږ کړي او بختوونکي کړي چې
کله کله لوستونکي ته سودا وروله کړي چې ګڼي دا به واقعيت نه
افسانوي کړي وي خو داسې نه ده هر څه واقعي دي فقط د ليکوال
ژبه يې ادبي او جذابه ده او محتوا يې د واقعيتونو
او پېښو شوو پېښو انځور دی .

موږ يې تاسو درانه لوستونکي لوستلو ته رابولو
او ليکوال يې بشپړ ولو او قدم په قدم به وربښه
ادبي لاره باندې وړاندې تللو ته !

په مينه

" اداره "

د ګرمۍ پيل و، خو د لمر شغلې د سرې په تندې د اسې تېزې
لګېدې لکه تيرې ستنې ، له ډېرې تود وخې له خمکې تپونه ختل ، د
آسمان مخ سپين او خړو ورېځو پوښلی و د درې په منځ کې سيند
مرام روان و ، د ګڼ چنارونه د شمال له ځپوښو د انديښنو په تال
يوه او بله خوا زنګېدل ، د پاخه سوې کوکې له بل هر وخت نه زياتې
سوځنده او ورمې شوې وې ، چوغکـــــــــــوبه د اسې شور جوړ
کړی و لکه چې د سيمې د لس کلونو ځوانانو او مشرانو په نيونه
ترې تم کيدو او شکنجو د ماتم ساندې غږوي .

بزګران په مات نړه په پټيو او کروندو کې په کار لګيا وو ،
د خپلې خونې د بېګار له لاسه مجبور وو چې د دوو درېو ورځو
کار په يوه ورځ کې سرته ورسوي ، د غسې به له بلې خوا په هفته کې
يو دوه ځله د جبري مارشونو ګډون هغوی له کار او مزدورۍ

دقلم مجله به هغه کوي چې د افغانستان دجهاد ، قيام او انقلاب
ببلا ببل ارخونه ، ببلا ببلې سيمې او ببلا ببلې ښتدې او گوښې ؤخېږي
او د دريو لوستونکو له پاره يې روښانه کړي .

دادی په دې گڼه کې هم د هيواد په يوه ښنده کې د اسلامي
پاڅون او اسلامي اوښتون د شروع او پيل يو رښتينی او
واقعي تصوير وړاندې کوي او په همدې سيمه کې به قيام د قوام او
پراختيا په لوړ ښېړي چې پرله پسې به خپريږي ليکوال په خپل پياوړي
قلم او خوږه ادبي ژبه دا تاريخ خوږ کړی او بختورنکی کړی چې
کله کله لوستونکي ته سودا وروړاره کړي چې گڼی دا به واقعيتونه
افسانوي کړي وي خو داسې نه ده هرڅه واقعي دي فقط د ليکوال
ژبه يې ادبي او جذابه ده او محتوا يې د واقعيتونو
او پېښو شوو پېښو انځور دی .

هوږ يې تاسو د رانه لوستونکي لوستلو ته رابولو
او ليکوال يې بشپړ ولو او قدم په قدم په ورپسې مينه
ادبي لاره باندې وړاندې تللو ته !

په مينه

" اداره "

د گرمۍ پيل و، خو د لمر شغلې د سرې په تندي د اسې تېزې
لگيدې لکه تيرې ستنې ، له ډېرې تودوخې له ځمکې تپونه ختل ، د
آسمان مخ سپين او خړ وو ، کله کله د وږمې پوښلی ؤ د دړې په منځ کې سيند
مرام روان ؤ ، د گنگ چنارونه د شمال له خپوشو د اند يښنو په تال
يوه او بله خوا زنگيدل ، د پاختې سوې کوکې له بل هر وخت نه زياتې
سوځنده او ويرمنې شوې وې ، چوغکـــــــــو به داسې شورجوړ
کړی ؤ لکه چې د سيمې د لس کلونو خواشې او مشرانو په نيونه
تری تم کيدو او شکنجو د ماتم ساندې غږولې .

بزگران په مات زړه په پټيو او کروندو کې په کار لگيا وو ،
د خپلې خونبې د بيگار له لاسه مجبور وو چې د دوو درېو ورځو
کار په يوه ورځ کې سرته ورسوي ، د غسې به له بلې خوا په هفته کې
يو دوه ځله د جبري مارشونو گډون هغوی له کار او مزدورۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ایستل د ګردې ورځې سختۍ او مزدورۍ هڅوي دومره نه کړول لکه چې په
مارش کې تر اولسوالۍ او ... پورې تګ او د تشو چیغو بدرګۍ .

د کال له پیله لا د بزګرانو کار او دهقانانو ته دومره د وهنه لګیده
للمي حو بې لدسره کرلي نه وو ، دښتې او د غونډیو لمنې چې پخوا به للمه
غنمو پوښلې وې سپیرې او بې کښته پاته وې .

زده کوونکي به له ښوونځي نه د رخصتۍ په وخت په لار وغلي
او آرام روان وو ، پخوانۍ مستي ساتیري او شوخي ګردې تې پاتې
وې ، د هر یوه سر به دولیو په منځ کې د ځمکې لوټه داسې ټیټ وُ لکه
چې خپل قدمونه شمیرې او یا د لارې کاڼي او خټې ؛ کورونو ته
به چې ورسیدل په ترهیدلي بڼه او نامرې ویرې سره به یې دغه خبرې
را غبرګې کړې . زموږ د حساب معلم یې هم وبیو ، پلانی خو یې
بروون بیولی و ، د بر کلي ملایې هم بیولی ، د پلانی کور یې بیګا
تلاشی کړی هغه .. پلانی هم ورک دی .....

دغه ورخبرې او اندیښنې د ټولو په فکرونو او خولو پورې
کلکې نښتې وې . د کلیو د جوماتونو د طالبانو کډې له یوې خوا
بار شوې وې ، ګڼ جوماتونه له ملایانو تش وو او له یو نیم جومات
نه به د اذان غږ تر غوږ کیده .

د ولسوالۍ بازار هم سوړ و ، پخوانۍ بیروبار ، د دکانو او
سماوارونو جم او جوش هیڅ نه و پاته ، خو تنه په ښکاره یو ځای

نه شوی راټولیدی ، ځکه خو نه د دکانونو ترمخ او نه په سماوارونو کې
خه ګڼه ګوڼه لیده کیده .

د پنجشنبې ورځې هم چې سیمې ته د مسافرو ماموریتو کار-
کوانو او زده کړه والو د تګ د تلوسو او ولولو ورځ وه هغه پخوانۍ بڼه
او رونق نه درلود - د کوټه سنګي د اډې بیا د سرویس تر درې ساعته
سفره پورې یوه مطلق سکوت او اضطراب حکم چلاوه ، چې د لارې
په اوږدو کې به د پرله پسې تلاشیو توقف د دغه اضطراب او سکوت سره
یو نامعلوم وحشت هم غبرګ کړ .

په سیمه کې لکه د توپان ترمخ یو مهیب سکوت او چوپتیا خپره
وه ، پخوا به چې بزګرانو د شپې له خوا د خوړلسمې سپوږمۍ ته
لو او د دهقانانو نورې چارې پرمخ بیولې اوس سره له ماښامه له خپلو
کورونو نه نه شوی وتلی ، د ولسوالۍ د کوڅه د بوخلقیانو د بې جلبه
لندغریو د سورلۍ موټر به د ګزمې په نامه لکه وږي لیوان یوه او بله خوا
ځغاستل او د شپې هم کلکې پیرې دریدې .

د خلقیانو له خوا دا ډنډورې غږیدې چې له پاکستان او ایران
نه داړه مار او غله راغلي ستاسې په کورونو داړې او چاپې اچوي ځکه به
د شپې د خپل کلي او محلې کلکه پیره کوئ . او د اولسوالۍ موظفین
به په ګزمه ګرځې که څه هم خلک پوهیدل چې د شپې له خوا د تالاشې په
نامه د خلکو په کورونو داړه او چاپه څوک غورځوي خو بیا هم

ایستل د ګردې ورځې سختۍ او مزدورۍ دومره نه کړول لکه چې په
مارش کې تر اولسوالۍ او ... پورې تګ او د تشو چیغو بدرګې.

د کال له پیله لا د بزګرانو کار او دهقانۍ ته دومره ډډه نه لګیده
للمي حوېلې له سره کرلې نه وې، د ښتې او د غونډیو لمنې چې پخوا به للمه
غنمو پوښلې وې سپیرې او بې کښته پاته وې.

زده کوونکي به له ښوونځي نه د رخصتۍ په وخت په لاروغلي
او آرام روان وو، پخوانۍ ستړي ساتيري او شوخۍ ګردې ترې پاتې
وې، د هر یوه سر به د ولیو په منځ کې د ځمکې لوټه داسې ټیټ وُ لکه
چې خپل قدمونه شمیري او یا د لارې کاڼي او خښتې؛ کوروونو ته
به چې ورسېدل په ترهیدلې بڼه او ناکرارۍ ویرې سره به یې دغه خبرې
راغبرګې کړې. زموږ د حساب معلم یې هم ونیو، پلاني خوبې
بیرون بیولی وُ، د بر کلي ملایې هم ونیولی، د پلاني کوندې بېګا
تلاشي کړې هغه .. پلانی هم ورک دی .....

دغه ورخبرې او اندېښنې د ټولو پر فکرونو او خولو پورې
کلکې نښتې وې. د کلیو د جوماتونو د طالبانو کډې له یوې خوا
بار شوې وې، ګڼ جوماتونه له ملایانو تش وو، او له یو نیم جومات
نه به د اذان غږ تر غوږو کېده.

د ولسوالۍ بازار هم سوړ وُ، پخوانۍ بیروبار، د دکانو او
سماوارونو جم او جوش هیڅ نه و پاته، څو تنه په ښکاره یو ځای

نه شوی راټولیدی، ځکه چې نه د دکانونو ترمخ او نه په سماوارونو کې
خه ګڼه ګوڼه لیده کیده.

د پنجشنبې ورځې هم چې سیمې ته د مسافرو ماموریېنو کار-
ګرانو او زده کړې والو د تګ د تللو سو او ولولو ورځ وه هغه پخوانۍ بڼه
او رونق نه درلود - د کوټه سنګي د اډې بیا د سرویس تر دری ساعته
سفره پورې یوه مطلق سکوت او اضطراب حکم چلاوه، چې د لارې
په اوږدو کې به د پرله پسې تلاشیو توقف د دغه اضطراب او سکوت سره
یو نامعلوم وحشت هم غبرګ کړ.

په سیمه کې لکه د توپان ترمخ یو مهیب سکوت او چوپتیا خپره
وه، پخوا به چې بزګرانو د شپې له خوا د څورلسمې سپوږمۍ [illegible] اته
لو او د هقانۍ نورې چارې پرمخ بیولې اوس سره له مابنامه له خپلو
کوروونو نه نه شوی وتلی، د ولسوالۍ د کوڅه د بو خلقیانو د بې جلبه
لندغریو د سورلۍ موټر به د ګزمې په نامه لکه وږي لیوان یوه او بله خوا
ګرځاسته او د شپې هم کلکې پیرې دریدې.

د خلقیانو له خوا دا ډنډوره غږیدې چې له پاکستان او ایران
نه داړه مار او غله راغلي ستاسې پر کوروونو داړې او چاپې اچوي ځکه به
د شپې د خپل کلي او محلې کلکه پیره کوئ. او د اولسوالۍ موظفین
به په ګزمه ګرځي که څه هم خلک پوهیدل چې د شپې له خوا د تالاشۍ په
نامه د خلکو په کوروونو داړه او چاپه څوک غورځوي خو بیا هم

هغوی مجبور وو .

* * *

د څو ورځو راسې اولسوالۍ ته د نوي حکومتي کسانو تګ راتګ زیات شوی ؤ ، له کابل نه به دلګ دلګ جیپان راتلل او بېرته به تلل . دا او اضطراب ، امیدونه ، او دردونه ، اندیښنې او ناکرارۍ خپل اوج ته رسېدلې وې . له څاسره د خلق او پرچم د وحشي دارو مارانو د تالاکونو ویره او له څاسره دیوه اسلامي پاڅون د قوام امیدونه له څاسره د دغه پاڅون د بېلابې او جریان په هکله اندیښنې او له څینوسره د دغه لاري دستوزو او رهبرو ناکراري . دغه ـــــــ اضطراب ورځ تر ورځې پیاوړی کېده ، د خلقیانو له خوا د غه آوازه هرځای خپره شوه چې هزارګان غواړي د وردګو په سیمه او کورونو حمله وکړي ، ځمکه او کورونه یې لاندې کړي او د غه حکړدې ځمکې اوشته ترې واخلي . دغه آوازه ورو ورو د خلقیانو له خوا په مارشونو او میټنګونو کې هم خبرګېده او په جدي بڼه یې په غونډو کې مطرح کوله .

خو خلک پوهېدل ، هغوی باوري وو چې هزارګان د دوی دیني او ملي ورونه دي او پېړۍ پېړۍ یې د اسلامي اخوت په رڼا کې د ورورۍ او ینه ګاونډ یتوب مثالي ژوند تېر کړي دي .

د سیمې سپین روږي او مشران هم پوهځای او بلځای غونډ غونډېدل کله پټ او کله ښکاره په یوه او بل کلي کې یوه او بله دوه کې سر را ټولېدل کله کله به له ولسوال او نورو حکومتي کارداړانو سره په ساعتونو

ساعتونو په خبرو لګیا وو . له څو شپو ورځو راسې د غه ورلیدنې کتنې روانې وې . د نژدې ورځو له لیدنو کتنو هغوی راضي معلومېدل له دردمنو او سپېرو څېرو یې د یو دول د ښېز داد او خوښۍ رڼا ځلېده داسې ښکارېدل لکه چې لویه سوبه یې په برخه شوې وي .

داسې لکه چې د غویي له ناوړین او د کمونیزم له وحشت نه یې ژغورنده لوری موندلی وي او همدا وټن یې د مستبد او کفري نظام راپرځولی وي .

خو بیا هم څه نسبي نا آرامي او اندیښنه به کله نا کله د هغوی له حرکاتونو کړ نو او خبرو څرګندېده . د همدغه حالاتو په جریان کې په یوه ورځ کې له کابل نه شل دیرش عسکری لارۍ ترل شوی تر پالونه ولسوالۍ ته راورسېدې چه په مخ کې یې خوجیپ موټراو دوه ټانکونه روان وو .

حکومت یوځل بیا سپین روږي راغونډ کړل ، داځل هرڅه په واګه شول هغه داچې له حکومت سره د سیمې مشرانو د املي وه چې له دوی نه به توپک او جنګي مهمات اخلي او د هزاره ګانو مقابله به کوي . حکومت دا هم زیاته کړې وه چې د هزاره ګانو سر زمون او مال اوشته یې ستاسو د سپین روږو او حکومت پر دغه موافقه ډېر خلک خواشیني وو ، مختلفو اندیښنو او چرتونو په سر اخیستي وو ، د رو د کرکې په سترګه ورته کتل او داېي د ګرد قام سپکه ګڼله او اولس ته تاریخي ننګ او عار .

خلقیان ډېر خوشاله وو ، هغوی په خپل نیرنګ او استعمارې

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغوی مجبور وو.

* * *

د څو ورځو راسې اولسوالۍ ته د نوي حکومتي کسانو تګ راتګ زيات شوی ؤ، له کابل نه به دلته دله جيپان راتلل او بيرته به تلل. دا او اضطراب، اميدونه، او دردونه، انديښنې او ناکراری خپل اوج ته رسيدلي وې. له چاسره د خلق او پرچم د وحشي دارهمارانو د - تاړاکونو ويره او له چاسره ديوه اسلامي پاڅون د قوام اميدونه، له چاسره د دغه پاڅون د ځپلو او جريان په هکله انديښنې او له ځينو سره د دغه لاري دستونزو او ربړو ناکراري. دغه اضطراب ورځ تر ورځې پياوړی کيده، د خلقيانو له خوا د غه آوازه هرځای خپره شوه چې هزارګان عزاري د وردګو په سيمه او کوروني حملې وکړي، ځکه او کورونه يې لاندې کړي او دغه حکرده ځمکې اوشته ترې واخلي. دغه آوازه ورو ورو د خلقيانو له خوا په مارشونو او ميتنګونو کې هم غبرګيده او په جدي بڼه يې په غونډو کې مطرح کوله.

خو خلک پوهيدل، هغوی باوري وو چې هزارګان د دوی ديني او ملي ورونه دي او پيړۍ پيړۍ يې د اسلامي اخوت په رڼا کې د ورورۍ او ينه ګاونډ يتوب مثالي ژوند تېر کړي دی.

د سيمې سپين ږيري او مشران هم پوهېدلای او بلځای غونډې غونډېدل کله پټ او کله ښکاره، په يوه او بل ځای به يوه او بله دوه کې سره راټوليدل کله کله به له ولسوال او نورو حکومتي کارداراتو سره په ساعتونو

ساعتونو په خبرو لګيا وو. له څو شپو ورځو راسې د غه ورلسيدنې کتنې روانې وې. د نژدې ورځو له ليدنو کتنو هغوی راضي معلوميدل له درد منو او سپين ږيرو يې ديو دول دننيز داد او خوښۍ رڼا ځليده داسې ښکاريدل لکه چې لويه سوبه يې په برخه شوې وي.

داسې لکه چې د غوښې له ناوړين او د کمونيزم له وحشت نه بې ژغورنده لوری موندلی وي او همدا و بې د استبداد او کفري نظام راپرځولی وي.

خو بيا هم څه نسبي نا آرامي او انديښنه به کله ناکله د هغوی له حرکاتو نه کړ نو او خبرو څرګنديده. د همدغه حالاتو په جريان کې په يوه ورځ کې له کابل نه شل ديرش عسکري لاری ترلې شوی تر پالونه ولسوالۍ ته راورسيدې چه په مخ کې يې څو جيپ موټر او دوه ټانکونه روان وو.

حکومت يو ځل بيا سپين ږيري راغونډ کړل، داځل هرڅه په واګه شول هغه داچې له حکومت سره د سيمې مشرانو دا منلې وه چې له دوی نه به ټوپک او جنګي مهمات اخلي او د هزاره ګانو مقابله به کوي. حکومت دا هم زيانه کړې وه چې دهزاره ګانو سر زمون او مال او شته يې ستاسو د سپين ږيرو او حکومت پر دغه موافقه دير خلک خواشيني وو، مختلفو انديښنو او چرتونو په سر اخيستي وو، دړو دکړکې په سترګه ورته کتل او داچې د ګرد قام سپکه کړله او اولس ته تاريخي ننګ او عار.

خلقيان دير خوشاله وو، هغوی په خپل نيرنګ او استعماری

لومړي د غه دوازه قوموته نښتي تصور کړی وو ، هغوی داسې

دغه زړه حربه چې بیل یې کړه ایل یې کړه یو ځل بیا عملي اوله بشپړ

بری سره پلې لیده .

د ټوپکو ویش ته دوه ورځې پاته وې چې ځینې مشران په خلکو

وکرځېدل او د ټوپکو اخیستو ته یې تشویق او وهڅول . اولس

حیران وو ، له یوې خوا یې د کفر او کمونیزم غیراسلامي کړنې

او اقدامات لیدل او بلې خوا ته یې له همدغه کفري حکومت نه د وسلې

په اخیستو کې د خپلو مشرانو ټینګار . خو د خپلو مشرانو له خبرو یې سر

نه شوې خبرولی - ځینې چې لږ څه ځیرک وو هغوی د خپلو مشرانو له

حرکاتو ، خبرو او رمزیه کړنو د هرڅه پته لګولې وه هغوی هم نور

وګړي تشویقول او د تاکلې ورځې راتلو ته یې د انتظار ګړۍ شمیرلې .

په ټاکلې ورځ یو ځل بیا د ولسوالۍ بازار او دکانونه یو عظیم جماوجوش

په سر واخیستل د خلکو ګڼه ګونه دومره زیاته وه چې هیڅ تصور یې نه کیده .

په هغه ورځ د ولسوالۍ بازار یو ځل بیا دیوه عظیم خوځښت د

بیلابې شاهد و . داسې خوځښت چې د آزادۍ رڼا او د حق د برې

د زیری ترانې یې غږولې سری فکر کاوه چې څنګه تول خوځیږي .

په ډیره بیړه وار په وار د درو او کلیو او سیدونکو ټوپک واخیستل

د سترګو په رپ کې یې پالنګ کړل او کمربندونه یې وتړل .

پلان دومره دقیق طرح شوی وچې د عمل تر شیبې پورې د خلق

او پرچم ګوډاګیانو هیڅ ډول شک او ماتې تصور نه و کړی ، بره په علاقدارۍ

کې هم د همدغه وړ پروګرام له مخې د ټوپکو ویش جریان درلود .

هغوچې وسلې اخیستې وې دیر نا کراره وو ، د انتظار ګړۍ

دیرې ترخې او سختې پرې تیریدې ، زړونه یې په سینو کې داسې درزیدل

لکه چې بهر ته راوځي ، هغوی نور د انتظار ترخه او سختې نشوی زغملی ، او

هرڅه دیوه انقلاق پولې ته رسیدلي وو ، د خلکو احساسات د انتظار په

دیوالونو وروختل ، جذبات طغیاني شول او ولولې توپاني .

د ټوپکو ویش لا پای ته نه و رسیدلی چې خلکو اسلامي بیرغونه راواېستل

او د الله اکبر او یا چاریار په نارو سره یې د ولسوالۍ شاوخوا سنګرونه

ونیول ، او پر ولسوالۍ یې برید پیل کړ .

سخت جنګ ونښت ، خلقیانو چې له یوې غیرمترقبه او ناڅاپي

پیښې سره مخانونه مخامخ ولیدل په وارخطایي او لیونتوب یې د ولسوالۍ

او هوټل د ننه هرلور ته د درنو ماشینګنو ډزې پیل کړې ، شاوخوا نژدې

کورونو او کلیو ته یې د ټانکونو او درنو ماشیندارو خولې سمې کړې او بې

دریغه ګولۍ یې پرې وچلولې خو په دې یې هیڅ درزه درد غلی نشو .

له بهرنه د مجاهدینو د ټوپکو **باروټ چلیدل** .

څو تنو لوړ (سوګند) وکړه چې د ولسوالۍ شمال ته د ماشیندارو

پر موضع ورو خیژي له " یا الله " سره یې پرې ورهله کړل دیوګیلن

پټرولوله او سره یې پرې ور وختل او موضع یې لاندې کړه .

لومړ کې د غه دوازه قوموته نښتې تصور کړی وو ، هغوی داستعمار
دغه زړه حربه چې بېل یې کړه ایل یې کړه یو ځل بیا عملی اوله بشپړ
بری سره یې لیده .

د توپکو ویش ته دوه ورځې پاته وې چې ځینې مشران په خلکو
وکرځېدل او د توپکو اخیستو ته یې تشویق او وهڅول . اولس
حیران وو ، له یوې خوا یې د کفر او کمونیزم غیراسلامی کړنې
او اقدامات لیدل او بلې خوا ته یې له همدغه کفری حکومت نه د وسلې
په اخیستو کې د خپلو مشرانو تینګار . حو د خپلو مشرانو له خبرو یې سر
نه شوې غړولی - ځکه چې لږ څه ځیرک وو هغوی د خپلو مشرانو له
حرکاتو ، خبرو او رمزیه کړنو د هر څه پته لګولی وه هغوی همدغه
وګړی تشویقول او د تاکلې ورځې راتلو ته یې د انتظار ګړۍ شمېرلې.
په ټاکلې ورځ یو ځل بیا د ولسوالۍ بازار او دکانونه یو عظیم جماوجوش
په سر واخیستل د خلکو ګڼه ګونه دومره زیاته وه چې هیڅ تصور یې نه کېده.
په همغه ورځ د ولسوالۍ بازار یو ځل بیا د یوه عظیم خوځښت د
ښکلې شاهد و ، د اسې خوځښت چې د آزادۍ رڼا او د حق د برې
د زېرۍ ترانې یې غږولې ، سړی فکر کاوه چې ځمکه تول خوځیږي .
په ډېره بېړه وار په وار د درو اوکلیو اوسیدونکو توپک واخیستل
د ستر ځکو په رپ کې یې پاک کړل او کمربندونه یې وتړل .
پلان دومره دقیق طرح شوی و چې د عمل تر شیبې پورې د خلق

او پرچم ګوډاګیانو هیڅ ډول شک او ماتې تصور نه و کړی ، بره په علاقدارۍ
کې هم د همدغه وړ پروګرام له مخې د توپکو ویش جریان درلود .
هغوی چې وسلې اخیستې وې ډېر ناکراره وو ، د انتظار ګړۍ
ډېرې ترخې او سختې پرې تېرېدې ، زړونه یې په سینو کې داسې درزېدل
لکه چې بهر ته راوځي ، هغوی نور د انتظار ترخه او سختې نشوی زغملی ، او
هر څه د یوه اتفاق پولې ته رسیدلی وو ، د خلکو احساسات د انتظار په
دیوالونو وروختل ، جذبات طغیانی شول او ولولې توپانی .
د توپکو ویش لا پای ته نه و رسیدلی چې خلکو اسلامي بیرغونه راواېستل
او د الله اکبر او یا چاریار په نارو سره یې د ولسوالۍ شاوخوا سنګرونه
ونیول ، او پر ولسوالۍ یې برید پیل کړ .
سخت جنګ ونښت ، خلقیانو چې له یوې غیرمترقبه او نا اټکلې شوې
پېښې سره ځانونه مخامخ ولیدل په وارخطایۍ او لیونتوب یې د ولسوالۍ
او هوټل د ننه هر لوري ته د درنو ماشینګڼو ډزې پیل کړې ، شاوخوا نژدې
کورونو او کلیو ته یې د ټانکونو او درنو ماشیندارو خولې سمې کړې او بې
دریغه ګولۍ یې پرې وچلولې خو په دې یې هیڅ درزه درد غلی نشو .
له بهر نه د مجاهدینو د توپکو باروت چلېدل .
څو تنو لوړ (سوګند) وکړه چې د ولسوالۍ شمال ته د ماشیندار و
پر موضع ورو ځېږي له ،، یاالله ،، سره یې پرې ورحمله کړل د یوګیلن
پټرولوله اور سره یې پرې وروختل او موضع یې لاندې کړه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولسوال له غوسي او واره لکه مار تاو تاوکیده دوه ځله یې پخپلو عسکرو د کلاشنکوف حجوری تشي کړي ، دا ځل هغه بیا له کنځلو او بدو ردو سره پر عسکرو د کلاشنکوف خوله راوګرځوله ، خو بیرته یې ژړلاس وتیو خپلي پولیسو شوي شوندي یې په غابنونو چیچلي ، بیا او بله خوا یې بې هدفه ګرندي اولیوني قدمونه اخیستل .

یوځل بیا یې په شاوخوا کورونو د دفاع امر ورکړ خونړه یې بیا همکاره ونه موند - دوربین یې وغوښت چې وګوري د باندې څه حال دی او خومره مجاهدین له کوموخواووڅه ډول جوړښت کوي ، د دوربین ستر ګې ئې په ربن دیدلو لاسونو په خپلو سرو خونکارو سترګو سمې کړي د دوربین آینه دلمر دوروستیو وړانګو له تکوسرو پرقیدۍ له دغه ځرکیدو سره دیو مجاهد توپک ګولۍ سیخه ددې د دوربین سره ستر ګې راسمه شوه او له مغزویې ووته . له یوې سختې رچهارۍ سره په څنګه راولوید او له خولغتو وهلو سره یې ساوو ته -

مجاهدین وار په وار د ولسوالۍ دیوالونو ته نژدې کیدل د - ولسوال له مرګ سره د کمونستانو مقاومت بوزم کمزوري شو له شیبه وروسته دکمونستانو د تسلیم تسلیم چیغې پورته شوې مجاهدین پر ولسوالۍ ورننوتل او غوسې د یوې تیاره شپې په تورو زړو کمونیزم دوحشتونو بې جلبه واکمنۍ ترخاوره لاندې شوه ، او دسهار د لمرځرک له زرینو وړانګو سره پر ولسوالۍ د اسلام پرتمین بیرغ رپیدو وګ

... او ټانکونه وغورېدل !

دقیام پر دریمه ورځ (د ۱۳۵۸ لمریز د جوزا - ۱۲ -) ددفاع وزارت د سیاسي تشکیلاتو د دفتر له خوا د شپې پر یوولسو بجو امین ته د ببینسې په هکله چې پلان - دهغه ترنظر لاندې جوړشوی ؤ تیلفوني خبر ورکړ شو د سیاسي تشکیلاتو دفتر په ډیره وارخطایۍ د عاجل جریان په نوم د امین داستوګنځي د تلفون نومره ووهله - له هغه خوا د محافظینو د ګارد له خوا ورته بیاهم له امین سره د تلفوني تماس د نه تیینګیدو وویل شول - خو د دفتر موظف اصرار او ټینګار دومره زیات شو چې ګارد مجبور شو ، امین د نشو او تماشو له خیالونو او خوبونو راپورته کاندي .

امین په خپل د د غږ دخپلی استبدادي کرکچن پر یوه وحشیانه او مخمورانه بڼه د تلفون غوږۍ راسمه کړه په پاسته کوچ سپه دوه وار ښت - پښې یې پر مخامخ پروت میز کیښودې ، خولې یې سره یې په ځینو کې داسې ژور بدلون راغی چې دیوه بې ساری وحشت او ویرې ګډ

ولسوال له غوسې او واره. نکه مار تاو تاو کیده، دوه ځله یې چپلو
عسکرو د کلاشنکوف حجوری نشي کړي، دا ځل هغه بیا له کنځلو او بدو
ردو سره پر عسکرو د کلاشنکوف خوله را وګرځوله، خو بیرته یې ژر لاس
ونیو، خپلې پوپلې شوې شونډې یې په غاښونو چیچلې، یوه او بله خوا
یې بې هدفه ګرځندي او لیونۍ قدمونه اخیستل.

یو ځل بیا یې په شاوخوا ګوروتو د دفاع امر وکړ.
خونړه یې بیا همکار ونه موند - دوربین یې وغوښت چې وګوري
د باندې څه حال دی او څومره مجاهدین له کومو خوا او څه ډول ورځي
کوي، د دوربین سترګې ئې په رین دیدلو لاسونو په خپلو سرو خونکارو
سترګو سمې کړي د دوربین آینه د لمر د وروستیو وړانګو له تکوس وپرقیده
له دغه څرکیدو سره د یو مجاهد ټوپک ګوله سیخه د ده د دوربین سپر
سترګې راسمه شوه او له مغزو یې ووته. له یوې سختې چغارې سره په
ځمکه را ولوید او له څو لغتو وهلو سره یې ساووته.

مجاهدین وار په وار د ولسوالۍ د یوالونو ته نژدې کیدل. د
ولسوال له مرګ سره د کمونستانو مقاومت نور هم کمزوری شو او شیبه وروسته
د کمونستانو د تسلیم تسلیم چیغې پورته شوې، مجاهدینو پر ولسوالۍ ورننوتل او غوښې
د یوې تیاره شپې په توره زړه کې د کمونیزم د وحشتونو په جلبه واکمنو تخاوند
لاندې شوه، او د سهار د لمر څرک له زرینو وړانګو سره پر ولسوالۍ د اسلام
پرتمین بیرغ رپیده وو.

... او ټانکونه وغورېدل!

د تیام پر درهم ورځ (د ١٣٥٨ لمریز د جوزا - ١٦ -) د دفاع
وزارت د سیاسي تشکیلاتو د دفتر له خوا د شپې پر یوولسو بجو امین ته د
بیبنۍ په هکله چې پلان د هغه تر نظر لاندې جوړ شوی و، ټیلفوني خبر
ورکړ شو. د سیاسي تشکیلاتو دفتر په ډیره وارخطایۍ د عاجل جریان
په نوم د امین د استوګنځي د ټلفون نومره ووهله - له هغه خوا د محافظینو
د ګارد له خوا ورته بیا هم له امین سره د ټلفوني تماس د نه ټینګیدو
وویل شول - خو د دفتر موظف اصرار او ټینګار دومره زیات شو چې ګارد
مجبور شو، امین د نشو او تماشو له خیالونو او خوبونو راپاڅ کاندي.

امین په خپل د د غږ د خپلې استبدادي کړکیچ پر یوه وحشیانه او
مخمورانه بڼه د ټلفون غوږۍ راسمه کړه په پاسته کوچ سپه دوه
واوریښت - پښې یې پر مخامخ پروت میز کیښودې؛ خولې یې سر یې په څیره
کې داسې ژور بدلون راغی چې دیوه بې سارې وحشت او ویرې ګډ

(c) ketabton.com: The Digital Library

امتزاج یې تمثیلاوه - غزولی ښنی یې راټولې او په کوچ کې راسم شو - امین هیڅکله هم داسې حالت سره نه ؤ مخامخ شوی د هغه د وحشیانه طبیعت د خونړی تور ژبغړانده لمبو د هغه پرتندی د وېرې او شکست خولې راماتې کړې وې .

د امین غږ نور هم د د او غوسه ناک شو - هغه یې کوله چې د تهر د شدت له امله داسې وښیي چې نور او پېدلو ته تیار ندی او نه غواړی نور د غه ډول د ماتې او وېرې سپېرې خبرې واورې . ژر یې د مقابل لورې خبره ورپرې کړه او له دې خبری سره یې غوږ په دې زور سره پر تلفون ورو غورځوله چې سبا به د بهرنیو چارو په وزارت کې د پېښو په هکله خبرې کوو او لازم تصمیم به نیول کیږي :

او چې مخ یې راوګرځاوه نو د مخ پرېړی غوښې یې داسې تکې سرې اوښتی وې لکه د آهنګر په کوره کې سره شوی اوسپنه د مړې رګونه یې پړسېدلی وو - هغه نور د دغې شپې د نشو او تماشو نه ؤ - د عیش او نوش کوم محفل چې هغه نن راغوښتی ؤ ناتمام پاتې شو - بد مستو ګډ ونکو ونکو او نڅاګرو د وضعې پر دغه ناڅاپی بدلون پوه نه یکه او خپ خپ وکتل - او یو په بل پسې له مجلس نه ووتل ... که څه هم په حقیقت هیڅوک پوه نشول ، خو دومره یې ضرور وانګیرله چې څه ناوړه پېښه رامنځ ته شوې ...

امین د اندیښنو او چرتونو په سمندر کې د څپو په کومې کې ډوب ډوب

کیده ، خپلې ملی حُلی او مټی په سینه لاهو ورته بربینېدی - یو وار - یې خونړې جذبات راولړزېدل او داسې یې وپتېیله چې له یوې مخې به بمبارې کوی ، یو مخینه وژنې ته به لاس اچوی - څوک دي چې د هغه د روسی ټانکونو الوتکو او ... مقابله وکړی ....

اندیښنو او وسوسو خوب ته نه پرېښوده - د میز پر سر یې د ودکا له بوتل نه یو ډک ګیلاس په سر واړاوه ، بیا یې هم د وحشیانه طبیعت خونړې او بې جلبه واکمن طغیان کرار نشو - له مغزو یې د اندیښنو او وسوسو زولنې بېرته نه شوی ، بل ګیلاس ته یې لاس کړ ، ستونی ستغ په کټ وغزېده او سترګې یې پټې کړې .

* * * * *

سبا سهار وختی امین د بهرنیو چارو وزارت د ستوری په ماڼۍ کې حاضر ؤ ، د تالار له یو سر نه تر بله یې قدم واهه ، موظفین او محا- فظین د مغه ننی غیر مترقبه وضعې او حرکاتو ته هک حیران وو ، او دیوې ډېرې ناوړې پېښې اټکل یې کاوه .

امین په ډېره بې صبرۍ د انتظار ګړۍ شمېرلې - ښی لاس یې د پتلون په جیب کې اچولی ؤ او په پوره زړه تنګۍ یې په کین لاس ترل شوی ګړۍ ته کتل - د رنګ ساعت ته (۸) تنه عسکری صاحبمنصبان او ځلور تنه ملکی خلقیان تالار ته راننوتل - امین د

امتزاج یې تمثیلاوه ـ غزولې ښنې یې راټولې او په کوچ کې راسم شو ـ امین هیڅکله هم داسې حالت سره نه ؤ مخامخ شوی د هغه دوحشیانه طبیعت دخونړې تور ژبغرانده لمبو د هغه پرشندې دوېرې او شکست خولې راماتې کړې وې .

د امین غږ نور هم ډېر او غوسه ناک شو ـ هغه یې کوله چې د تهر دشدت له امله داسې وښیې چې نور او پېدلو ته تیار ندی او نه غواړي نور د غه ډول د ماتې او وېرې سپېرې خبرې واورې . ژر یې د مقابل لوري خبره وربېرې کړه او له دې خبرې سره یې غوږ په دېر زور سره پر تلفون ورو غورځوله چې سبا به د بهرنیو چارو په وزارت کې د ښېښو په هکله خبرې کوو او لازم تصمیم به ونیول کېږي :

او چې مخ یې راوګرځاوه نو د مخ پرېړې غوښې یې داسې تکې سرې اوښتې وې لکه د آهنګر په کوره کې سره شوی اوسپنه د مرۍ رګونه یې پړسېدلي وو ـ هغه نور د دغې شپې د نشو او تماشو نه ؤ ـ د عیش او نوش کوم محفل چې هغه نن راغوښتي ؤ ناتمام پاتې شو ـ بده مستو ګډو نکوونکو او نڅاګرو د وضعې پر دغه ناڅاپي بدلون پوه ته پیکه او خپ خړ وکتل ـ او یو په بل پسې له مجلس نه ووتل ... که څه هم په حقیقت میخوګ پوه نشول ، خو دومره یې ضرور وانګېرله چې څه ناوړه پېښه رامنځ ته شوی ...

امین د اندېښنو او چرتونو په سمندرکې د شپو په کومې کې دوب دوب کېده ، خپلې ملې ځلې او مڅې په سنیند لاهو ورته بربېښندی ـ یو وار یې خونړې جذبات راولمبېدل او داسې یې وپتپیله چې له یوې مخې به بمباري وکړي ، یو مخېزه وژنې ته به لاس اچوي ـ ځوک دي چې د هغه د روسي ټانکونو الوتکو او ... مقابله وکړي ....

اندېښنو او وسوسو خوب ته نه پرېښوده ـ د مېز پر سر یې د ودکا له بوتل نه یو ډک ګیلاس په سر واړاوه ، بیا یې هم د وحشیانه طبیعت د خونړې او بې جلبه واکمنۍ طغیان تکرار نشو ـ له مغزو یې د اندېښنو او وسوسو زولنې بېرته نه شوې ، بل ګیلاس ته یې لاس کړ ، ستونی ستغ په کټ وغزېد او سترګې یې پټې کړې .

* * * * *

سبا وختي امین د بهرنیو چارو وزارت د ستورې په ماڼۍ کې حاضر ؤ ، د تالار له یو سر نه تر بله یې قدم واهه ، موظفین او محافظین د مغه ننۍ غیر مترقبه وضعې او حرکاتو ته هک حیران وو ، او د یوې ډېرې ناوړې پېښې اټکل یې کاوه .

امین په ډېره بې صبرۍ د انتظار ګړۍ شمېرلې ـ ښي لاس یې د پتلون په جیب کې اچولی ؤ او په پوره زړه تنګۍ یې په کیڼ لاس ترل شوې ګړۍ ته کتل ـ د رنګ ساعت ته (۸) تنه عسکري صاحبمنصبان او ځلور تنه ملکي خلقیان تالار ته راننوتل ـ امین د

(c) ketabton.com: The Digital Library

پخوا پر خلاف هغوی ته کومه خاصه پاملرنه ونه کړه - هغوی هم خپل ځانونه داسې عیارکړي وو چې د عسکری انضباط ترڅنګ یوږود خپګان اوتأثرتری خوتکیده - څیر وې دیو غیر منتظره خواشینی څرګندونه کوله، چې حق په جانب بنه یې نیولی وه - خو لدی سره یې داسې بنکاروله چې د پیښی او ستونزی د مقابلې اوحل لپاره د جدی او بریالی اقدام لپاره بشپړ تیاری لري، او د خپل دننیز واو او عار د پټولو په لټه کې وو.

له معمولی او عادی پوښتنې وروسته د ستر میز شاوخوا کیناستل - د مرکزی قواو قومندان محمد دوست چې د پلان مهمه مهره وه د امین په عادی اشاره د راپور وړاندې کولو لپاره وښوریده - د دیری بیړی او وارخطایی په حالت کې یې کاغذونه راویستل، د کاغذونو د ترتیبولو پر وخت یې لاسونه لکه د منی پاڼی رپیدل، له دیری وارخطایی تری د راپور پاڼی ګډی وډی شوی وی، د شرم او ویری په فضا کې به یې پټ پټ او غلاغلا د امین خواته کتل - په سالون کې چوپه چوپتیا وه - یواځی د محمد دوست په رپیدونکو لاسونو کې د کاغذ د کړپهار آواز پورته کیده چې د پاڼو د ترتیبولو کوښښ یې کاوه.

هغه د راپور په لوستلو پیل وکړ:

... خلکو د توپکو د ویش پر وخت د ځینو ناعاقبت اندیشه مسئولینو د عجولانه اقداماتو او د ولسوال د بی کفایتۍ له امله او هم

لدی کبله چې د پلان په ترتیب او د هیئت په دله کې ځینی اشخاص په پټه کې له اشرارو سره مله وو، پلان له ناکامۍ سره مخامخ شو - خلکو وسلې تښتولی او نژدی یو ولس زره ټوپک یې تر لاسه کړی دی - د چک پر ولسوالی او د دایمیرداد په علاقداری یې برید کړی د علاقدار او ولسوال په ګډون زموږ زیاتره خلقی ملګری له منځه تللی - ... مفصل راپور لاتر اوسه موږ ته نه دی رارسیدلی ...

امین میز په سوک ووهه وې ویل: مانه وویلې چې د وسلې د ویش د هیئت په ټاکنه کې باید ښه غور وشي.

محمد دوست: صاحب موږ څه خبر وو. د کړوال غلام دستګیر خوشبین کاله په روسیه کې تیرکړی ارکانحرب یې هلته اخیستی. موږ څکه پری باور او داده وو، خو اوس ابتدایی راپور داسې ښیي چې د پلان په ناکامۍ او د خلکو په پاروته او ولاړیدنه کې هغه د اغیزمن رول لوبولی دی، امین بیاهم پخپل سوک له میز ته پښی تیرکړ ناست کسان داسې وښوریدل لکه چې څوک د چاله نابېره غبرګ سره ویریدلی وی زیاته یې کړه: نه نه، تاسی له دقت نه کار نه دی اخیستی، سهل انګاری مو کړی انقلابی !! دیدا و درک مو کمزوری دی. مسئولو کسانو ته باید سخته جزا ورکړه شي. حزبی انضباط او درایت !! مو له پامه غورځولی دی ...

په اوریدو نکو کې دا جرئت نه ؤ، چې د پیښی په اړه د-

پخوا پر خلاف هغوی ته کومه خاصه پاملرنه ونه کړه - هغوی هم خپل ځانونه داسې عیارکړی وو چې د عسکری انضباط ترڅنګ یوډود خپګان او تأثر تری څرګندیده - څېر وېر دیوې غیر منتظره خواشینۍ څرګندونه کوله، چې حق په جانب بڼه یې نیولې وه - خو لدی سره یې داسې ښکاروله چې د پېښې او ستونزی د مقابلې او حل لپاره د جدی او بریالی اقدام لپاره بشپړ تیاری لری، او د خپل د ننیز واړ او عار د پټولو په لټه کې وو.

له معمولي او عادي پوښتنې وروسته د ستر مېز شاوخوا کیناستل - د مرکزی قواو قومندان محمد دوست چې د پلان مهمه مهره وه د امین په عادی اشاره د راپور وړاندې کولو لپاره وښوریږ - د ده یې بیړی او وارخطایی په حالت کې یې کاغذونه راوپستل، د کاغذونو د ترتیبولو پر وخت یې لاسونه لکه د مستی پاڼو رپېدل، له ډېری وارخطایی تړی د راپور پاڼی ګډی وډی شوی وی، د شرم او ویری په فضا کې به یې پټ پټ او غلا غلا د امین خواته کتل - په سالون کې چوپه چوپتیا وه - یوازې د محمد دوست په رپېدونکو لاسونو کې د کاغذ د کړپهار آواز پورته کیده چې د پاڼو د ترتیبولو کوښښ یې کاوه.

هغه د راپور په لوستلو پیل وکړ:

... خلکو د ترهکو د ویش پر وخت د ځینو ناعاقبت اندیشه مسئولینو د عجولانه اقداماتو او د ولسوال د بې کفایتی له امله ارهم

لدی کبله چې د پلان په ترتیب او د هیئت په دله کې ځینی اشخاص په پټه کې له اشرارو سره مله وو، پلان له ناکامی سره مخامخ شو - خلکو وسلې د تشنبتولی او نژدی یوولس نره توپک یې تر لاسه کړی دی - د چک پر ولسوالی او د دایمیرداد په علاقداری یې برید کړی - د علاقدار او ولسوال په ګډون زموږ زیاتره خلقی ملګری له منځه تللي - ... مفصل راپور لاتر اوسه موږ ته ندی را رسیدلی ...

امین میز په سوک ووهه وې ویل: مانه وویلې چې د وسلې د ویش د هیئت په ټاکنه کې باید ښه غور وشي.

محمد دوست: صاحب موږ څه خبر وو. د کرال غلام دستګیر خوشبین کاله په روسیه کې تیر کړی ارکان حرب یې هلته اخیستی. موږ څکه پری باور او داد وو، خو اوس ابتدایی راپور داسې ښيي چې د پلان په ناکامی او د خلکو په پاروته او ولاړېدنه کې هغه د اغیزمن رول لوبولی دی، امین بیا هم پخپل سوک له میز ته ټس تیر کړ تاسته کسان داسې ونیوریدل لکه چې څوک د چاله نابېره غږ سره وریږیدلی وی زیاته یې کړه: نه نه، تاسې له دقت نه کار ندی اخیستی، سهل انګاری موکړی انقلابي!! دید او درک مو کمزوری دی. مسئولو کسانو ته باید سخته جزا ورکړه شي. حزبي انضباط او درایت !! مو له پامه غورځولی دی ...

په اوریدونکو کې د اجرئت نه و، چې د پیښې په اړه د-

(c) ketabton.com: The Digital Library

امین د خالت ته په رمزی او کنایی بنه اشاره وکا ، له خیرو او خوږمنو سرو سترګو یې داسې بریښېده لکه چې د پیښې مسئولیت یې د بېرونۍ والي کوي - د تولو سترګی په میز کې ښخې وې ...

د ګواښونو ، تهدیدونو او اخطارونو په ګډون د ارګ ورستی پریکړه داسې وشوه چې په دوو ورځو کې دننه به د کوماندو ترتی هوایی قوا ، زغروالې ځلورمې قوا ، بالاحصار او قرغی نه موګد لوړ رتبه پوځي هیئت په سیمه د بریدپروګرام او نقشه تیاروي - نقشه به په ځلورم شمېر زغروالې قوا کې د مؤظفو روسي مشاورینو له نظره تېروي - منظوري به یې اخلي او په عملیاتو به پیل کوي - داسې دقیق او مرابخیز عملیات چې یو اشرار هم تری ژوندی پاتې نشي .

امین پر یکره یو ځل بیا د غوسې او تهدید په یوه وحشتناک انداز کې تکرار کړه او لدی سره د همدغه ورځپاڼو تر پوز په شیولو سره له ځایه پاځېده ، ناست کسان لکه فنري انسانان په ویره سره پورته وغورځېدل د وتلو پر وخت یې د توقع پر خلاف په نسبتاً ورو او نرمه لهجه زیات کړه : زه تر و کي صاحب ته ځم تاسې به په دې وېره دقیقه او مؤثره توګه خپل کار پر مخ بیاځئ او ماته به مفصل معلومات راسوئ ...

هغوی په مرو سترګو بیاځی د مړه وړ غبرګ کړه

چې د یر ښه صاحب !

* * * * *

دوه ورځې وروسته د ځمکنیو او هوایي قواو د ګډو عملیاتو پروګرام بشپړ شو او د کابل په زړه کې د زغروالو ټانکونو یو اوږد کتار وخوځېده ، په پاڅېدو یې خپل پولادي غابونه ښخول او د سړک ژړه یې څیراوه .

هو ! د کابل د وښو ، بوټو پاڼي چې څو مره تازه ګرمې زموږ لولي وي - له هغه نه زیات یې د استو کنو ژړونه د کمونیزم ناوړین مروړلی وو - له خیرو یې دیوه ژوره خزن او اند یښنو دوک پوره کیده ...

دښمن د رواړي او اسمایي غږ لمنی بیا د یوی بلی خونړۍ ناجعی اوناتار شاهدی وی شاو خوا غرونو له بناره خپله غیږ پرانیستې وه - او داسې ښه خپله غیږ کې نیولې ، لکه مور چې خپل اولاد له چا دښمن او وحشي نه پټوي ، د شیر پور کلا یو ځل بیا د وطن د آزادۍ د دښمن ځپلو ته ننینه ننینه کیده بالاحصار بیا هم دیوه بل نوي ناتار او ویاړلي مقاومت ننداری ته سترګی په لار وُ ، چې چیرته بیا کوم بل نوی " کیونارۍ " راو پر ځوی او کوم بل "شأ شجاع" د خلکو د قهر په لمبو کې وننغاړی ...

(c) ketabton.com: The Digital Library

امین د حالت ته په رمزي او کنایي بڼه اشاره وکړه، له ځیرو او خوږمنو سترګو یې داسې بریښېده لکه چې د پېښې مسؤلیت پرې ډېر درنده والی کوي - د ټولو سترګې په مېز کې ښخې وې ...

د ګواښونو، تهدیدونو او اخطارونو په ګیر و دار کې ورو ورو ستې پرېکړه داسې وشوه چې په دوو ورځو کې دننه به د کوماندو ټولی هوایي قوا، زغروالې څلورمې قوا، بالاحصار او قرغې نه موږکه لوړ رتبه پوځي هیئت په سیمه د برید پروګرام او نقشه تیاروي - نقشه به په څلورم نمبر زغروالو قوا کې د مؤظفو روسي مشاورینو له نظره تېروي - منظوري به یې اخلي او په عملیاتو به پیل کوي - داسې دقیق او مرازخېز عملیات چې یو اشرار هم ترې ژوندي پاتې نشي .

امین پرېکړه یو ځل بیا د غوسې او تهدید په یوه وحشتناک انداز کې تکرار کړه او لدې سره د همدغه وړ جابرانه سوز په نیولو سره له ځایه پاڅېده، ناست کسان لکه فنري انسانان په ډېره بېړه پورته وغورځېدل. د تلو پر وخت یې د توقع پر خلاف په نسبتاً ورو او نرمه لهجه زیاته کړه : زه ترکي صاحب ته ځم تاسې به په ډېره دقیقه او مؤثره توګه خپل کار پرمخ بیایئ او ماته به مفصل معلومات راسوئ ...

هغوي په مړو سترګو یوازې دومره ورغبرګ کړه

چې ډېر ښه صاحب !

* * * * *

دوه ورځې وروسته د ځمکنیو او هوایي قواو د ګډو عملیاتو پروګرام بشپړ شو او د کابل په زړه کې د زغروالو ټانکونو یو اوږد کتار وخوځېده، په پاخه سړک یې خپل پولادي غاښونه ښخول او د سړک زړه یې څیراوه .

هو ! د کابل د وګړو، بوټو، پاڼو چې څومره تازه ګرمي زمولولي وې - له هغه نه زیات یې د استوګنو زړونه د کمونیزم ناوړین مرورلي وو - له ځیرو یې ډېره ژوره خزن او اندېښنو د وک پورته کېده ...

د شین دروازې او اسمایي غره لمنې بیا د یوې بلې خونړۍ فاجعې او ناتار شاهدې وې. شاو خوا غرونو له ښاره خپله غېږ تنګه راټوله کړې وه - او داسې یې په خپله غېږ کې نیولی ؤ لکه مور چې خپل اولاد له چا دښمن او وحشي نه پټوي، د شین پوړ کلا یو ځل بیا د وطن د آزادۍ د دښمن ځپلو ته نینه نینه کېده. بالاحصار بیا هم د یوه بل نوي ناتار او ویاړلي مقاومت ننداره ته سترګې په لار ؤ، چې څیرته بیا کوم بل نوی "کیونارې" راوپرځوي او کوم بل "شاه شجاع" د خلکو د قهر په لمبو کې ونغاړي ...

زاړه ښار بیا د خپلو تیرو ویاړونو په یاد ولو سره د یوبل «مکناتن»

د خیګر خیرولو ته نوي « اکبران » راورسندي

کول . . .

تنګیو موږی هم خپلې زامی ستینګولی چې خوک بل « براښیدن »

ترې نیم ژواندی ونه وخی . . .

د زرنګار پارك عنوندی بیا د هیواد د اسلامی نهضت د سرتیرو

د تکبیر ملکوتی آوازته غوږ نیولی و . . او د استعمار - کمونیزم

فساد او استبداد پرخلاف یې د مبارزی تیر پلونه دیوه نوی قیام اوخوځښت

مخی ته په خپله سینه کې راتازه کول .

کابل پوهنتون بیا د اسلامی نهضت د مبارزو یادونه راسپړل

لارو او واټونو دیوه نوی ویاړمن او بی سیاله خوځښت په مینه د هیواد

د تیرو ویاړونو او ارمینتونو کرښې په شنه کولی .

په همدغه ورځ یوه زړه بوږنوونکې او دوح ځپاروونکی حالت کې

د کابل له زړه نه ، د ایمان پرتکیه د پاخیدلی ولس د انقلابی هوډ ، اتلو

الوحماسو او ویاړونو د تکوین لپاره د تانکونو او توپونو یو اوږد کتار

خپله لاره وهله او هلته . . . . .

... او هلته چې الله اکبر نارو

د تیارو زړونه څیرل

د سپوږمۍ په تته رڼا کې د ستورو له ستړګکو نو سره د زړو بارونو

لکه د یوه بختور زیری انګازې خپرولې - د کولیو په پلوشو کې دیو نیکرغه

ارزغورنده سباوون نښې ځلیدلې - او په هغه تیاره کې د مرد کیو د

رڼا کرښې د کفر او کمونیزم د توری ترږمۍ د زړه څیرلو ته بیخي

ورته ښکاریدې .

ولسوالي فتح شوې ده ، هغه دوېرې او وحشت مرکزونه

پروت ویروونکی بند نلري . د زندان زنځیرې ماتې شویدې او وحشتونو

PROPERTY OF ACKU 5657

زاړه ښار بیا د خپلو تیرو ویاړونو په یاد ولو سره د یوبل «مکناتن»
د ځیګر خیرولو ته نوي « اکبران » راوړاندې
کول . . .

تنګیو نوری هم خپلې زامی تمینګولی چې څوک بل « برانیډن »
تری نیم ژواندی ونه وځی . . .

د زرنګار پارك عزندی بیا د هیواد د اسلامی نهضت د سرتیرو
د تکبیر ملکوتی آواز ته غوږ نیولی و . . . او د استعمار - کمونیزم
فساد او استبداد پرخلاف یې د مبارزی تیر پلونه دیوه نوی قیام او خوځښت
مخی ته په خپله سینه کې را تازه کول .

کابل پوهنتون بیاد اسلامی نهضت د مبارزو یادونه راسپړل
لارو او واټونو دیوه نوی ویاړمن او بې سیاله خوځښت په مینه د هیواد
د تیرو ویاړونو او ازمینېتونو څرګندې په شنه کولی .

په همدغه ورځ یوه زړه بوږنوونکی او د روح ځپرونکی حالت کې
د کابل له زړه نه ، د ایمان پرتکیه د پاڅیدلی ولس د انقلابی هود ، اتلو
الوحماسو او ویاړونو د تکوین لپاره د تاتکونو او توپونو یو اوږد کتار
خپله لار وهله او هلته . . . . .

... او هلته چې د الله اکبر نارو
د تیارو زړونه څیرل

د سپوږمۍ په تته رڼا کې د ستورو له ستړګکو نو سره د زړو باړونو
لکه د یوه بختور زیری انګازې خپرولې - د کولیو په پلوشو کې دیوه نیکمرغه
او ژغورونده سباوون نښې ځلیدلې - او په هغه تیاره کې د مرد کیو د
رڼا کرښې د کفر او کمونیزم د توري تروږمۍ د زړه څیرلو ته بیخي
ورته ښکاریدې .

ولسوالي فتح شوې ده ، هغه دوېرې او وحشت مرکزونه
پروت ویروونکی بنه نلري . د زندان زنځیري ماتي شویدې او وحشتونو

PROPERTY OF ACKU 5657

(c) ketabton.com: The Digital Library

او څو ورځ نو خپله کړه باکړیده .

د غه سهار رغان دبن وختي د ونو په څانګو کي د خوشالی
د اتن نغمې پورته کړي وي - په دبن سرو اووجړېږي له یوه بناخ
نه بل ته ټوپ کړ - د اسې شور او زوږ جوړ کړي وُ لکه چي د تول
عمر له پاره همدانن ترانې غږوي او د نړه غوټې پرانیزي .
د دغه ګهیځ سپیده چاوه بل ډول وُ - دروند وُ او هیبتناك .
خوځون وُ او اروا پالونکی .

نن سهار د (الله اکبر) غږ او لمونځ ونکي غږ د اسې
خوندور لګېده لکه چي د سري په زړه او رګو کي ننوځي ، ویښ
زړونه یې لا بیداروله - جذبې او ولولې یې نورې هم راپارولې او ټوندې
کولې .

د همغه سهار د لمر ځرك ځلنده او طلايي پلوشي له بل هر
وخت نه بریښنده او ورځني وي - دلمر ځېږې دد ښمن تورې زړونه
خیرلي وو او د آزادی او بریمیال مقاومت د ییل او دوام کړښې
یې انځور کړي وې .

د غه سهار له بل سهار نه په خورا زیات ټوپېرسره پیل
شو - ستړي کي یو بل ته د ویلو د ګیر څرلل اړنوېني د ګیر نا ویلي راز ونه
سپړلو ته لیکه کړي وو ، په شوندو او ژبو د ځرګندو لو د ګیر نوي
او مینه ناکې خبرې کړ ځیدې .

ACKO

سینه نن مرام یون نه کاوه خکنوخپرو څپې یې په د ګیر تیزه او بې صبره
له یو بل سره تندي جنګول .

د سیند د وارو غاړو ته د ګک د ګک چنارونه لکه د سلا وال
سپاهیان د دفاع او مقابلې لپاره تیار سځ ولاړ وو .

د بریښنا د نا برېکي په نهر کي کبانو د اوبو له تل نه د نن
ورځي د یادوني ننداري ته پوله پسې غوټې راوهلې .

د ځلکو له ځېرو یو ډول مینه ناك هیبت او وصلا بت
ځلیده - لیري نه د ایرون و آبله ورځ موچي همدغه وکړي لیدل
او نن موله نظره تېرول د ډیر زیات تغییر ترې بریښیده .

پرون چې دیوه بزګړ په اوږه بیل او کلنگ وُ او وچ شوندي
او سپیره مخ یې د بدې ورځي تصویر وړاندې کاوه ، نن یې پر اوږه
یوه نوي ډېره د ایماني پرتم او ځواك ښنداره ښیدله او له شیرې یې لـه
یو اوږده غمونکي انتظار وروسته د یوه فاتح وصال و هر اسکې
ځلیدې .

نړه ورونکي ننداره وه - پارونکي ننداره او مینه ماتونکي .
نړونه باغ باغ وُو او بدنونه له خوښۍ او ولولو په جامو کي نه ځاييدل
تا به ویل په کاشانو کي له یوې مخې ساه او روح پو کلی شوی - له هرې
تیږې هر کمر - هرې ځانګې او هرې پاڼې د آزادۍ او خوځښت
ترانې زمزمه کیدې او چي د سیند د څپو آوازنه به د زړکو له غاړو

(c) ketabton.com: The Digital Library

او څوړو نو خپله کډه بار کړېده

دغه سهار مړغانو د ېر وختي د ونو په څانګو کې د خوشالۍ د اتڼ نغمې پورته کړې وې - په ډېر سرور او وجد يې له یوه ښاخ نه بل ته ټوپ کړ - د اسې شور او زوږ يې جوړ کړی و لکه چې د ټول عمر له پاره همدا نن ترانې غږوي او د زړه غوټې پرانيزي.

د دغه ګهيځ سپيده چاود بل ډول و - درونډ او هيبتناک. خوځون و او اروا پالونکی.

نن سهار د (الله اکبر) غږ او لړزوونکی غږ داسې خوندور لګېده لکه چې د سړي په زړه او رګونو ننوځي، ویښ زړونه يې لا بیدارول - جذبې او ولولې يې نوې هم راپارولې او ژوندی کولې.

د هغه سهار د لمر ځرک ځلنده او طلایي پلوشې له بل هر وخت نه بریښنده او ورنګینې وې - د لمر ځېرې د د ښمن تور زړونه څیرلي وو او د آزادۍ او بریالي مقاومت د پیل او دوام کرښې يې انځور کړې وې.

دغه سهار له بل سهار نه په خوږ ایات توپیر سره پيل شو - ستر ګې یو بل ته د ویلو د ېر څه لرل او زړونو د ېر ناویلي رازونه سپړلو ته لیکه کړي وو؛ په شونډو او ژبو د څرګندولو د ېرې نوې او مینه ناکې خبرې ګرځېدې.

ACKU

سیند نن ارام یون نه کاوه ځکه خو څپې يې په ډېره تیزۍ او بې صبرۍ له یو بل سره تندي جنګول.

د سیند د وارو غاړو ته د لک د لک چنارونه لکه وسله وال سپاهیان د دفاع او مقابلې لپاره تیار سیخ ولاړ وو.

د بریښنا د فابریکې په نهر کې کبانو د اوبو له تل نه د نن ورځې د یادونې ننداري ته پر له پسې غوټې راوهلې.

د خلکو له څېرو یو ډول مینه ناک هيبت او صلابت ځلېده - لیرې نه د اپروني او آبله ورځ موچې همدغه وکړي لیدل او نن مو له نظره تیرول د ېر زیات تغییر ترې بریښېده.

پرون چې یوه بزګر اوږه بیل او کلنګ و او وچو شونډو او سپېره مخ يې د بدې ورځې تصویر وړاندې کاوه، نن يې پر اوږه یوه توره بړۍ د ایماني پرتم او ځواک ننداره ښنېیله او له څيرې يې له یو اوږده غموونکي انتظار وروسته د یوه فاتح وصال وړانګې ځلېدې.

نره وروونکي ننداره وه - پاروونکې ننداره او مینه ماتوونکې. زړونه باغ باغ وو او بدنونه له خوښۍ او ولولو په جامو کې نه ځاییدل تا به ویل په کاشانو کې له یوې مخې ساه او روح پو کلی شوی. له هرې تیږې هر کمر - هرې څانګې او هرې پاڼې د آزادۍ او خوځښت ترانې زمزمه کیدې او چې د سیند د څپو آواز به د زړکو له غاړو

اود کوم مجاهد دخوښۍ لړ شلیک سره غبرګې شوې نو د غولیې
دخونړۍ کودتا د یوه یونیم کال په نړه پروټ زنګ یې له یوې مخې
لیرې کاوه .

مجاهدینو په نیول شویو موترو نو کې د سیمې یوې او بلې
برخې ته د وکړو د داو له پاره د تکبیر له ملکوتي او کفر ځپوونکو
نارو سره داسې یو هیجان جوړ کړی و ، چې سړي فکر کاوه
ځمکه - غرونه او کمرونه لړزیږي او خوځیږي .

د مجاهدینو له سترګو نه د امیدونو - خوښیو - تحرک
او نشاط ډیوې درونه احتواج وړانګې ځلیدلې - له سترګو مینه - له زړونو اُمیدونه
او له زړونو نه او له متو قوت او مهابت وریده .

مجاهدین په خپل ایماني او روحي ځواک او پیاوړتیا
ویاړېدل او د خپلو سوبو او بریالیتوبو په هنداره کې یې د یوه ملي غوره
لارې پرنښه کوله.

د مجاهدینو مشران د سیمې د امنیت او کنټرول له پاره
راغونډ شوي تا به دیل جاې یې په وسپنو پټې دي - ټوپک به یې پر
زنګون ایښی و او له کارتوسو ډک کتاړونه یې د ملا له وړانګو سره
پر ببینا یږ شغلي شیندلې ، حشیوروې د ایماني پرتم او عظمت غماینده ګي
کوله - د تیرو یادونو زاړه او کل پلوته یې راتازه کول - د تیرو ویاړمن تاریخ
تلپاتنه ویاړونه یې راسپړل او د خپل ولس د تورې او سرلوړۍ د ننګ

د ننګ شلې یې ودانول .

د قهرمانانو شملې پورته وې - د ننګ شادرونه خواره وو
د پت پټکي په سرونو مل ول پراته وو - او له عقابي سره سترګو
یې دیوه ژور او شاهیني لید جولان برېښیده تا به ویل چې په اخر سرې د محمد جان خان
روح غزنیوال هغه راژوندي شوی او د ازادۍ د قافلې په مخه کې د خپلو وینو ډیوې بلوي.
دلته مشران په خپلو کې سره جرګه وو - په پوره داد او باور
یې د پیښو په هکله د یو بل خبرې او نظریات اوریدل او د خپل اسلامي
بصیرت ، ولسي تجربو او پوهې په رڼا کې یې غوښې پریکړې او څرګندونې
وړاندې کولې .

ده ، درې ګروپونه په بېلا بېلو برخو کې د تښتېدلو
خلقیانو او جاسوسانو په لټه کې وو - یو ځله کاه د اني نه راایستلی - بل
به یې د وچې رشتې د دلیو له منځه راولاړ کړی و ، هغه د ریم یې له
کلاشینکوف سره د تیښتې پروخت نیولی و - او همدا رنګه نورې هم
بې یې له پټنځایونو راوان کړي وو .

مشران ناست وو - لن اخوا ورته وسله وال سړي تیاریږي
ولاړ وو او په انقلابي وینبتابه سمبال . - او د جهادي بیدارۍ او
لید په روحیه ځلکمن .

مشرانو د یو بل خبرې واورېدې ، سلا مشورې یې سره
وکړې او په ګده یې لومړني تدابیر ونیول او د اسلامي انقلابي
شورا تشکیل اعلان کړ:

(c) ketabton.com: The Digital Library

اود کوم مجاهد دخوښیه لرشلیک سره غبرګې شوې نو د غولي
دخونړي ګودتا دیوه یونیم کال په نره پروت زنګ یې له یوې مخې
لیرې کاوه .

مجاهدینو په نیول شویو موترونو کې د سیمې یوې او بلې
برخې ته دوکړې د داو له پاره د تکبیر له ملکوتي او کفر ځپوونکو
نارو سره داسې یو هیجان جوړ کړی و ، چې سړي فکر کاوه
ځمکه - غرونه او کمرونه لړزیږي او خوځیږي .

د مجاهدینو له سترګو نه د امیدونو - خوښیو - تحرک
او نشاط ډیوې دروند احتواج ورانګې ځلیدې . له سترګو مینه - له زړونو اُمیدونه
او له زړونه او له متو قوت او مهابت ورېده .

مجاهدین په خپل ایماني او روحي ځواک او پیاوړتیا
ویاړېدل او د خپلو سوبو او بریاسیو په هنداره کې یې د یوه ملي غروره
لاره پرنښه کوله .

د مجاهدینو مشران د سیمې د امنیت او کنټرول له پاره
راغونډ شوي تا به ویل چاې یې په وسپنو پټې دي - ټوپک به یې پر
ټکون ایښی و او له کارتوسو ډک کتارونو یې د ملس له ورانګو سره
پر ېښنا ایښو شغلې شیندلې ، ځیروې د ایماني پرتم او عظمت ښاینګي
کوله - د تیرو یادونو زاړه او کل بلوته یې راتازه کول - د تیرو ویاړونو تاریخ
تلپانه ویاړونه یې راسپړل او د خپل ولس د توري او سرلوړۍ د ننګ

د ننګ شلي یې ودانول .

د تهرمانانو شملې پورته وې - د ننګ څادرونه خواره وو
د پت پټکي په سرونو ول ول پراته وو - او له عقابي سرو سترګو
یې د یوه ژور او شاهیني لید جولان بریښیده تا به ویل چې په هر سړي کې د محمد جان خان
روح غزیدلی ، هغه راژوندی شوی او د ازادۍ د قافلې په مخ کې د خپلو وینو ډیوې بلوي .
دلته مشران په خپلو کې سره جرګه وو - په پوره داد او باور
یې د پیښو په هکله د یو بل خبرې او نظریات اوریدل او د خپل اسلامي
بصیرت ، ولسي تجربو او پوهې په رڼا کې یې غوښې پریکړې او څرګندونې
وړاندې کولې .

دوه ، درې ګروپونه په بېلا بېلو برخو کې د تنبتیدلو
خلقیانو او جاسوسانو په لټه کې وو - ښځله کاه دانې نه راایستلی - بل
به یې د وچې رشتې د دلیو له منځه راولار کړي وُ ، هغه درېیم یې له
کلاشینکوف سره د تینتي پروخت نیولی وُ - او هم دارنګه نورې هم
یو یو له پټنو ځایونو راروان کړي وو .

مشران ناست وو - لږ اخوا ورته وسله وال سړي تیارسي
ولاړ وو او په انقلابي ویښتابه سمبال . - او د جهادي بیدارۍ او
لید په روحیه ځلاکمن .

مشرانو د یو بل خبرې واوریدې ، سلا مشورې یې سره
وکړې او په ګډه یې لومړني تدابیر ونیول او د اسلامي انقلابي
شورا تشکیل اعلان کړ :

(c) ketabton.com: The Digital Library

عبدالکبیر د اسلامي انقلابي شورا مشر .
محمد منیر اخندزاده د اسلامي انقلابي شورا مرستیال .
ډګروال ارکانحرب غلام دستګیر نظامي قوماندان .
حاجي محمد امان - ملک امیرخان - ملک خانصاحب - ملک غلام حید ر
او . . . . د غبرګوپه توګه ـــــــــــــــــــــــ ــ به
پـــــ ـد غه اسلامي او انقلابي شورا کي راغونډ او د سیمي او مجاهدینو
قیادت ورتــه سپارل شو .
که ووایــم چې د یوه مقتدر حکومت بنسټ یې کېښود مبالغه
به نه وي .
قضایي څانګه - د امنیت څانګه - د وعظ او تبلیغ له پاره د
علماوو څانګه او د غسي د نورو څانګو هستي کیښودل شوې .
د غلته سړي ته ثابتیږي چې د ولس له منځه را ولاړیشوی قوت

کولی شي د د بېرو مشهورو سیاستپوهانو - او هغو کسانو نه چې په
سیاست او سیاسي مانورو کي یې د ډېري خولې بهولې وي بوسیالي
وځېژي او بریمن . او داسي کړني وکاري او په نښه کړي چې د ډېرو
سیاسیونو د عمرونو هلې ځلې نشي ورته رسیدای . په رښتیا
هم چې « ملتونه له سیاستمدارانو نه هوښیار دي اود حالاتو
په نبض پوه . »

هلته د عصر د مدني تکنالوژۍ او عصري تخنیک په نشه
مستواو د جهاني سیاست د د پلو ماسي متخصصین ، د کې جي بي
د شیطنت او سیاسي تزویر په بتي کي پخو شوو کارپوهانو - جنرالانو
سیاسیونو او د یپلوماتانو د خپلي غلامانه بقا او د خپل مستکبر باد ار په
لاربنوونه د ولسونو له منځه وړلو او د خپل ناروا تسلط د دوام په خاطر
د کمپیوټر د عصر په سیوري کي پلانونه جوړول
او دلته یو بېوزلي - هېل شوي - او اسکېرلي ولس او مشرانو
یې د خپل ایماني بصیرت او ولسي تجربې او اسلامي پوهې په رڼا کې
د حق د دښمنانو د لا پوخوالي او بري د لارې یو ن کاوه
هلته د ټانک - توپ - او بمونو د قوت په څنګ کي د منظم
عسکري انضباط - یونیفورم - لباس - تاکتیک - ستراتیژۍ او فن
ماهران لګیا وو .
او دلته په ولسي جامو کي د خادن او درانه پتکي او لوړې شملې
خاوندان .
هلته ټانک ، - برق او اور .
دلته ایمان ، جذبه او احساس .
د خلقیانو او جاسوسانو بندیان یو یو راوستل شول پوښتني
او څېړونې ترې وشوې او هر یوه ته د هغه د ګناه مطابق جزا ګانې
ورکړل شوې .

عبدالکبیر د اسلامي انقلابي شورا مشر .
محمد منیر اخندزاده د اسلامي انقلابي شورا مرستیال .
ډګروال ارکانحرب غلام دستګیر نظامي قوماندان .
حاجي محمد امان - ملك امیرخان - ملک خانصاحب - ملک غلام حید ر
او .... دغبرګونو په توګه
پسبه غد اسلامي او انقلابي شورا کې راغونډ او دسیمې او مجاهدینو
قیادت ورسپارل شو .
که ووایم چې دیوه مقتدر حکومت بنسټ یې کیښود مبالغه
به نه وي .
قضایي څانګه - د امنیت څانګه - د وعظ او تبلیغ له پاره د
علماو څانګه او دغسې د نورو څانګو هستې کیښودل شوې .
د غلته سړي ته ثابتیږي چې د ولس له منځه راولاړ شوی قوت

کولی شي د دیرو مشهورو سیاستپوهانو - او هغو کسانو نه چې په
سیاست او سیاسي مانورو کې یې ډیرې خولې بهولي وي بریالي
وخیژي او بریمن . او داسې کړنې وکاري او په نښه کړي چې د ډیرو
سیاسیونو د عمرونو هلې ځلې نشي ورسیدای . په ربښتیا
هم چې « ملتونه له سیاستمدارانو نه هوښیار دي اود حالاتو
په نبض پوه . »

هلته د عصر د مدني ټکنالوژۍ او عصري تخنیک په نشه
مستو او د جهاني سیاست د ډګر ماسره متخصصین ، د کې جي بي
د شیطنت او سیاسي تزویر په بڼه کې پخوشو کارپوهانو- جنرالانو
سیاسیونو او ډیلوماټانو دخپلې غلامانه بقا او د خپل مستکبر باداران په
لاربنوونه د ولسونو له منځه ورلو او د خپل ناروا تسلط د دوام په خاطر
د کمپیوټر د عصر په سیورې کې پلانونه جوړول
او دلته یو بېوزلي - خپل شوي - او اسکېږلي ولس او مشرانو
یې د خپل ایماني بصیرت او ولسي تجربې او اسلامي پوهې په رڼا کې
د حق د دښمنانو د لا پوځالي اوبرې د لاروېون کاوه
هلته د ټانک - توپ - او بمونو د قوت په څنګ کې د منظم
عسکري انضباط - یونیفورم - لباس - تاکتیک - ستراتیژۍ او فن
ماهران لګیا وو .
او دلته په ولسي جامو کې د خادر او دړانه پټکي او لوړې شملې
خاوندان .
هلته ټانک ، - برق او اور .
دلته ایمان ، جذبه او احساس .
د خلقیانو او جاسوسانو بندیان یو یو راوستل شول پوښتنې
او څېړنې ترې وشوې او هر یوه ته د هغه د ګناه مطابق جزا کانې
وټاکل شوې .

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مجاهدینو کروپونه دېڅې د دفاع او ساتنې لپاره غوره کړی شول - د ایماني ولولو او انتقامي جذبو په تو پانکې د تکبیر د اروا پالونکو نارو په پیلامه وخوځېدل - د لارې په اوږدو کې د خلکو له خوا د زنده باد او تکبیر په نارو بدرګه کېدل - د کلو ماشومانو به وریسې د تکبیر نارې غبرګې کړې - سپین ږږو به ځای پر ځای د شکران او دعاګانو په نشارولو پالل - بوډاګانو به د تشجیع او حمیت په درنو کلماتو ستایل .

دغو کروپونو د سیمې د ساتنې په لارکې د سنګرونو د جوړولو له پاره لازم ځایونه او ستراتیژیکي برخې لټولې او د سنګر نیولو کوښښ یې په نښه کولې .

د هیواد هره برخه او هره کته د افغانانو له پاره طبیعي سنګر دی - کړنګونه د دښمن د ځپلو کندې دي - هر کمر یو پوخ سنګر دی او هره تیږه یو نه ړنګېدونکی مورچل - هره تړه د غلیم د وینو تږې ده او هره خوړ د دښمنو د کښکړیو د رغړېدو لیوال - خو هره زړه وروونکی او بوږنوونکی منظر دی چې د ایماني جذبو او ولولو ننداره د خدای د سرتېرو بندګانو له خیرو وږبینې - له زړونو د ایمان د عشق او شور هنګامې پورته شي - له سترګو یې د پیاوړتوب او ځواک د ولړ سرهسک کړی - له سترګو یې د ایماني پرتم بریښنا وپرقیږي د فکر په ساحه کې یې یواځې د خدای (ج) په لارکې د قربانۍ تلوسه ولړزیږي او په مغزو

کې یې د جهاد کفرځپونکی او آزادی ببښونکی روح راوپارېږي او په حرکت یې راولي - نو ژوند او مرګ دواړه ورته یوه معنا غوره کړي په دغه لارکې مرګ هم د ژوند مفهوم او دوهم نوم وګڼي - ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی .

او خومره هیښونکی دی هغه منظر چې پنځه لاس د دښمن پروسپیرو
او بې جوړو بارکونو او پخو تأسیساتو وروخېژي - د کولیو باران او د اورلمبې ځانګړی ښاو بولې او د خپلې توري د عظمت نوغ او جت کړي لو وې رپوي - خومره د ادمنده هغه صحنې یو ولس - یو بیوزلی ولس یو بې وسه ولس دیوه داسې په ځان مغرور او له مادي اړخه ځواکمن طاقت پر وړاندې وسله راپورته کا چې تر شایې د نړۍ دیر ستراوډیر لوی شیطاني او استعماري اقتدرت ولاړ دی - خو د غه مستضعف ولس راولاړ شي - یون پیل کړي - د خوځښت لار خپله کړي - ودانګي - غورځنګونه شروکړي - فتح او سوبه یې په برخه شي - حماسې وزېږوي - کارنامې رامنځ ته کړي په نړۍ کې پر استکبار د استضعاف د بري او پر مستکبرینو د مستضعفینو د بر لاسي ژوندۍ بیلګه وځلوي او سپېڅلو نړۍ کې یو تاریخ جوړوونکی دوران رهبري کړي .

ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی - او مسلمان شهادت ابدي او سرلوړی ژوندګڼي، هغه ته ژوند او مرګ یوه معنا لري - د حق په لارکې مرګ د ژوند دوهم نوم بولي ځکه چې د مسلمان ژوند عقیده دی او جهاد .

د مجاهدینو کرو پونه دېچې د دفاع او ساتنې لپاره غوره کړی شول - د ایماني ولولو او انتقامي جذبو په تو پان کې د تکبیر د اروا پالونکو نارو په پیلامه وخوځېدل - د لارې په اوږدو کې د خلکو له خوا د زنده باد او تکبیر په نارو بدرګه کېدل - د کلوما شومانو به وړېسې د تکبیر نارې غبرګې کړې - سپین سرو ښځو به ځای پر ځای د شکران او دعاګانو په نثارولو پالل - بوداګانو به د تشجیع او حمیت په درنو کلماتو ستایل.

دغو کروپونو د سیمې د ساتنې په لارکې د سنګرونو د جوړولو له پاره لازم ځایونه او ستراتیژیکي برخې لټولې او د سنګر نیولو کوښښ یې په ننه کولې.

د هیواد هر ډبره او هره کټه د افغانانو له پاره طبیعي سنګر دی - ګرنګونه د دښمن د ځپلو کندې دي - هر کمر یو پوخ سنګر دی او هره تیږه یو نه ښرېدونکی مورچل - هره تږه د غلیم د وینو تږې ده او هر خوړ د دښمنو د کسکریو د رغړېدو لېوال - خومره زړه وړونکی او بېن - نوونکی منظر دی چې د ایماني جذبو او ولولو ننداره د خدای د سرتېرو بندګانو له شېرو وبرېښي - له زړونو د ایمان د عشق او شور هنګامې پورته شي - له سترګو یې د پیاوړتوب او ځواک دوک سرهسک کړی - له سترګو یې د ایماني پرتم بریښنا وېر قېبږي د فکر په ساحه کې یې یوازې د خدای (ج) په لارکې د قربانۍ تلوسه ولړزېږي او په مغزو

کې یې د جهاد کفر ځپونکی او آزادي بښونکی روح راوپارېږي او په حرکت یې راولي - نور ژوند او مرګ دواړه ورته یوه معنا غوره کړي په دغه لار کې مرګ هم د ژوند مفهوم او دوهم نوم وګڼي - ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی.

او څومره هیښونکی دی هغه منظر چې پښه لاس د دښمن پروسپیزو
اوبرجوړو بارکونو او پخو تأسیساتو وروخېژي - د کولیو باران او د اورلمبې د ځمکې ناوبولي او د خپلې توری د عظمت توغ اوچت کړي او وې ړیوي - څومره دادمنده هغه صحنې چې یو ولس - یو بېوزلی ولس یو بې اسرې ولس دیوه داسې په ځان مغرور او له مادي اړخه ځواکمن طاقت پرورانډې وسله راپورته کا چې تر شاې د نړۍ دیر ستر اوډېر لوی شیطاني ابواستعماري اقدرت ولاړ دی - خو د غه مستضعف ولس راولاړ شي - یون پیل کړي - د خوځښت لار خپله کړي - وداڼګي - غورځنګونه شروع کړي - فتح او سوبې یې په برخه شي - حماسې وزیږوي - کارنامې رامنځ ته کړي په نړۍ کې پر استکبار د استضعاف د بري او پر مستکبرینو د مستضعفینو د برلاسي ژوندۍ بېلګې وځلوي او سپېڅلو نړیوال تاریخ جوړوونکی دوران رهبري کړي.

ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی - او مسلمان شهادت ابدي او سرلوړی ژوندګڼي - هغه ته ژوند او مرګ یوه معنا لري - د حق په لار کې مرګ د ژوند دوهم تولیاتی نوم بولي ځکه چې د مسلمان ژوند عقیده دی او جهاد.

(c) ketabton.com: The Digital Library

... اویوځل بیا ترتوپان وړاندې

چوپتیا خوره شوه!

د هلیکوپترونو په بدرګه ټانکونو په ډېره تېزۍ پر ټاڅه سرک
خپلې پولادي ټاپې ښخولې. د مخابرې د ماشین مؤظف په ډېر اضطراب
او هیجاني حالت کې له مرکز سره د شفرونو په ژبه خبرې کولې؛ پس
تندي یې د حالاتو د مقابلې هیبت د خولو کږې وږې لیکې ایستلې وې چې
د ورو په څېرو کې یې لارې جوړولې.

د ځغرده والو شوېلو عسکر د مقابلې وېرې له بل هر خیال او سوچ
نه بېغمه کړي وو. د مغو د مغزو په دایره کې د توپک د ډزو او د ګولۍ
د لمبو کرېښو یکنواخته او ستومانوونکې زلزله جوړه کړې وه.

د یوه مجاهد د غټ پټکي، د کارتوسو د ک کمربند او د ټوپک خونړۍ
شپېلۍ په مغز خپل ځیګر ته څپره لیدله - او پر ماشه ایښې ګوتې یې هره
لحظه د هغه د زړه مزي راسستول، د ډزو د خوب احساس او دوړو، ګردونو
یې خولې لکه د زهرو ترخې کړې وې.

د توپ د وېرې او سپېرې د بنتې د دوه لاپې پرسر چې پخوا به
للمه غنمو یکرنګ پوښلې وه او د شمال له وږمو سره به د غنمو ښکلي
لکه دیوه مستانه اتڼ چې یوه بله خوا خوځېدې خوترخلقي
وحشت وروسته دا دښته تر اوسه شاړه پرته ده.

دلته د ټانکونو او توپونو اوږد کتار پند شو او هلیکوپترو پرې د پاسه
وزر وزر نه ونغوړول.

اوس نو د مقابلې میدان رانږدې و - پل په پل د یوې خونړۍ جګړې
مرکونې ننداره ترسترګو کېده.

اوس نو ښایېده چې د ټانکونو او الوتکو تراورلاندې هر څه نینه
شوي وای - هغوی باید خپلې وسلې راټولې کړې او ولسوالۍ یې بېرته
فعاله کړې وای د خپلو وژل شوو کمونستو ملګرو په بدل کې یې ډېر سرونه
د ټانکونو په پښو کې رغړولي وای.

دلته یو ځل بیا لوړ رتبه صاحبمنصبانو نظامي میټنګ جوړ
کړ - ځوونو ته یې د سیمې نقشې رغړېدې - څوځایونه یې ګوته کړای شول.
دوه درې ځایونه نور هم په نښه شول - یوځل بیا هرڅه له سره وکتل شول.

... او يو ځل بيا ترټوپان ورانډې چوپتيا خوره شوه !

د هليکوپترونو په بدرګه ټانکونو په ډېره تيزۍ پر ښاخه سړک خپلې پولادي ځانې ښخولې . د مخابرې د ماشين موظف په ډېر اضطراب او هيجاني حالت کې له مرکزسره د شفرونو په ژبه خبرې کولې ؛ پس تندي يې د حالاتو د مقابلې هيبت د خولو کربې وربې ليکي ايستلې وې چې د ورو په خيرو کې يې لاړې جوړولې .

د زغره والو شوبلو عسکر د مقابلې ويرې له بل هر خيال او سوچ نه بېغمه کړي وو . د مغو د مغزو په دايره کې د توپک د ډزو او د ګولۍ د لمبو کرښو يکنواخته او ستومانوونکې زلزله جوړه کړې وه .

د يوه مجاهد د غټ پټکي ، د کارتوسو ډک کمربند او د ټوپک خونړۍ شپيلۍ به هغه خپل ځيګر ته ځېرمه ليدله - او پر ماشه ايښې ګوتې يې هره لحظه هغه د زړه مزي راسستول، د ډزو د خوب احساس او دوړو، ګردونو يې خولې لکه د زهرو ترخې کړې وې .

د توپ د وېرې او سپيرې دښتې د دوه لارې پر سر چې څنګوا به للمه غنمو يکرنګ پوښلې وه او د شمال له ورموسره به د غنمو خښې لکه ديوه مستانه اتڼ چې يوه سله خوا خوځيدې خوترخلقي وحشت وروسته دا دښته تر اوسه شاړه پرته ده .

دلته د ټانکونو او توپونو اربند کتار پنډ شو او هليکوپترو پرې د پاسه وزرونه وغوړول .

اوس نو د مقابلې ميدان رانودې وُ - پل په پل د يوې خونړۍ جګړې مرکونې ننداره تر سترګو سترګو کيده .

اوس نو ښايېدله چې د ټانکونو او الوتکو تر اوړلاندې هر څه نينه شوي واى - هغوى بايد خپلې وسلې راټولې کړې او ولسوالي يې بېرته فعاله کړې واى د خپلو وژل شوو کمونستو ملګرو په بدل کې يې ډېر سرونه د ټانکونو په پښو کې رغړولي واى .

دلته يو ځل بيا لوړ رتبه صاحبمنصبانو نظامي ميټنګ جوړ کړ- مخونو ته يې د سيمې نقشې رغوړيدې - څو ځايونه په ګوته کړاى شول- دوه درې ځايونه نوره هم په نښه شول - يو ځل بيا هر څه له سره وکتل شول

د هرځین جاج راخیستل شو - د غځایو غرونو نه بیا پورته شول ، د خیرت رالپورونه تبادله شول ، د ورانندې تک خبرتیرشو او د تیارۍ او حرکت وغو ستنې اطلاع ورکړه شوه .

هلیکوپترو له پاخه سرك نه د خام سرك لوری ونیو - تانکونو هم له خام سرك نه د دوی ورو بربوکی راپورته او پر دروزیې پیل وکړ ، گرده لارې یوې او بلې خواته ودزې کولې - د صاحب منصبانو پرخوځندو برېتونو د تورو دوو وړیزې یو پر بل پسې غوریدې او د خولو لیکو بیرې له یوې او بلې څنوا لکه ورسره نقشې لیکې ایستلې داسې لکه چې پرخپرو یې د سیمې د نقشې کرښې کښل شوې وي او یایې د دوی د رسوایۍ او ماتې لارې په نښه کړې وي

د پولادو او وینو مقابله پیل شوه دایمان او اوسپنې وغره ونښته .

گولۍ وچلیدې - تانکونه وغورځدل - الوتکې وغرمبیدې او اوروونه واوریدل .

د یوې خوا وسله یوالځې توپک ؤ او د بلې خوا درانه اتومات توپونه تانکونه ، بمونه ، الوتکې او . . .

جنګ ونښت او بنه تود روان ؤ ، مجاهدینو د کمرو شاته سنګرونه نیولي ؤ ، په ډېر احتیاط او باوري ډزې کولې ، داسې چې کارتوس یې باید بېځایه ونه لګیږي - دوهم دقت به یې کاوه او داسې ځای به یې

کوت لکه چې په ګولېدې نږه نه کیږي - ځکه له هریوه سره یوالځې دوه سوه ګولۍ وې او اوس یې له یوه مجهز او ترغاښو پورې مسلح پوځ سره مقابله روانه وه .

کوم کارتوس به یې چې په نښه سم ونه لګیده د زړه تفس به یې داسې تنګ شو چې زړه به یې ورسره سم وبرېښیده .

د کلاشنکوفونو د ضربه دزو په نه ښلېدونکې تسلسل کې به د مجاهدینو د بېرې تسپار داسې انګازه خوروله لکه چې د کلاشنکوف تولې مرمۍ یې په شا شړلې وي .

* * *

درې ورځې کېدې چې د سیمې د شاوخوا استوګنو بوډا ګانو - ماشومانو او تورسرو کړي ورځ په غروکي تېروله - سهار به چې لا لمر څېره نه وه ویستلې ښځې نو د غرونو خواته به د وړو او تورسرو بیوه تتوره لیکه خوځیده .

تراوچې کلي ته راورسیده نو لوړې یې د « بمبۍ » په کلي کې د حاجي محمد منیر اخند زاده د کلا پرخوا تانکونه راوګرځول - له کلا بېګا تول کسان وتلي وو - خو هغوی پرواځې خپل سرونه ایستلي وو کورونه تول ولک پاته وو - تردې چې په تنارو کې د خوراك د یګونه او کټونې هم سلامتې اینبې وې .

د هرڅېن جاج واخیستل شو- د مخالفو غرونو نه بیا پورته شول ، د خیرت راپورونه تبادله شول ، د وړاندې تګ خبرې هم وشوې او د تیاری او حرکت وروستۍ اطلاع ورکړه شوه .

هلیکوپټرو له پاخه سړک نه د خام سړک لوری ونیو- ټانکونو هم له خام سړک نه د دوړو بربوکه راپورته او پر ډزو یې پیل وکړ ، ګرده لارې یوې او بلې خواته ډزې کولې - د صاحب منصبانو پرځوړندو بریتونو د تورو دوړو پردې پرېوتې ، غوړېدې او د خولو لیکو پرې له یوې او بلې خوا لکه ورسره نقشې لیکې ایستلې داسې لکه چې پرځېرو یې د سپینې د نقشې کرښې کښل شوې وي او یا یې د دوی د رسوایي او ماتې لارې په نښه کړې وي

د پولادو او وینو مقابله پیل شوه د ایمان او اوسپنې ډغره ونښته .

ګولۍ وچلیدې - ټانکونه وغورېدل - الوتکې وغړمبیدې او اورونه ووریدل .

د یوې خوا وسله یواځې ټوپک و او د بلې خوا درانه اتومات توپونه ټانکونه ، بمونه ، الوتکې او ...

جنګ ونښت او بنه تود روان و ، مجاهدینو د کمروشاته سنګرونه نیولي و ، په ډېر احتیاط او باوري ډزې کولې ، داسې چې کارتوس یې باید بېځایه ونه لګیږي - دوړ م دقت به یې کاوه او داسې ځای به یې

کوت لکه چې په ګولۍ یې زړه نه کیږي - ځکه له هریوه سره یواځې دوه سوه ګولۍ وې او اوس یې له یوه مجهز او ترغاښو پورې مسلح پوځ سره مقابله روانه وه .

کوم کارتوس به یې چې په نښه سم ونه لګیده د زړه تفس به یې داسې تنګ شو چې زړه به یې ورمړم سم وبریښیده .

د کلاشنکوفونو د ضربه ډزو په نه شلیدونکي تسلسل کې به د مجاهدینو د برنو تنهار داسې انګازه خوروله لکه چې د کلاشنکوف ټولې مرمۍ یې په شا شړلې وي .

* * *

درې ورځې کېدې چې د سیمې د شاوخوا استوګنو بورا ګانو- ماشومانو او تورسرو کړې ورځ په غرونو کې تېروله- سهار به چې لا لمر ځېرې نه وه وهلې نو د غرونو خواته به د وړو او تورسرو بیوه ستوره لیکه خوځېده .

تراچې کلي ته راورسیده نو لوړې یې د « بمبۍ » په کلي کې د حاجي محمدمنیر اخندزاده د کلا پرخوا ټانکونه راوګرځول - له کلا بېګا ټول کسان وتلي وو - خو هغوی یواځې خپل سرونه ایستلي وو کورونه ټول ډک پاته وو - تر دې چې په تنارو کې د خوراک دیګونه او کټوی هم سلامتي ایښې وې .

خلقي صاحبنصبان او عسکر د لارې په اوږدو کې د مجاهدینو مقابلې او بریدونو له اخ او تاخ نه غوڅول وو. د عسکرو مړي خوړ زیاتره ترې پاته وو، خو د ټوپلو زخمیانو یې نور هم پر اعصابو تیرې چړې نیستي.

کلي ته په رارسیدو تانکونو د کلا خواته وګرځوله خلقیان په یوه ساختګي ناتحانه اندان پرکلا ور ننوتل لکه وحشي ځناور په یوه او بله کوټه ورایله شول، ګرانبیه شیزونه یې په خوړا وحشت رااېستل او موټرو ته یې اچول - او دغسې یې د کلا ستري دروازې ته دینامیټ کښېښودل او اور یې ورته کړ - کلا یې وسوځوله.

له نورو کورونو یې هم دې شیزونه واخیستل حتی د بېوزله کورنیو د یوې غوا ژیړ غوړي یې هم ور پرېښنښودل.

د خلکو د تیاره په ترڅ کې چې کور خلقیان وژل شوي وو په ډېر وحشت د مغوي د غج اخیستلو له پاره بېګناه وژنو ته لاس وراچول شو - د ډېر کسان ژوندي ونیول شول چې بیا یې هیڅ درک ونه لګېد.

له کورونو چې تو سرې - او ماشومان غرونو ته ختلي وو دك دك کورونه ترې پاته وو، کوم یوه یې چې څه وخت میندلي وو خپل قیمتي شیزونه یې ښخ کړي چې صفحم په څو ورځو کې تول خراب او له منځه تللي وو.

ځاروي په شپو شپو په اخوړونو نهري ولاړ وو د تو پوستي او ټانکونو له ډزو. ژوبهم پرې شلولي بو او بیا بل ځای ته تښتېدل خو بوروسته چې له ډزو او جګړو سره اموخته شول بیا به د ډېرو سختو

ډزو او بمباریو پر وخت هم پر اخورو کراره ولاړ وو.

عسکري قوا د چك په موټل کې ځای پر ځای شوه - مجاهدین په شاوخوا غرونو کې وو او د حملې لپاره یې تیاري نیوله چې یو ځل بیا د کفر او الحاد بې ننګه بریځو ته د شهیدانو انجام ننداره وښیي نو همغه وو چې په سیمه کې یو ځل بیا تر توپان وړاندې چوپتیا خوره شوه!

خلقي صاحبمنصبان او عسکر د لاري په اوږدو کې د مجاهدينو مقابلې او بريدونو له اخ او تڼخ نه غورځول وي. د عسکرو مړي خو زياتره تړې پاته وو خو د ټوپلو زخميانو يې نور هم پر اعصابو تېرې چرې نيستي.

کلي ته په رارسيدو تانکونو مخ د کلا خولته وکرځوله خلقيان په يوه ساختګي ناځانه اندان پر کلا ور ننوتل لکه وحشي ځناور په يوه او بل کوټه ورايله شول، ګرانبيه څيزونه يې په خوړا وحشت راايستل او موټرو ته يې اچول. او دغسې يې د کلا ستري دروازې ته ديناميټ کېښودل او اور يې ورته کړ. کلايې وسوځوله.

له نورو کورونو يې هم درې څيزونه واخيستل حتی د بېوزله کورنيو ديوې غوا ژير غوړي يې هم ورسره يوسبودل.

د خلکو دتيار په ترڅ کې چې کوم خلقيان وژل شوي وو په ډېر وحشت د مغوی د غچ اخيستلو له پاره بېګناه وژنو ته لاس وا چول شو. ډېر کسان ژوندي ونيول شول چې بيا يې هيڅ درک ونه لګيد.

له کورونو چې تورسري او ماشومان غرونو ته ختلي وو دک دک کورونه تړې پاته وو، کوم يوه يې چې څه وخت ميندلی قيمتي څيزونه يې بنځ کړي چې صفحم په څو ورځو کې ټول خراب او له منځه تللي وو.

ځاروي په شپو شپو په اخوړونو نهر ولاړ وو. د تږې سې او تنګونو له ونو ... ژوبوهم پرې شلولي وو او يو بل ځاي ته تښتيدل خو وروسته چې له ونو او ځګړو سره اموخته شول بيا به ډېرو سختو

ژنو او بمباريو پر وخت هم پر اخور کراره ولاړ وو.

عسکري قوا د چټک په هوټل کي ځای پرځای شوه. مجاهدين په شاوخوا غرونو کې وو او د حملې لپاره يې تياری نيوله چې يو ځل بيا د کفر او الحاد بې ننګه بريڅو ته د شهيدانو انجام ننداره وښيي. نو معلومه وه چې په سيمه کې يو ځل بيا نرتوپان ورانديږي چې پټيا خوره شوه!

... او د سهار لمونځ یې د فتحې پر میدان ادا کړ!

ماز یګرنی لمر له دریځ ځخه په تیزۍ سره خپله لمن ټولوله - پل په
پل یې د غرونو له لوړو نه لمنې څوکو سره خپلې وروستۍ ورانګې ځلولې او لګولې غونډیو سره
یې یوځای له سر بخونه رښا په مخه ښه کوله.

د دریې د دوارو خوا وو غرونو د تل په شان په باعظمته او ښایسته
انداز د نګي ولاړ وو او په ډیر غرور یې د خپل هیوادو بیرونو او ویاړ ښو
ښتدارانو سرونه هسک کړي او چې څومره لمر ډوبیدو ته نژدې کیده او ژیړیده دومره په سیمه
کې دیره بریمن خوځښت ازانګې خپریدې.

د مجاهدینو په یوه ښرۍ لیکه د غونډیو له پاسه جګیدله او کوزیدله
شاوخوا دلې دلې ټوپک پر اوږو ځوانانو د انتقام او غورځنګ د جذبو او
ولولو په توپان کې د یو غیر عادي هیجان او اضطراب څرګندونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوله

له ستر‌گو یې داسې برېښېده چې د دې پر ځای چې ځان ته یې پام وي کوم بل لیرې ځای په نظر کې لري او ځان ترې هېر دی .

د خلکو اوږده کتاروته خوځېدل - مخونه یې د ښکرېو پر شمال پرېښلي وو چې یراځي تېزې او عقابي ستر‌ګې یې له ورا ځلیدې .

د وګړو یو جوړک او بهیر له ګړېو وېړو لارو د یوې نقطې شا او خوا راغونډېده .

د خلکو بهیر چوپ روان ؤ چې د پښو له ښکالو سره د لارې په اوږدو کې د ګړوونو له پاموښ د سپین سرو ښځو د دعا ګانو انګازه ورسره غبرګېده . د ګلیو مخې ته د ماشومانو ورې ورې دلې د دغه خوځښت ننداره ته ولاړې وې - داسې ښکېدې کتل چې په ستر‌ګو کې یې د یوې معصومانه هیبت او وجد ځلکونو برېښنا یېږه تور برېښ تمثیلاوه .

د ماښام دلماځه وروسته د ګړوونو سپین سرې ' لا له خپلو اوږدو دعا ګانو نه وې ولاړې شوې چې د توپکو د ډزو تند رېږد بازېدنو د تیارو په زړه کې د نور کرښې وایستلې ، لحظه په لحظه د ډزو تسلسل - زیاتېده او د امېدونو او هیجانونو سمندر تویاني کېده .

ستوري یو یو د آسمان پر تندي وځلیده - سپوږمۍ په ډېره تلوسه د غرونو له کنډوونه د حق او باطل د دغه ویاړ منې معرکې ننداري ته سر راپورته کړ مجاهدینو له شلو رو خواو نه د ملحدینو

مرکز چې د چک په بڼکلي هوټل کې یې ځای نیولی ؤ تر محاصرې لاندې ونیو .

د چک هوټل د مرمرینو دهلیزونو رنګین ماحول هغه غږونه دلګښي نه درلوده ، د وېرې او مرګ غوغا له هر یوه ګوټ نه پورته کېده .

عسکرو په ډېره ستومانۍ خپلې کوټې د کلاشنکوف پر ماشه خوځولې هغه هم د خپلو کمونستو منصبدارانو له وېرې چې په ډېر لیونتوب به یې پر عسکرو د غوسې او تهدید خوله را خلاصه کړه او د جنګ شدت ته به یې هڅول .

د هوټل د شیشو تر لاندې عسکرو او منصبدارانو پر مخ خپلې منګولې ښخې کړې وې - او له هر لوري د مړو کیږ پلوشې دتیارې په سینه کې یې او بله خوا نښلیدې .

مجاهدینو در یو خوا و نه خپل پرمختګ ته دوام ورکاوه او د سیوه دامن بري په تلوسه یې د دښمن د زړه ستني لړزولې ..

او چې شپه خوړمره پخېده دومره د مجاهدینو بریدونه د بري درشل ته نږدې کېدل - د شپې تیاره چې څومره تینګېده له دښمن لوري اولسوډن ورکېده .

د هوټل دننه د خلقیانو او صاحب منصبانو ترمنځ د مجاهدینو د بریدونو د مخنیوي او تګ لوري په تاکتیکونو باندې سخت کشمکش روان ؤ - د مرګ او نابودۍ وېرې ترې لاره ورکه کړې وه - څینو به یوه طرحه وړاندې

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوله

له سترګو یې داسې بریښیده چې د دې پر ځای چې ځان ته یې پام وي
کوم بل لیرې ځای په نظر کې لري او ځان ترې هېر دی .

د خلکو اوږده کتاروونه خوځېدل - مخونه یې د پګړیو پس شملو
پټ شوي وو چې یواځې تېزې او عقابي سترګې یې له ورا ځلیدې .

د وګړو یو جوړ او بهیر له ګړیو وېږو لارو د یوې نقطې شاو خوا
راغونډیده .

د خلکو بهیر چوپ روان وُ چې د پښو له ښکالو سره دلارې په اوږدو
کې د کوږوونو له ځاموږو د سپین سرو ښځو د دعاګانو اسګانو ورسره
غبرګیده . د کلیو ښځې ته د ماشومانو وړې وړې دلې د دغه خوځښت ننداره
ته ولاړې وې - داسې ښکاریدې چې په سترګو کې یې د یوې معصومانه مینې
هیبت او وجد ځلکونې بریښنا بیږه تور بریښي تمثیلاوه .

د ماښام د لماځه وروسته د کوږوونو سپین سرې 'لا' له خپلو
اوږدو دعاګانو نه وې ولاړې شوي چې د توپکو د ډزو تندرېدو بارونو
د تیارو په زړه کې د نور کرښې وایستلې ، لحظه په لحظه د ډزو تسلسل -
زیاتیده او د امیدونو او هیجانونو سمندر ستوپانې کیده .

ستوري یو یو د آسمان پر تندي وځلیده - سپوږمۍ په ډېره
تلوسه د غرونو له کنډوونه د حق او باطل د دغه ویاړمنې معرکې
ننداري ته سر راپورته کړ مجاهدینو له شلو رو خواو نه د ملحدینو

مرکز چې د چک په ښکلي هوتل کې یې ځای نیولی و تر محاصرې لاندې
ونیو .

د چک هوتل د مرمرینو دهلیزونو رنګین ماحول هغه غږونو دلګښي
نه درلوده ، د وېرې او مرګ غوغا له هر یوه ګوټ نه پورته کیده .

عسکرو په ډېره ستومانۍ خپلې ګوتې د کلاشنکوف پر ماشه ګوتې
هغه هم د خپلو کمونستو منصبدارانو له وېرې چې په ډېر لیونتوب به یې پس
عسکرو د غوږو او تهدید خوله را خلاصه کړه او د جنګ شدت ته به یې
هڅول .

د هوتل د شیشو تر تود د عسکرو او منصبدارو پر مخ خپلې منګولې
ښخې کړې وې - او له هر لورې د مرګ کیو پلوشې د تیارې په سینه کې یو
او بله خوا ننغلیدې .

مجاهدینو دریو خواوته خپل پرمختګ ته دوام ورکاوه او د سیوه
داومن بری په تلوسه یې د دښمن د زړه ستني لړزولې ..

او چې شپه خومره پخېده دومره د مجاهدینو بریدونه د بري درشل
ته نژدې کېدل - د شپې تیاره چې خومره تینګیده له دښمن لوري اولسوډن
ورکیده .

د هوتل دننه د خلقیانو او صاحب منصبانو ترمنځ د مجاهدینو د
بریدونو د مخنیوي او تکولو په تاکتیکونو باندې سخت کشمکش روان و - د
مرګ او نابودۍ وېرې ترې لاس ورک کړي وو - ځینو به یوه طرحه وړاندې

کوله او خپینو به د بلې لارې او بل تجویز عملي کول پیشنهادول او په یوه او
بل به یې د سلامتۍ تورونه لګول . او په پای کې به یې تول ذوکک او تاو سیا د
خپلو عسکرو په وژلو - کنځلو - ترټلو او وهلو سراوه او یا د شاوخوا په کلو
او کورونو د مشکو او درنو ماشیندارو په بې دریغه ډزو؛ شپې د بېره مهیبه
او درنه بڼه نیولې وه .

سپوږمۍ د اسمان پر تنتو خپلې پلوشې خپرې کړې وې - داسې
ښکاریده لکه چې د روسي غلامانو پر کړنو دا بې‌غیرتۍ او شرمیدلې ماته
پرکړکړ خاندی د مجاهدینو خوښنده سپوږمۍ چې پل په پل وړاندې تګ
هڅه کوله د سپوږمۍ په تته رڼا کې یې له بله اوښتل او ښتل .

سیند نن بیا مرام یون کاوه تا به ویل چې د حق او باطل د معرکې
شور او زوږ ته یې غوږ نیولی او د ورزوله خونده یې خپلې څپې ویدې کړې
دي .

د هوټل د محاصرې کړۍ ساعت په ساعت تنګیده او ورسره
د دښمن د مقاومت بورجلونه سړېدل او ورزې ولړه په کراریدې -
د ټینګیتي توپلې لارې تړلې وې د مقابلې توان ترې د شپې په تیاره کې
نا معلوم لوری ته کډه بار کړې وه - یوه هڅه ورته بېرته وه
او هغه د تسلیمیدو هڅه وه - او د تسلیمیدو له تصور سره به د ولس
د انتقام د جذبې ځنګړانده لمبې ترې چاپېر شوې ؛ که تسلیم شي او -
ژوندی د دغه پاریدلي او تهریدلي ولس څوکو ته ورشي څه لوبې او

غمرې به پرې وکړي ! خو پدې نپوهیدل چې په اسلام کې له دښمن سره
هم د عدالت په اساس د چلند امر شوی دی . . .

سهار لا سپیدې نه وې چاودلې چې د دښمن له خوا خال خال ډزې
هم بندې شوې - د مجاهدینو په ډزو کې هم لږ کمښت راغی خو د ...
بېرته زیاتې او سختې شوې .

څرګانو پرلپسې په نعره نعره بانګونه ویل داسې ښکاریده چې
د مجاهدینو د سولې په استقبال کې د ډزو له تل نه د خوښۍ زیرې کړې .
د پیرې کلي د جومات دادان له (اللّٰه اکبر) سره د دښمن د -
تسلیمیدو غږ پورته شو او سلاوې پر ځمکه کېښوده ، مجاهدین
فاتح پرې ور ننوتل - او د سهار لمونځ یې د فتحې پر ځمکه میدان اداکړ .

کوله او ځینو به د بلې لارې او بل تجویز عملي کول پیشنهادول او په یوه او بل به یې د ملامتۍ توروونه لګول . او په پای کې به یې تول ډوګ او تاو سیا د خپلو عسکرو په وهلو- کنځلو- ترټلو او شړلو سړاوه او یا د شاوخوا په کلو او کوروونو د هشکو او درنو ماشیندارو په بې دریغه ډزو ؛ شپې د یوه مهیبه او درنه بنه نیولې وه .

سپوږمۍ داسمان پر تتو خپلې پلوشې خپرې کړې وې - داسې ښکارېده لکه چې د روسي غلامانو پر کړنو او بې غیرتۍ او شرمیدلې ماته پر کړکړې خاندي . د مجاهدینو خوښنده سپوږمۍ چې پل په پل یې د ورانده تګ مخه کوله د سپوږمۍ په تته رڼا کې یې له بله اوښتل او اوښتل .

سیند نن بیا هرلور یون کاوه تا به ویل چې د حق او باطل د معرکې شور او زوږ ته یې غوږ نیولی او د ډزو له خونده یې خپلې خپې ویدې کړې دي .

د هوټل د محاصرې کړۍ ساعت په ساعت تنګېده او ورسره د دښمن د مقاومت بورجلونه سړېدل او ډزې یې اوله په ورکېدې - د تېښتې ټولې لارې تړلې وې د مقابلې توان ترې د شپې په تیاره کې نا معلوم لورې ته کډه بار کړې وه - یوه مخه ورته بېرته وه او هغه د تسلیمېدو مخه وه - او د تسلیمېدو له تصور سره به د ولس د انتقام د جذبې ټېغ زانده لمبې ترې چاپېر شوې ؛ که تسلیم شي او - ژوندی د دغه پاریدلي او تهیدلي ولس لاس ته ورشي څه لوبې او

غرې به پرې وکړي ! خو پدې نپوهیدل چې په اسلام کې له دښمن سره هم د عدالت په اساس د چلند امر شوی دی . . .

سهار لا سپیدې نه وې چاودلې چې د دښمن له خوا خال خال ډزې هم بندې شوې - د مجاهدینو په ډزو کې هم لږ کمښت راغی خو د یرغه بېرته زیاتې او سختې شوې .

چرګانو پرله پسې په زوره زوره بانګونه ویل داسې ښکارېده چې د مجاهدینو د سولې په استقبال کې د زړه له تل نه د خوښۍ زیرې کوي .

د پېرې کلي د جوماتو د اذان له (اللّٰه اکبر) سره د دښمن د - تسلیمېدو غږ پورته شو و سلاوې پر ځمکه کېښودې ، مجاهدین فاتح پرې ور ننوتل - او د سهار لمونځ یې د فتحې پر همغه میدان ادا کې .

(c) ketabton.com: The Digital Library

... اوتول ولس د ورور ولۍ په مزي سره راغوند شوی ؤ

خلکو خپلې ورځنۍ چارې په عادي توګه پرمخ بیولې او د خپلې خوارۍ او مزدورۍ په خولو کې ډوب وو - یوې خواته به چې سرې کتل نو یو داسې تحول او اوښتون به یې ترسترګو شو چې هرڅه به ورته بدل او بل ورېښکارېده. د بدلون او بدلون تر دې چې د خلکو په څېرو کې هم د یوه ژور بدلون نښې ځلېدې - خو د همدغه بدلون بلې خواته یو داسې آرام او مطمئن ماحول مسلط ؤ چې وګړو به پوره ډاډ خپلې ژوند چارې ترسره کولې ، داسې لکه چې هیڅ هم نه وي پیښ شوي ، کراه کرارې وه او د خلکو د اند ښېښنو پر ژبغراند ه او ر او به توی شوې وې .

کله چې په افغانستان کې حکومتونه ټینګ ؤ ولایتونه ، ولسوالۍ او علاقدارۍ فعالې وې ، هم لا پدغسې یوامناک او ډاډمن چاپېرچل کې چا ساه نه وه اخیستې سړی حیران شي چې پدغسې بحراني او خطرناکو حالاتو کې چې یو ولس په تش لاس له یوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

مجهز غاصب پوځ سره په نابرابره جګړه کې وي څنګه دغسې یو آفاقي تنظیم پیوستون او د یوې خولې بولۍ د ولسونو ترمنځ رابینې وغځوي.

دا د افغاني ټولنې یوه ستره او بارزه ځانګړنه ده چې په لویو او تاریخي حساسو شرایطو کې وکړي د ملي ګټو په جهت او د هیواد د پت او آزادۍ د دفاع په لارکې پخپله سره تنظیم او پر یوه الهي رسۍ وتړل شي.

کوم نظم چې افغاني ټولنې په دغسې حساسو او بحراني شرایطو کې خپل کړی د هغو بېلګه نورا لبر میندل شوې چې بیا په عادي شرایطو او د حکومتونو د ټینګښت پر وخت هم نده لیدل شوې او په عادي او آرام چاپېرچل کې د همدغه ټولنې له کوټو هم وتلې ده.

*　*　*

د زرګونو وسله والو مجاهدینو چې همېش یې د سیمې پر دفاعي کرښو کې سنګرونه نیولي وو پالل او د هغوی دارتیاوو پوره کول ټول د ولس پرغاړه وو. هر سنګر ته خوراکي مواد رسول او د دغو موادو د رسولو له پاره د پروګرام پلان او نوبت ترتیب او تعمیل هم د ولس کار و. هره ورځ هر کلي په خپل واربېله کوم شوراو کرکېچ څخه پخې ډوډۍ ټولولې او د سیمې لوی جوماتونو ته به یې رارسولې هلته به د نوبت له مخې په ډېر نظم او اوډون سنګرونو ته رسول کېدې دا سې چې نه یوه ورځ پکې ځنډ راغی او نه کوم چا ترې ځان وغړاوه. سړی فکر کاوه چې دا کارونه پخپله کېږي دا هرڅه یوه معجزه غوندې برېښېده. ولسي قرار دادونو هر څه تنظیم او عیار کړي وو.

هر کلي ته سپین ږیري مشرتاکل شوی و خود ښوانې «ملک» په بڼه نه بلکې یو ولسي مشر. د کلو د غو مشرانو بیا د سیمې په سطحه مشر درلود او هغه مشر بیا په شورا کې برخه درلوده. پدې ډول ښوانې د خانانو او ملکانو روست او مستبد نظام خپل ځای یوه ولسي نظام ته پرېښود.

زه دا نه وایم چې دغه سیستم بېڅه نیمګړتیا او کمزورۍ نه لرلې او یا به یې د طراحانو او کرځوونکو له خوا په چاڅه زور زیاتی نه وي شوی بلکې زما هدف د عمومیاتو لوري دی چې څه ورپه حساسو او بحراني حالاتو کې خلک سره راټولېږي، را ولاړېږي تنظیم کېږي او یوه ولسي اداره چلوي

*　*　*

د سیمې بریډونه ټاکل شوي وو. له برید سره سم د مجاهدینو بیرغونه رپېدل او د خپلې ریا په څپو کې یې د ولس د آزادۍ او پرېتم ترانې غږولې. دلته د مجاهدینو وروستی ریا یکاوه چې سیمې ته د ننوتو او وتو د کنترول ترڅنګ یې د دفاع د لومړنۍ کرښې حیثیت هم درلود.

تلفون له همدغه پایګاه نه د شورا تر دفتر او بیا د سیمې ترنورو مهمو برخو او مرکزونو پورې غزېدلی و، چې وخت پر وخت د لازمو هدایاتو او خبرتیاوو په اړه ترې کټوره، استفاده کېده.

د برېښنا فابریکه چالانه وه، کابل ته یې برېښنا قطع کړې وه خود سیمې د استوګنو له پاره یې برېښنا برابروله. امنیت دومره ټینګ و چې ښوا به ځوانو هلکانو د ساتېرۍ له پاره له باغونونه منې او نورې میوې غلا کولې خو پدې وخت کې هغه د ساتېرۍ

مجهز غاصب پوځ سره په نابرابره جګړه کې وي ځکه دغسې یو آفاقي تنظیم پیوستون
او د یوې خوځنده بولیو دولسونو ترمنځ رینبې وغځوي.

داد افغاني ټولنې یوه ستره او بارزه ځانګړنه ده چې په لویو او تاریخي حساسو
شرایطو کې وکړی د ملي ګټو په جهت او د هېواد د یت او آزادۍ د دفاع په لارکې ځپله
سره تنظیم او پر یوه الهي رسۍ ونښلي شي.

کوم نظم چې افغاني ټولنې په غسې حساسو او بحراني شرایطو کې خپل کړی د
هغو بېلګه خورا لږ میندل شوې چې بیا په عادي شرایطو او حکومتونو د ټینګښت پر
وخت هم نده لیدل شوې او په عادي او آرام چاپېریال کې د همدغه ټولنې له کوتو
هم وتلې ده.

*　*　*

د زرګونو وسله والو مجاهدینو چې هېڅ یې د سیمې پر دفاع کرېښوکې سنګرونه
نیولي وو او د هغوی دا رتیاوو پوره کول ټول د ولس پر غاړه وو. هر سنګر ته
خوراکي مواد رسول او د دغو موادو د رسولو له پاره د پروګرام پلان او نوبت
ترتیب او تعمیل هم د ولس کار و. هره ورځ هر کلي په خپل وار سره کوم شوروا
او کرکېچ غځنه پخې ودوې. ټولولې او د سیمې لوی جومات ته به یې را رسولې
هلته به د نوبت له مخې په دېر نظم او اوږدون سنګرونو ته رسول کېدې دا سې
چې نه یوه ورځ پکې ځنډ راغی او نه کوم چا ترې ځان وغړاوه. سرې فکر کاوه چې دا
کارونه ځپله کېږي دا هرڅه یوه معجزه غوندې بر ښېښېده. ولسي قرارداد ونوهر
څه تنظیم او عیار کړي وو.

هر کلي ته سپین ږیري مشر تاکل شوی و خود ځواني «ملک» په بنه نه بلکې یو
ولسي مشر. د کلو د غو مشرانو بیا د سیمې په سطحه بل مشر درلود او هغه مشر بیا په شورا
کې برخه درلوده. پدې ډول ځواني دخانۍ او ملکۍ وروست او مستبد نظام خپل
ځای یوه ولسي نظام ته پرېښود.

زه دا نه وایم چې دغه سیستم به څه نیمګړتیا او کمزوري نه لرلې او یا به یې
د طراحانو او کړچوونکو له خوا په چاڅه زور زیاتی نه وي شوی بلکې زما هدف
د عمومیاتو لوری دی چې څه ورپه حساسو او بحراني حالاتو کې خلک سره راټولېږي.
را او لا رېږي تنظیم کېږي او یوه ولسي اداره چلوي

*　*　*

د سیمې بریدونه تاکل شوي وو. له برید سره سم د مجاهدینو بیرغو نه
رپېدل او د خپلې رپا په شپوکې یې د ولس د آزادۍ او پر تم ترانې غږولې. دلته
د مجاهدینو وروستی رپا یکاوه چې سیمې ته د ننوتو او وتو د کنترول ترڅنګ یې د
دفاع د لومړنۍ کرښې حیثیت هم درلود.

تلفون له همدغه پایګاه نه د شورا تر دفتر او بیا د سیمې تر نورو مهمو ځو
او مرکزونو پورې غزېدلی و، چې وخت پر وخت د لازمو هدایاتو او خبرتیاوو په
اړه ترې کټوره استفاده کېده.

د برېښنا فابریکه چالانه وه، کابل ته یې برېښنا قطع کړې وه خود سیمې د
استوګنو له پاره یې برېښنا برابروله. امنیت دومره ټینګ وچې ځوا به ځوانو هلکانو
د ساتېرۍ له پاره له باغونو نه منې او نورې مېوې غلا کولې خو پدې وخت کې هغه د ساتېرۍ

دغلاخه هم ونیول شوه او هیڅ داسې پېښه ونه شوه چې په هغه کې دې دچا مال اوحیثیت ته صدمه رسېدلې وي عجیبه خبره خو دا ده چې څوابه له حقوقي دعواکانو نه پرولسوالی او محکمه وار نه کېده خوېدې وخت کې دغه گردې ربړې اوارې شوې بنکارېدې، پخوانی د ښمني او بد بیني هم له منځه ولاړې - د پرسخت مخالفین هم دیوبل ترڅنګ و درېدل . خوله بده بخته چې وروسته د ځان غوښتنو او د قدرت دلیونتوب او دکوند بازیو بزکشیو او منفي رقابتونو د سیمې دغه د امن، وروروۍ او اطمینان فضا تر د پره گرد جنه کړه او هغه شورا یې نظام یې دکوندي مسابقو او کوندیو داختلافاتو لوري ته ورساوه .

خو په سیمه کې اسلامي اوښتون دژوندانه دعادي حالت داستقرار او پا ینت تر څنګ د یوه بنیادي تحول او بدلون لار هم پرانستله دومره چې پدغو جنګونو کې د سیمې دښوونځیو ودانۍ روغې رمتې پاتې وې او د برېښنا فابریکه داولس په کټه نعالو ساتله شوه .

... او سهار لمر لا څیره نه وه وهلې ...

یوځل بیا پر سیمه دیوې نوې او سختې حملې خبر راورسېد - خبرله کابله رارسېدلی ؤ داسې چې له میرویس میدان څخه تر ارغندي پورې سرک تهول تانکونو او نورو پوځي وسیلو اولاریونیول ووچې مخ په وراندې روان وو .

د روژې مبارکه میاشت وه زما په خیال چې ۱۳ مه روژه وه، ملایانو فتوی ورکړې وه چې مجاهدینو ته د روژې خوړل روادي . خو یوه مجاهد هم د روژې خوړلو ته زړه نه شو ښه کولی - که څه هم په رواوالی کې یې څه شک نه درلود خو خوړل یې د ځان دپاره شرم او یو دول بې مروتي گڼله او بله دا چې دوی داسلام په لارکې وسله راپورته کړې او اوس پخپله روژه وخوري داورته ډېره سخته ښکارېده له دښمن سره له جګړې هم سخته او د ټانک او بم له مقابلې هم گرانه، دادولس اعتقاد ؤ او ولسي انګیرنه .

لمرلا نه ؤ ختلی، خلک له جوماتونو نوی راگرځېدلی وو بزګرانو چې پرون دغوې دراتګ آوازه اورېدلې وه کارته دتلو په اړه دوه زړي وو . په تېره په کورونو کې د مېندو خوېندو او میرمنو له خوا ډېره ټینګتیا کېده څو نن ورځ له کاره تېرشي . خو د

د غلا غخه هم ونیول شوه او هیڅ داسې پېښه ونه شوه چې په هغه کې دې د چا مال او حیثیت ته صدمه رسېدلې وي عجیبه خبره خو دا ده چې پخوا به له حقوقي دعواګانو نه پرولسوالۍ او محکمه وار نه کېده خوپدې وخت کې دغه ګردې ربړې اوارې شوې ښکاربدې، پخوانۍ د ښمنۍ او بد بینۍ هم له منځه ولاړې - د پرسخت مخالفین هم دیوبل ترڅنګ و درېدل . خوله بده بخته چې وروسته د ځان غوښتنو او د قدرت د لیونتوب او د ګوند بازیو بزکشیو او منفي رقابتونو د سیمې دغه د امن ، ورورۍ او اطمینان فضا تر د پره ګرد جنه کړه او هغه شورا یې نظام یې د ګوندي مسابقو او ګوندیو د اختلافاتو لورې ته ورساوه .

خو په سیمه کې اسلامي اونبتون د ژوندانه دعادي حالت د استقرار او پا ینت تر څنګ د یوه بنیادي تحول او بدلون لار هم پرانستله دومره چې په غوجنګونو کې د سیمې د نبوونځیو د انۍ روغې رمتې پاتې وې او د برېښنا فابریکه د اولس په کټه فعاله وساتله شوه .

. . . او سهار لمر لا څیره نه وه وهلې . . .

یو ځل بیا پر سیمه دیوې نوې او سختې حملې خبر راورسېد - خبر له کابله راورسېدلی ؤ داسې چې له میرویس میدان څخه تر ارغندی پورې سرک تهول ټانکونو او نورو پوځي وسیلو او لاریو نیولی و وچې مخ په وراندې روان وو .

د روژې مبارکه میاشت وه زما په خیال چې ۱۳ مه روژه وه، ملایانو فتوی ورکړې وه چې مجاهدینو ته د روژې خوړل روا دي . خو یوه مجاهد هم د روژې خوړلو ته زړه نه شو ښه کولی - که څه هم په رواوالي کې یې څه شک نه درلود خو خوړل یې د ځان دپاره شرم او یو ډول بې مروتي ګڼله او بله دا چې دوی د اسلام په لار کې وسله راپورته کړې او اوس پخپله روژه وخوري داورته ډېره سخته ښکار بده له د ښمن سره له جګړې هم سخته او د ټانګ او بم له مقابلې هم ګرانه، د اولس اعتقاد ؤ او ولسي اتکیر نه .

لمر لا نه ؤ ختلی، خلک له جوماتونو نوی راګرځېدلي وو بزګرانو چې پرون د توپو د ټانګ آوازه اورېدلې وه کارته د تلو په اره دوه زړي وو . په تېره په کورونو کې د مینډو خویندو او میرمنو له خوا ډېره ټینګتیا کېده څو نن ورځ له کاره تېر شي . خود

هغوی همداڅرنګه داسې هره ورځ د توپو له آوازې او راکټو سره هغوی کار پرېږدي
زراعت به په تپه ودرېږي، ځمکې به شاړې پاتې شي. کښتونه به وسوځېږي او
ښکاره ده چې بیا به مجاهدین هم لدغه لارې د راولاړو شویو ستونزو او ربړو له لاسه
آرام نه مومي او جهاد به هم له یوې اقتصادي تکیې او ملاتړ څخه بې برخې شي.
هغوی مجبور دي. د خپل کار سامان او وسایل پې برابر او روان شول،
خو دومره هر یوه و ویل؛ چې که حالات خراب شول او قوه را ورسېده څوک واره
پدوی پسې مه لېږئ هسې نه چې بمباري پرې وشي هغوی پوهېږي او خپله
چاره کولی شي.

د شورا رئیس - مرستیال قومندان او غرو اضطراري غونډه جوړه کړې وه د
شورا رئیس پخپل ګانګري دراند انداز د اولسوال په شعبه کې د هغه د میز تر
شا ناست و. له ستړکو یې یو نوی او مخصوص هیبت ښکارېده او یو ډول تریخ
او پاڅوونکی کیفیت ترې ځلېده. په غونډه کې د ټولو غړو په یوه خبره اتفاق
وو او هغه د مقابلې او مقاومت خبره او تر وروستي سلګی پورې د جنګېدو هوډ.
دغونډې په پای کې هغه ژر ژر د تېلفون انډول وګرځاوه او د معمول خلاف
یې په لنډو ټکو کې د مجاهدینو مرکزونو ته د تیارسۍ او حرکت امر ورکړ. د تېلفون
غوږۍ یې قومندان ته ورکړه او هغه په یوه ساده عسکري انضباط او نظم څو مختصرې
جملې و ویلې او د حرکت بولنه یې ورکړه.
د لېږې شېبې له پاره یو معنا دار سکوت حکم وچلاوه چې د شورا د رئیس دنرۍ
او ترخې موسکا یوې لنډې شېبې مات کړ.

د شورا له دفتر نه د با ندې د ساتونکو په ستړکو کې یو مهیب حرکت ترسترګو
کېده د شورا دفتر چې څه موده مخکې د خلقیانو د یې جلبه واکمنۍ، لنډغرو او د
سیمې د مؤمنو او پتمنو استوګنو د ځورولو ویرولو نکی مرکز و، دا څه وخت بله بڼه
غوره کړې وه. بېل نظم او نظام پکښې چلېده - بېلې خبرې پکښې لیدل کېدې او نورې
خبرې او فیصلې پکښې اجرا کېدې.

ننن دغه دفتر بیا څه بل ډول ښکارېده خو هغه ورځ نه لګه د خلقیانو دناروا
واکمنۍ په وخت کې.

مؤظفین او محافظین ګرندی او په جدی څېره کې دفترونو ته تلل او را تلل او
په بیړې سره به یوه لوری ته روانېدل.

د قوماندې په رسېدو د حملې د مخنیوی او مقابلې له پاره په ټوله سیمه کې د
تیارسۍ غږ خپور او د غزا ډول و ډنګېده د الله اکبر چیغه پورته شوه او د مجاهدینو
منظمو ګروپونو حرکت وکړ.

له پاسه یو دوه ګروپه مجاهدین را ورسېدل - خدای خبر چې څه وخت به یې
حرکت راکړی وی او څومره لاره یې وهلې او څومره به ستومانه وو، په مخونو یې
د لارې د دوړو او ګردونو پیکه ښنه ناسته وه - دوی به ستړي وو خو د ستومانې
ښې نه پکې لیدل کېدې - دوی یوه ناانډوله جنګ ته روان وو خو د په شا ټک او مانې
فکر نه و. وړسره دوی له یو ټوپک او ۲۰۰ ګولیو سره د ټانکونو، توپونو او الوتکو
مقابلې ته ورننوتې کېدل خو ویرې او اندېښنې آثار نه پکې تر سترګو کېدل.
له هغې خوا تر غا سنبونو پورې ټوک وسله وال د ښمن د زغروالو ټانکونو په بهیرکې روان و

هغوی همداڅرګند وُکه داسې هره ورځ د قوې له آوازې او راتلو سره هغوی کار پرېږدي زراعت به په ټپه ودرېږي، ځمکې به شاړې پاته شي. کښتونه به وسوځېږي او ښکاره ده چې بيا به مجاهدين هم لدغه لارې د راولاړېدونکو ستونزو او ربړو له لاسه آرام نه مومي او جهاد به هم له يوې اقتصادي تکيې او ملاتړ څخه بې برخې شي.

هغوی مجبور وُ. د خپل کار سامان او وسايل يې برابر او روان شول، خو دومره هر يوه وويل؛ چې که حالات خراب شول او قوه راورسېده ځوک واره پدوی پسې مه لېږئ هسې نه چې بمباري پرې وشي هغوی پوهېږي او خپله چاره کولی شي.

د شورا رئيس - مرستيال قومندان او غړو اضطراري غونډه جوړه کړې وه د شورا رئيس پخپل ګڼانګړي درانده انداز د اولسوال په شعبه کې د هغه د ميز تر شا ناست وُ له سترګو يې يو نوی او مخصوص هيبت ښکارېده او يو ډول تريخ او پاڅوونکی کيفيت ترې ځلېده. په غونډه کې د ټولو غړو په يوه خبره اتفاق وو او هغه د مقابلې او مقاومت خبره او تر وروستي سلګۍ پورې د جنګېدو هوډ.

دغونډې په پای کې هغه ژر ژر د تيلفون اندول وګرځاوه او د معمول خلاف يې په لنډو ټکو کې د مجاهدينو مرکزونو ته د تيارسئ او حرکت امر وکړ. د تيلفون غوږی يې قومندان ته ورکړه او هغه په يوه سا د عسکری انضباط او نظم څو مختصري جملې وويلې او د حرکت بولنه يې ورکړه.

د لږې شيبې له پاره يو معنادار سکوت حکم وچلاوه چې د شورا د رئيس دنرې او ترخې موسکا يوې لنډې شيبې مات کړ.

د شورا له دفتر نه د باندې د ساتونکو په سترګو کې يو مهيب حرکت ترسترګو کېده د شورا د دفتر چې څه موده مخکې د خلقيانو د بې جلبه واکمنۍ، لنډغرۍ او د سيمې د مؤمنو او پتمنو استوګنو د ځورولو او ويروونکی مرکز وُ، دا څه وخت بله بڼه غوره کړې وه. بېل نظم او نظام پکښې چلېده - بېلې څېرې پکښې ليدل کېدې او نورې خبرې او فيصلې پکښې اجرا کېدې.

نن دغه دفتر بيا څه بل ډول ښکارېده خو هغه ورځ نه لکه د خلقيانو د ناروا واکمنۍ په وخت کې.

مؤظفين او محافظين ګړندی او په جدي څېره کې د دفترونو ته تلل او راتلل او په بېړې سره به يوه لوري ته روانېدل.

د قوماندې په رسېدو د حملې د مخنيوی او مقابلې له پاره په ټوله سيمه کې د تيارسی غږ خپور او د غزا ډول وډنګېده د "الله اکبر" چيغه پورته شوه او د مجاهدينو منظمو ګروپونو حرکت وکړ.

له پاسه يو دوه ګروپه مجاهدين راورسېدل - خدای خبر چې څه وخت به يې حرکت راکړې وی او څومره لاربه يې وهلې او څومره به ستومانه وو، په مخونو يې د لارې د دوړو او ګردونو پيکه ښه ناسته وه - دوی بڼه ستړې وو خو د ستومانۍ نښې نه پکې ليدل کېدې - دوی يوه ناڅاپه ډوله جنګ ته روان وو خو د په شا تګ او ماتې فکر نه وُ ورسره دوی له يو ټوپک او ۲۰۰ ګوليو سره د ټانکونو، توپونو او الوتکو مقابلې ته ورننوتي کېدل خو ويرې او انديښنې آثار نه پکې ترسترګو کېدل.

له هغې خوا تر غاښونو پورې ډک وسله وال د ښمن د زغرو الو ټانکونو په بهير کې روان وُ

چې کن شپ هلیکوپترونو بدرګه کاوه اولډې خوا پښتې اېبلې په نس وربې مجاهد په خپلو پښو پلې یون کاوه .

له هغه لورې د ټانکونو او شوبلو درزا او غرار خوت او لډې خوا دحق دلارې بې وسلې او بې وسیلې مجاهدینو درانده ، آرام متین او پاخه قدمونه اوچتول .

په یوه لیکه د حق او باطل د لښکرو مقابله پیل شوه ـ کولې وچلېدې ټانکونو ځکه ولړزوله او الوتکو داورګولې واورولې .

سهارلمرلا څېره نه وه وهلې او د دګو غرونو پرڅوکو د لمر طلایي وړانګو لا د نور کرښې نه وې ایستلې چې د غرونو پرامتداد د سروګولیو پلوشې خپرې شوې او ورپسې د ټانکونو سختو ډزو ځمکه ولړزوله د الوتکو مهیب کرس د دښمن د نړېدلې او وارخطا موقف څرګندوي وکړه ـ لاغولړزوونکو ډزو او کړسهار سره ماشومان د خپلو پربسترو کې راکښېناستل ـ د یوپښتنو په ډک انداز یې یوبل ته وکتل ـ زړو پوهېدل ـ په پټه خوله یې یو بل ته څوڅو واره وکتل او په سترګو سترګو کې یې د برخه سره وویل او د یو بل په زړه و پوهېدل ـ د سترګو دغه معصومانه جګړه یو عالم اسرار او سوالونه لرل . چې اوس به ټانکونه د هغوی پزکورونو ورخېژي د او بوس په ډزو به یې کورنړېږي ، الوتکې به پرې بمونه غورځوي ـ په پلار ، ورور او نورو خپلوانو به یې څه څه تېرېږي او په دوی به څه حال راځي . . . .

بې وسلې خلک د غرونو په لور روان شول ځکه که توره وراندې تېره شي د هغوی د سرخطر دی .

هلته جګړه بنه تود روان و ، مجاهدینو په دریو برخوکې د دښمن مقابلې ته

سنګرونه نیولي وو ـ لډې خوا به د مجاهد د ټوپک له یوه ډز سره له هغه خوا د درند و ماشینګنو او توپونو یو دوامدار باړ وچلېد ـ سرې به فکر کاوه چې په دغه مسلسل شلیک چې د مجاهد د ټوپک دیوه ډز په ځواب کې د هغه پرمورچل شوی هغه څه کوې کانې به هم اوره شوی وي او ځمکه به پر بل مخ اوښتې وي ، خو چې کتل به دې بیا به له همهغه مورچې د مجاهد د ټوپک ډز شو داسې رسا ډز چې که په دوربین کې به دې وکتل نو ګولۍ به وختی د دښمن پر بدن مینتې وه .

بنځو خپلې کانې چې د پخوانیو پاچاهانو د وخت کومه نیمه بندکړې روپۍ وه له ځینو نورو څیزونو سره یو ځای بل ځای ښخولې ـ چې یو ځای کې به یې خښې کړې نو زړه به بیا څه وېرېده وویل په هغه ځای به بې باوره شوې بل ځای ته به یې یوورې ځکه که قوه راتېره شي نو دا هیڅ به پرې نږدي نو رڅه کوې چې دکورونو د زېرو غورو په لوټلو هم دریغ نکوي .

قوه له وړاندې ټک څخه پاته شوه خو ځګړه په ټول قوت سره روانه وه په یوه برخه کې په اوار ډاګ کې مجاهدینو قوه محاصره کړې وه .

محمد نبي مجاهد به ویل : ما ته د دښمن له ویشتلو څخه د ډزو په تسلسل کې د هغوی رغړېدل او له وحشت څخه ډکه تېښته خوند راکوي او همېشه به یې د دښمن د لیوني تېښتې لذت یاداوه ، وبه یې خندل او بیا به یې پورته وغورځولې او په خدا کې په ورک غږ به یې ویل : ما ته یې د ګولیو په باران کې ډډې دا بې ایمانه ترېکې خوند راکوي .

هغه به کله ناکله د شوخۍ له مخې ویل : زه یې له تندي پرېته بل ځای نه

چې کن شپې هلیکوپټرونو بدرګه کاوه او لدې خوا پښتني ابېلي په نس وړې مجاهد په خپلو پښو پلي یون کاوه.

له هغه لوري د ټانکونو او شوبلو درزا او غرار خوت او لدې خوا دحق دلارې بې وسلي او بې وسیلې مجاهدینو درانده، آرام متین او پاخه قدمونه اوچتول.

په یوه لیکه دحق او باطل د لښکرو مقابله پیل شوه ګولۍ وچلېدې ټانکونو ځمکه ولړزوله او الوتکو داورګولۍ واورولې.

سهار لمرلا خېره نه وه وهلې او د دنګو غرونو پرڅوکو د لمر طلايي وړانګو لا د نور کرښې نه وې ایستلې چې د غرونو پر امتداد د سرو ګولیو پلوشې خپرې شوې او ورپسې د ټانکونو سختو ډزو ځمکه ولړزوله د الوتکو مهیب کړس د دښمن د نړېدلې او وارخطا موقف څرګندوې وکړه - لدغو لړزوونکو ډزو او کړسهار سره ماشومان د خپلو خوب په بسترو کې راکښېناستل - د پوښتنو په ډول اندازې یو بل ته وکتل - زړه وپرېدل - په پټه خوله یې یو بل ته څوڅو واره وکتل او په سترګو سترګو کې یې د هر څه سره وویل او د یو بل په زړه وپوهېدل - د سترګو دغه معصومانه جنګ یو عالم اسرار او سوالونه لرل. چې اوس به ټانکونه د هغوی پړکوروونو ورخېژي د او بوس په ډزو به یې کوړ پرې، الوتکې به پرې بمونه غورځوي - په پلار، ورور او نورو خپلوانو به یې څه څه تېرېږي او په دوی به څه حال راځي . . . .

بې وسلي خلک دغرونو په لور روان شول ځکه که قوه وړاندې تېره شي د هغوی د سر خطر دی.

هلته جنګ بنه تود روان ؤ، مجاهدینو په دریو برخو کې د دښمن مقابلې ته

سنګرونه نیولي وو - لدې خوا به د مجاهد د ټوپک له یوه ډز سره له هغه خوا د درند و ماشینګنو او توپونو یو دوامدار باړ وچلېد - سړی به فکر کاوه چې په دغه مسلسل شلیک چې د مجاهد د ټوپک دیوه ډز په ځواب کې د هغه پر مورچل شوی هغه خو څه کوي کاڼي به هم اوره شوي وي او ځمکه به پر بل مخ اوښتې وي، خو چې کتل به دې بیا به له همغه مورچې د مجاهد د ټوپک ډزونه شو داسې رسا ډز چې که په دوربین کې به دې وکتل نو ګولې به وختې د د ښمن پر بدن مښتې وه.

بنځو خپلې کاڼې چې د پخوانیو پاچاهانو د وخت کومه نیمه بند کړې روپۍ وه له ځینو نورو څیزونو سره یو ځای بل ځای نښخولې - چې یو ځای کې به یې خښنې کړې نو زړه به بیا څه وېرېته وویل په هغه ځای به بې باوره شوې بل ځای ته به یې یووړې ځکه که قوه راتېره شي نو دا هیڅ به پرې نږدي نور خو څه کوې چې د کوروټو د زېړو غوږو په لوټلو هم دریغ نکوي.

قوه له وړاندې تګ څخه پاته شوه خو جګړه په پوره قوت سره روانه وه په یوه برخه کې په اوار ډاګ کې مجاهدینو قوه محاصره کړې وه.

محمد نبي مجاهد به ویل: ما ته د د ښمن له ویشتلو څخه د ډزو په تسلسل کې د هغوی رغړېدل او له وحشت څخه ډکه تېښته خوند راکوي او همېشه به یې د دښمن د لیونۍ تېښتې لذت یاداوه، وبه یې خندل او بیا به یې پورته وغورځولې او په خنداکې په ورک غږ به یې ویل: ما ته یې د ګولیو په باران کې د دوی دا بې ایمانه تړیکې خوند راکوي.

هغه به کله ناکله د شوخۍ له مخې ویل: زه یې له تندي پرته بل ځای نه

په نبنه کوم خوداې غیرته چیرته په تندي لګیږي دا هریو په شا لګیږي هر مردار عسکر یا صاحب منصب چې ګوري نو لوېږي په پونده لګیدلی وي.

د هغه به همېشه خوله له خندا ډکه وه او د جنګ په سخت او تریخ ساعت کې به هم هغه یوه نیمه ټوکه ویشتله.

له تاڼک نه د یوه صاحبمنصب کیږ لاس سنګاره شو د ځنګ بجاهد ته یې وویل که مې ستړي کوکار کړلی نو د ساعت عقرب مې یې په نبنه کاوه تر کوره ورته؛ د ټوپک له ډزسره د صاحبمنصب لاس او ساعت دواړه په هوا شول هغه به د ډز ترمخ د عسکر، صاحبمنصب، یا تاڼک، لاری او...... یو ځانګړی ځای په نبنه کاوه په کوم ځای به چې د هغه زړه ورغی - او بیله دې یې هیڅکله پر ماشه کوته نه راکښله.

خدای خبر چې د کوم مجاهد د ټوپک مرمۍ د جبهه خاني پر موټر ومښت چې د تانکونو له منځه یو دړز او لمبې پورته شوې.

داورلمبې دومره ژېغړانده او چاودنه راسې ښځته وه چې نژدې تانکونه او لاری یې همغلته پچلول شوي وه او اخیستلي او د نورو چې وس کېده او لاره یې ایستلې شوای نو بیا یې نه سمه کتله او نه کره.

اوچې له کابل نه د تښتېدلو عسکرو او صاحبمنصبانو حال راو رسېدنو هغوی خبره دومره لویه کړې وه چې: پدوی له ځلور خواوو او هوا نه ځه کوي چې د ځمکې له تل نه هم ډزې او برید ونه کېدل. داسې چې هر کمو هرې ډبرې، هرې ونې او هر بوټي پرې باران چلول.

... او: په جرګو مرکو نشي کار تمام

د خلقیانو له جګړې ستومانه او نهیلی حکومت دې ته اړ شو چې د زور له لارې نه بلکې د زاریو او ننواتو له لارې ځینې اقوام وته د هغوی سپین ږیري او مشهور خبرې چې په کابل کې د دوی د وحشت ترچړې لاندې او سېدل د جرګې په نوم واستوي.

هغه وو چې په کابل کې یې د ورکو مشهورو خبرې او مخور داخله وزارت ته جلب کړل په لستونو کې د هغو پټو لو ماموریتونو نوموړي نیول شوي وو چې د ورد کو چک ته منسوب او لاد ځرخي پله د زندان میلمانه شوي نه وو.

دغه کسان د روژې په وروستیو ورځو کې د داخله وزارت د ماموریتونو د وودې خورلو په سالون کې راغونډ کړی شول.

دا هغه وخت وو چې اسلم وطنجار مازي تش په نوم وزیر وو، خود دغه وزارت واک او صلاحیت ظاهراً د پولیسو لوی قوماندان انجنیر علی شاه پیمان په لاس کې وو.

علي شاه پیمان چې یو امیني خلقي او لکه اینې د مارغونډې ښایسته وو د

(c) ketabton.com: The Digital Library

په نبنه کوم خوداېي غیرته چېرته په تندي لګېږي‌دا هر یو په شا لګېږي هرمردار عسکر یا صاحب منصب چې ګوري نو لومړي په پونده لګېدلی وي.

د هغه به همیشه خوله له خندا ډکه وه او د جنګ په سخت او تریخ ساعت کې به هم هغه یوه نیمه ټوکه ویشتله.

له ټانک نه د یوه صاحبمنصب ځکېن لاس سنګاره شو د ځنګ بچاهد ته یې وویل که ې سترګو کارکولی نو د ساعت عقرب مې یې په نښه کاوه ته ګوره ورته ؛ د ټوپک له پزسره د صاحبمنصب لاس او ساعت دواړه په هوا شول هغه به د ډېر ترمخ د عسکر، صاحبمنصب، یا ټانک، لاری او...... یو ځانګړي ځای په نښه کاوه په کوم ځای به چې د هغه زړه ورغی - او بیله دې یې هیڅکله پرماشه ګوته نه راکاږله.

خدای خبر چې د کوم مجاهد د ټوپک مرګک د جبهه خانې پرموټر و منبت چې د ټانکونو له منځه یو دوز او لمبې پورته شوې.

داور لمبې دومره ژبغړانده او چاودنه (اصلي) سخته وه چې نژدې ټانکونه او لاری يې هممغلته پخپلو لمبو کې واخیستلې او د نورو چې وس کېده او لاره یې ایستلې شوای نو بیایې نه سمه کتله او نه کرو.

اوچې له کابل نه د تبنېتېدلو عسکرو او صاحبمنصبانو حال راورسېدنو هغوی خبره دومره لویه کړې وه چې: پدوی له غلاوو خواوو او هوا نه څه کوي چې د ځمکې له تل نه هم دوزې او بریدونه کېدل. داسې چې هرکمو هرې ډېرېا، هرې‌او فې او هر بوټي پرې بارونه چلول.

...او: په جرګو مرکونشي کار تمام

د خلقیانو له جګړې ستومانه او نهیلي حکومت د ې ته اړ شو چې د زور له لارې نه بلکې د زاریو او نسواتو له لارې ځینې اقوام وته د هغوی سپین‌ږیري او مشهور خېرې چې په کابل کې د دوی د وحشت ترچپې لاندې او سېدل د جرګې په نوم واستوي.

هغه ؤ چې په کابل کې یې د ورکو مشهورې خبرې او مخور داخله وزارت ته جلب کړل په لستونو کې د هغو ټولو مامورینو نومونه نیول شوي ؤ چې د ورد کو چک ته منسوب او لاد څرخې پله د زندان میلمانه شوي نه وو.

دغه کسان د روژې په وروستیو ورځوکې د داخله وزارت د مامورینو د دوودې خوړلو په سالون کې راغونډ کړې شول.

دا هغه وخت ؤ چې اسلم وطنجار مازی تش په نوم وزیر ؤ، خود دغه وزارت واک او صلاحیت ظاهراً د پولیسو د لوی قوماندان انجنیر علي شاه پیمان په لاس کې ؤ.

علي شاه پیمان چې یې امیني خلقي او لکه (امین) د مارغوندې ښایسته ؤ د

حکومت په نمایندګۍ سالون ته په ډېرکس اوفرکې راننوت، دحق په جانب اوغمناکه پوز په نیولو سره یې ددغو کسانو په وړاندې خبرې پیل کړې.

ده وویل: زه دیوه پښتون په توګه له وردګو سره ډېر زیات مینه لرم دا یې هم وویل چې وردګ دحکومت له نظره ډېر شریف خلک دی په تېرو بیا پر ده ډېر ګران دی.

ده په شرافت سوګند یادکړ چې هغه دردناک حالت چې د وردګو بنځو اوماشومانو ته د جګړې له امله په غرونوکې داستوګنې څخه ودېښتې شویدی په خاصه توګه د ده د زړه سوی ور دی خو په ضمن کې یې د دې خبرې یادونه هم وکړه چې حکومت هغه وسایل اوامکانات په لاس کې لري چې د وردګو ټوله سیمه وربانده په بل څ وار وي خوزما دا حالت پدغه مېړني اوغیرتي قام نه لورېږي نوداسې یوکار باید وشي چې د دواړو خواوو یعنی حکومت او وردګو حیثیتونه پکې وساتل شي:

پیمان داهم وویل: په حکومتي دستګاه کې له وردګونه داسې کسان شته چې د وړدګو په مقابل کې دسختوجګړو اوعسکري عملیاتو تجویز وړاندې کوي خوزه د یوه پښتون په توګه چې وردګ ډېر راباندې ګران دی دهغوی په مخ کې درېږم.

ده د راجلب شویو کسانو ته مخ وګرځاوه ویې ویل تاسې خپل قوم ته ورشئ ممکن هغوی له تاسو سره ښه سلوک ونکړي خوهرڅه چې د رسره کوي بیاهم ستاسو قوم دی ورشئ دلاسا یې کړئ.

دپیمان په خبروکې د چک ماموریتونه تر پلاله لاندې یواخطار اوګواښ هم وړاندې شو او هغه داچې داماموریت دې یاله دوی سره ودرېږي او یا دې دخپل قوم څنګ ونیسي.

په سالون یو ویرجن سکوت حکم چلاوه دناستو کسانو له څېرو ډارو.

اندېښنو لوخړې ختلی هغوی زیاتره د پیمان خبروته نه بلکې خپل ژوند او سبا ته په فکر کې ؤ. داسې غمناکه چوپتیا چې سری فکر کاوه په ناستو کسانو کې دمه نه چلېږي اوهسې یې ستړګې غړېږي.

اسمعیل خان چې یو وخت ډېر مقتدر والي ؤ دغه چوپتیا ماته کړه او د نورو په نمایندګۍ یې خوخبرې وکړې ده هم دقام پدغه دردوونکي حالت اندېښنه څرګنده کړه او په ضمن کې یې دخوښتنو وردګو خلقیانو دې تجویز ته چې په وردګو دې سخت عملیات سرته ورسېږي داشاره په ترڅ کې وویل حکومت اوس هم د دې وړ عملیاتو په برخه کې صرفه نه کړي خوله دې لارې څخه یې کامیابي نده تر لاسه کړې.

لدې وروسته پیمان له غونډې ووت او په ظاهرکې دوه تنه خلقیان یو د باباالله شاه محمود اودبل دوهم کلي نعیم په غونډه کې پاته شول دوی دېولړ مسکو ټیټو — وروسته دیوه لست له مخې دهغې کسانو نوموړنه غونډې ته واوروله چې باید وردګو ته د جرګې له پاره روان شي، غونډې پدې نوموړو څخه اعتراض ونه کړاو یا یې نشوکولی.

* * *

د ۲۷ روژې په ماښګردوه هلیکوپتر الوتکې په ډېر لوړوالي سیمې ته ننوتې مجاهدین چې د خپلو مورچو دپاسه ناست وو پرالوتکو یې بنې د ډېرې کولی وچلولی هغه کولی الوتکو ته رسېدې چېرې شوې اوکېدی شي هغوی پرې خبرشوي هم نه وي خودوی پرې خپل زړونه تش کړل اوهغه یې په خوابه پرې نښودې.

الوتکو له پاسه سپینې پاڼې شیندلی اوچې ترڅو ځمکې ته رارسېدې نو د تولو پام هغه خوانه وو، ماشومانو به منډې پسې وهلی اودالوبه دهغوی دلړې شېبې د ساتېرۍ ښه مشغولا وه، پاڼې ځمکې ته راورسېدلی چا به له قهراوخښم څخه ټوټه کړې- چا به بابیزه ایستو اوچولی اویونیم به فکر ورته یووړ خوعمومي فضا داسې وه چې مجاهدینو د رژیم د ماتې سند ګاڼه اویوبل ته به یې د دغو پاڼو په ښودلو داسې

حکومت په نمایندګۍ سالون ته په ډېرکس اوفرکې راننوت، دحق په جانب اوغمناکه پوز په نیولو سره یې ددغو کسانو په وړاندې خبرې پیل کړې.

ده وویل: زه دیوه پښتون په توګه له وردګو سره ډېره زیاته مینه لرم داېې هم وویل چې وردګ دحکومت له نظره ډېرشریف خلک دی په ښېو بیا پر ده ډېرګران دی.

ده په شرافت سوګند یادکړ چې هغه دردناک حالت چې د وردګو بنځو اوماشومانو ته د جګړې له امله په غرونوکې داستوګنې څخه ودېښو شویدی په خاصه توګه د ده د زړه سوی ور دی خو په ضمن کې یې د دې خبرې یادونه هم وکړه چې حکومت هغه وسایل اوامکانات په لاس کې لري چې د وردګو ټوله سیمه ورباندې په بل ځ واړوي خوزما داحالت پدغه مهربني اوغیرتي تام نه لورېږي نوداسې یو کار باید وشي چې د دواړو خواوو یعنی حکومت او وردګو حیثیتونه پکې وساتل شي:

پیمان داهم وویل: په حکومتي دستګاه کې له وردګو نه داسې کسان شته چې د وردګو په مقابل کې د سختوجګړو اوعسکري عملیاتو تجوېز وړاندې کوي خوزه د یوه پښتون په توګه چې وردګ ډېر راباندې ګران دی دهغوی په مخ کې درېږم.

ده راجلب شویو کسانوته مخ وکړ څاوه ویې ویل تاسې خپل قوم ته ورشئ ممکن هغوی له تاسو سره ښه سلوک ونکړي خوهرڅه چې د رسره کوي بیاهم ستاسو قوم دی ورشئ دلاسا یې کړئ.

دپیمان په خبروکې د چک ماموریتونه تر پلاله لاندې یواخطار اوګواښ هم وړاندې شو او هغه داچې داماموریت دې یاله دوی سره ودرېږي او یا دې دخپل قوم څنګ ونیسي.

په سالون یو ویرجن سکوت حکم چلاوه دناستو کسانو له څېرو ډاړ درو ــ

اندېښنو لوخرې ختلې هغوی زیاتره د پیمان خبروته نه بلکې خپل ژوند او سبا ته په فکر کې وُ. داسې غمناکه چوپتیا چې سری فکر کاوه په ناستو کسانو کې دمه نه چلېږي اوهسې یې ستړګې غړېږي.

اسمعیل خان چې یو وخت ډېر مقتدر والي وُ دغه چوپتیا ماته کړه اود نورو په نمایندګۍ یې څوخبرې وکړې ده هم دقام پدغه دردوونکي حالت اندېښنه څرګنده کړه او په ضمن کې یې دڅوتنو وردګو خلقیانو دې تجوېز ته چې په وردګو دې سخت عملیات سرته ورسېږي داشارې پرته کې وویل حکومت اوس هم د دې ډول عملیاتو په برخه کې صرفه نده کړې خوله دې لارې څخه یې کامیابي نده ترلاسه کړې.

لدې وروسته پیمان له غونډې ووت او په ظاهر کې دوه تنه خلقیان یود بابالالا شامحمود اوبل دبوم کلي نعیم په غونډه کې پاته شول دوی د یولړ مسکو ټیټو ــ وروسته دیوه لست له مخې دهغې کسانو نومونه غونډې ته واورول چې باید وردګو ته د جرګې له پاره روان شي، غونډې پدې نومونو څه اعتراض ونه کړاو یا یې نشو کولی.

* * *

د ۲۷ روژې په ماښکردوه هلیکوپټرالوتکې په ډېرلوړوالي سیمې ته نوتې مجاهدین چې د خپلو مورچو دپاسه ناست وو پرالوتکو یې بنې د ډېرې کولې وچلولې هغه کولی الوتکوته رسېدی چېرې شوې اوکېدی شي هغوی پرې خبر شوي هم نه وي خودوی پرې خپل زړونه تش کړل اوهغه یې بې ځوابه پرې نښودې.

الوتکو له پاسه سپینې پاڼې شیندلی اوچې ترڅوځمکې ته رارسېدې نوډېرولو پام هغه خوانه ووه ماشومانو به منډې پسې وهلې اودالوبه دهغوی دلړې شېبې د ساتېرې ښه مشغولا وه، پاڼې ځمکې ته راورسېدلې چا به له قهر اوخښم څخه ټوټه کړې ـ چا به یابیزه ایستلواچولې او یونیم به فکر ورته یووړ خوعمومي فضا داسې وه چې مجاهدینو د رژیم د ماتې سندګانه اوبېبل ته به یې د دغو پاڼو په ښودلو داسې

ځوركندوله چې رژيم ورته د ننواتي لمن وغوړوله خپله ناكامي يې ومنله او د دوی د- ايماني پرتم پر وړاندې سلامي شول.

پر كاغذونو چې په زرګونو يا نهي يې په ټوله دره كې تيت شوي وي ليكل شوي و:

دلوی خدای په نامه

«د وردګو كرانو او سپېڅلو اوسېدونكو ته:

څرنګه چې د ثور د ستر انقلاب په رڼا كې د وردګو ټولو اوسېدونكو دانقلاب سره تضاد نلري. نو هغه وقايع او پېښې چې تر اوسه هلته منځ ته راغلي د سوء تفاهم او د دښمنانو د تبليغاتو ثمره ده نو ځكه خلقي دولت د وردګو ټولو اوسېدونكو ته د كمكي اختر د مباركو ورځو په احترام پوره او شپېړه عفوه اعلانوي او ستاسو قومي جرګه چې دلاندينيو اشخاصو څخه عبارت ده تاسي ته د مفاهمې او عفوې د عملي كولو د پاره درځي.

جرګې ته د دولت لخوا د عفوې د عملي كولو له پاره چې لار هواره كړي پوره صلاحيت وركړ شوی. د جرګې غړي لاندې قومي مشران دي:

١- محترم محمد انور خان واحدي، ٢- غلام درويش خان (ابركل)، ٣- عبدالغني خان
٤- بسم الله علاقدار، ٥- خدايداد خان خړ، ٦- ميرافغان، ٧- عبدالحنان خان مينه پال، ٨- ډګروال سيد جان خان، ٩- شير احمد خان، ١٠- وكيل امين الله خان
١١- مامور جلال الدين خان، ١٢- مدير محمد آصف خان، ١٣- عيد محمد خان،
١٤- ملك شير آقا خان، ١٥- ملك عبدالرؤف خان، ١٦- پخواني والي اسمعيل خان،
١٧- قومندان عبدالرؤف خان، ١٨- عبدالجليل وجدي، ١٩- عبدالقدير خان،
٢٠- مدير محمد يعقوب خان، ٢١- رئيس محمد انور خان اكبري او څيني نور.

دافغانستان د موكراتيك جمهوري دولت لخوا.

لدې ځكې هم وردګو ته دوې جرګې د توپونو او ټانكونو په بدرګه تللي

وې خو د هغوی د فعاليت سطحه او ساحه ډېره محدوده وه او تقريباً پټه او غير رسمي بڼه يې درلوده چې د هغو جرګو كې دغه كسان شامل وو:

١- حاجي خدايداد خان خړ.
٢- ډګروال عبدالحق د ښمنۍ په زوی مشهور.
٣- حاجي سيد رسول د تنګي درې اوسېدونكی.
٤- حاجي موسى وردګ د شيخ آباد.
٥- غند مشر كريم خان د سيد آباد د اولسوالۍ اوسېدونكی.
٦- ملك شېر اقا د جلګې علاقدارۍ اوسېدونكی.
٧- حاجي جمعه ګل د شش قلعې اوسېدونكی.
٨- مدير يعقوب د دوراخيلو اوسېدونكی.
٩- محمد كريم خان د دوراخيلو اوسېدونكی.
١٠- ډګروال سيد جان د چك ولسوالۍ اوسېدونكی. (١)

سېمې ته د جرګې دغړو په راتلو مجاهدينو دوې مخالفې نظرې لرلې څوان پاتكی وړ سره مخالف و چې د كمونيزم او اسلام تضاد و نه د ځلايني ندی او داد رژيم يوه دسيسه ده خو قومي سپين ږيري چې د جرګو مركې پر كودونو وارد كسان وو د جرګې د راتلو او مركې پلوی وو او ويل يې چې كه څه هم دا تضاد و نه د ځلايني ندی خو د جرګې ردول هم سم ندی جرګه منو او سبا يې پخپله كتنه يې راوغرځوو. دغه اختلاف د مجاهدينو ترمنځ د څو ورځو مباحثې او سخت جدل سبب شو دا نظر هم وړاندې كړ شو چې جرګه دې راشي خو غړي دې ونيول شي او بيا دې كابل ته د تلو اجازه نه وركول كېږي او لدې لارې دې هم پر رژيم ديوبل فشار په توګه كار واخيستل شي.

---

(١) وګ - پرچك او دايم بادوكې اسلامي پاڅون ليكوال محمد زبير شفيقي ١٠٨-١٠٩ مخونه.

څرګندوله چې رژیم ورته د ننواتې لمن وغوړوله خپله ناکامي یې ومنله او د دوی د ایماني پرتم په وړاندې سلامي شول.

پرکاغذونو چې په زرګونو پاڼې یې په ټوله دره کې تیت شوې وې لیکل شوي ؤ:

دلوی خدای په نامه

« دوردکو کرانو او سپېڅلو او سېدونکو ته:

څرنګه چې د ثور د ستر انقلاب په رڼا کې د وردګو ټولو اوسېدونکو دانقلاب سره تضاد نلري. نو هغه وقایع او پېښې چې تراوسه هلته منځ ته راغلي د سوء تفاهم او د دښمنانو د تبلیغاتو ثمره ده نو ځکه خلقي دولت د وردکو ټولو اوسېدونکو ته د کمکي اختر د مبارکو ورځو په احترام پوره او شپږه عفوه اعلانوي او ستاسو قومي جرګه چې د لاندنیو اشخاصو څخه عبارت ده تاسې ته د مفاهمې او عفوې د عملي کولو د پاره درځي.

جرګې ته د دولت لخوا د عفوې د عملي کولو له پاره چې لاره هواره کړي پوره صلاحیت ورکړ شوی. د جرګې غړي لاندې قومي مشران دي:

۱- محترم محمد انورخان واحدي، ۲- غلام درویش خان (ابه کل)، ۳- عبدالغني خان ۴- بسم الله علاقدار، ۵- خدایداد خان خږ، ۶- میرافغان، ۷- عبدالحنان خان مینه پال، ۸- ډګروال سید جان خان، ۹- شیر احمد خان، ۱۰- وکیل امین الله خان ۱۱- مامور جلال الدین خان، ۱۲- مدیر محمد آصف خان، ۱۳- عید محمد خان، ۱۴- ملک شیر آقا خان، ۱۵- ملک عبدالرؤف خان، ۱۶- پخواني والي اسمعیل خان، ۱۷- قوماندان عبدالرؤف خان، ۱۸- عبدالجلیل وجدي، ۱۹- عبدالقدیر خان، ۲۰- مدیر محمد یعقوب خان، ۲۱- رئیس محمد انورخان اکبري او څېني نور.

دافغانستان د موکراتیک جمهوري دولت لخوا »

لدې څخه هم وردګو ته دوې جرګې د توپونو او ټانکونو په بدرګه تللي

وې خو د هغوی د فعالیت سطحه او ساحه ډېره محدوده وه او تقریباً پټه او غیر رسمي بڼه یې درلوده چې ٔهغو جرګو کې دغه کسان شامل وو:

۱- حاجي خدایداد خان خږ.

۲- ډګروال عبدالحق د شمنې په زوی مشهور.

۳- حاجي سید رسول د تنګي درې اوسېدونکی.

۴- حاجي موسی وردک د شیخ آباد.

۵- غند مشر کریم خان د سید آباد د اولسوالۍ اوسېدونکی.

۶- ملک شیر اقا د جلګې علاقدارۍ اوسېدونکی.

۷- حاجي جمعه ګل د شش قلعې اوسېدونکی.

۸- مدیر یعقوب د دوراخېلو اوسېدونکی.

۹- محمد کریم خان د دوراخېلو اوسېدونکی.

۱۰- ډګروال سید جان د چک ولسوالۍ اوسېدونکی. (۱)

سیمې ته د جرګې دغړو په راتلو مجاهدینو دوې مخالفې نظرې لرلې ځوان پاتکی وړ سره مخالف ؤ چې د کمونیزم او اسلام تضاد ونه د چلاینې ندی او د اد رژیم یوه دسیسه ده خو قومي سپین ږیري چې د جرګو مرکې پر کودونو وارد کسان وو د جرګې د راتلو او مرکې پلوی وو او ویل یې چې که څه هم د انتضادونه د چلاینې ندی خو د جرګې رد ول هم سم ندی جرګه منو او نبایي پخپله کټه یې راو غرخوو. دغه اختلاف د مجاهدینو ترمنځ د څو ورځو مباحثې او سخت جدل سبب شو د ا نظر هم وړاندې کړی شو چې جرګه دې راشي خو غړي دې ونیول شي او بیا دې کابل ته د تلو اجازه نه ورکول کېږي او لدې لارې دې هم پر رژیم دیو بل فشار په توګه کار واخیستل شي.

---

(۱) وګ - پېرچک او د ایمرباد وکې اسلامي پاڅون لیکوال محمد زبیر شفیقي ۱۰۸ - ۱۰۹ مخونه.

دغه مباحثو او جدلونو نه یوازې د مجاهدینو د مشرانو ترمنځ بلکې د کړو
مجاهدینو او د سیمې د اوسېدونکو ترمنځ د مباحثې جدي او خښمېدلي
مجلسونه تاوده کړل.

بالاخره د قومي مشرانو پرېکړه ومنل شوه او د جرګې غړو ته د
راتلو اجازه ورکړ شوه د چک د اسلامي انقلابي شورا غړو د علي خان په کلي
کې د جرګې د غړو هرکلی وکړ که څه هم داهرکلی د زړه د پاسه هرکلی و.
خو په کوټه کې د جرګې غړي په عنعنوي توګه بر کېنول شول او د شورا غړي
او مجاهدینو دروازو ته نژدې ځایونه ونیول. خو بیا هم د جرګې له غړو د دوی او
وېرې خپسې منګولې نه وې لېرې کړې اوس هم له دوی سره دا اندېښنه وه چې
قوم به څه ورسره کوي او له دوی څخه به د رڅېم دنا کړدو څه وېر انتقام او
غچ اخلي، دغه دوی او اندېښنه د دوی له ناستې، حرکاتو، خبرو او کتلو څخه ډېره
ښه څرګندېده - دوی ته ځانونه له توپلي مشهورتیا، نخوری او مشرتوب سره
د ډېر وروکی ښکارېدل. د مجاهدینو د ایماني پرتم، روحي وادو او بې سیاله مقاومت
له امخه دوی ځانونه ډېر پیکه احساسول په تېره داچې سیمې ته د جرګې د غړو
په راتلو مجاهدینو پولیس مانورې ترسره کړې دوی دلاړې په اوږدو کې
په ډېر صلابت او قوت سره ځایونه نیولي ؤ او دلارو دواړو غاړو ته توپک پر لاس
او په کارتوسو پټ ولاړ وچې د لمر وړانګو به د کارتوسو سره د ټکر پرڅت
یو هول طلايي وړانګې ښندلې او ځلکونه به یې کول. دوی به یوه ځای کې د
بخاري نل په ډېرو او بوټو کې پټ کړی او له پاسه یې ترپال پرې غوړولی ؤ داسې
ښکارېده لکه اوبوس توپ، چې هرڅا یې په لیدو داخیال کاوه چې یو داخو ډېر
دروند توپ دی - دوی د الله اکبر په پرله پسې شعارونو او غوزیدو د جرګې د
غړو هرکلی کاوه او هغوی ته یې د خپل تصمیم او همت نندارې ښودله چې څینو
څینو به یې له کوانسه د کړ عمل هم ترسره کړی.

د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبد الکبیر خان د جرګې له غړو
خبرې پیل کړې او لکه چې د دوی وېره او اضطراب یې درک کړې
وي په مینه، سره سینه او په له موسکا ډکه خوله یې د جوړښا جوړه له
احوال ورو وروسته خپلې پوښتنې پدې ډول پیل کړې:

د الوتکو نه په اچول شوېو کاغذونو کې تول معرفي شوي کسان
نشته د مثال په توګه د محمد انور واحدي ځای تش دی او ملک عبدالرؤف خان
هم له تاسې سره نه لیدل کېږي موږ نه پوهېږو چې هغوی ولې نه دي راغلي بندیان شوي خو به نه وي؟
دغه پوښتنې هغوی نور هم تلولي کړل او لکه چې له یوې سختي او خطرناکې پوښتنې
سره مخامخ شوي وي یو بل ته په بېره او وارخطایي وکتل او وې ویل:

واحدي صاحب ته د عدلیې وزارت د معین په توګه ځینې
ضروري کارونه پیدا شول او د هغه وزارت په غوښتنه له جرګې نه وویستل
شو او په ځای یې مستوفي سلطان محمد و ټاکل شو. خو د ملک عبدالرؤف
په اړه هغوی هېڅ و نه شو ویلای او چوپ پاته شول. د شورا مشر هم د دوی
د تلولي حالت په احساس نور څه و نه ویل هدارنګه د خانګل ماما موجودیت
ته پدې جرګه کې چې نوم یې په لست کې نه ؤ ډېر و د تعجب په سترګه
کتل. خانګل د ناویو د وړلو را وړلو له پاره آس ساتلی ؤ او په ودونو کې به د ده
آس پرکرایه نیول کېدو او هغه پر هېڅ توګه د داسې جلسونو له خوا کل څلپه موضوع روښانه کړه وې ویل:
چې لېـ مدیر محمد یعقوب سره د سرک په غاړه روان ؤ چې د جرګې موټرو
ودرېده او دی یې هم ورسره موټر ته وخېژاوه نور په هېڅ هم ندی خبر.

بله پوښتنه داوه چې د جرګې غړي ځانونه قومي بولي او که د حکومت
نمایندګان. دغه پوښتنه بیا هم د هغوی په مخ وېو بل د روند ګوټ ول و چې
سره وې یې لږ هول او بیا یو بل ته په کتو شول. د جرګې غړي په خپلو منځو کې
هم یو پر بل نه وو باوره او دا اندېښنه ورسره وه چې د دوی په منځ کې به

دغه مباحثو او جدلونو نه یوازې د مجاهدینو د مشرانو ترمنځ بلکې د کرونړ
مجاهدینو او د سیمې د اوسېدونکو ترمنځ د مباحثې جدي او خښمېدلي
مجلسونه تاوده کړل.

بالاخره د قومي مشرانو پرېکړه ومنل شوه او د جرګې غړو ته د
راتلو اجازه ورکړ شوه د چک د اسلامي انقلابي شورا غړو د علي خان په کلي
کې د جرګې د غړو هرکلی وکړ که څه هم داهرکلی د زړه د پاسه هرکلی و.
خو په کوټه کې د جرګې غړي په عنعنوي توګه برکېنول شول او د شورا غړي
او مجاهدینو د دروازو ته نژدې ځایونه ونیول. خو بیا هم د جرګې له غړو د دار او
وېرې خپسې منګولې نه وې لېرې کړې او س هم له دوی سره دا اندېښنه وه چې
توم به څه ورسره کوي او له دوی څخه به د رژیم د ناکړدو څه ور انتقام او
غچ اخلي، دغه دار او اندېښنه د دوی له ناستې، حرکاتو، خبرو او کتلو څخه ډېره
ښه ځرګندېده - دوی ته ځانونه له توپو مشهورتیا، غوری او مشرتوب سره
د ډېر وروکی ښکارېدل. د مجاهدینو د ایماني پرتم، روحي ولاړ او رېږ سیاله مقاومت
له ارخه دوی ځانونه د ډېر پیکه احساسول په تېره داچې سیمې ته د جرګې د غړو
په راتلو مجاهدینو پولس مانوري ترسره کړې دوی د لارې په اوږدو کې
په ډېر صلابت او قوت سره ځایونه نیولي و او د لارو د واړو غاړو ته توپک پر لاس
او په کارتوسو پټ ولاړ وچې د لمر وړانګو به د کارتوسو سره د ټکر پر ځت
یو ډول طلایي وړانګې ښندلې او ځلګونه به یې کول - دوی به یوه ځای کې د
بخاري نل په ډېر او بوټو کې پټ کړی او له پاسه یې ترپال پرې غوړولی و داسې
ښکارېده لکه اوبوس توپ؛ چې هر چا یې په لیدو داخیال کاوه چې یوه داخوړه
دروند توپ دی - دوی د الله اکبر په پرله پسې شعارونو او غوړیو د جرګې د
غړو هرکلي کاوه او هغوی ته یې د خپل تصمیم او همت نندارنه ښودله چې ځینو
ځینو به یې له ګواښنه ډک عمل هم ترسره کړ.

د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبد الکبیر خان د جرګې له غړو څخه
خبرې پیل کړې او لکه چې د دوی وېره او اضطراب یې درک کړي
وي په مینه، سره سینه او په له موسکا ډکه خوله یې د جوړ ناجوړ له
احوال وروسته خپلې پوښتنې پدې ډول پیل کړې:

د الوتکو نه په اچول شویو کاغذونو کې ټول معرفي شوي کسان
نشته د مثال په توګه د محمد انور واحدي ځای تش دی او ملک عبدالرؤف خان
هم له تاسې سره نه لیدل کېږي مونږ نه پوهېږو چې هغوی ولې ندي راغلي بندیان شوي خو به نه وي؟
دغه پوښتنې هغوی نور هم تلولي کړل او لکه چې له یوې سختې او خطرناکې پوښتنې
سره مخامخ شوي وي یو بل ته په بېړه او وارخطایي وکتل او ویې ویل:

واحدي صاحب ته د عدلیې وزارت د معین په توګه ځینې
ضروري کارونه پیدا شول او د هغه وزارت په غوښتنه له جرګې نه وروستل
شو او په ځای یې مستوفي سلطان محمد وټاکل شو. خو د ملک عبدالرؤف
په اړه هغوی هیڅ ونه شو ویلای او چوپ پاتې شول. د شورا مشر هم د دوی
د تلولي حالت په احساس نور څه ونه ویل هدارنګه د خانګل ماما موجودیت
ته پدې جرګه کې چې نوم یې په لست کې نه و د ډېر ود تعجب په سترګه
کتل. خانګل د ناوېو د ورپلو راو رپلو له پاره آس ساتلی و او په ودونو کې به د ده
آس په کرایه نیول کېده او هغه پر هیڅ توګه د داسې جلسونو نو خو خانګل په خپله موضوع روښانه کړه ویې ویل:
چې له مدیر محمد یعقوب سره د سړک په غاړه روان و چې د جرګې موټر
ودرېده او دی یې هم ورسره موټر ته وخېژاوه نور په هیڅ هم ندی خبر.

بله پوښتنه دا وه چې د جرګې غړي ځانونه قومي بولي او که د حکومت
نمایندګان. دغه پوښتنه بیا هم د هغوی په مغزو یو بل دروند ګوزار و چې
سره وې لړزول او بیا یو بل ته په کتو شول. د جرګې غړي په خپلو منځو کې
هم یو پر بل نه وو ډاډه او دا اندېښنه ورسره وه چې د دوی په منځ کې به

(c) ketabton.com: The Digital Library

حتا د حکومت جاسوس ځای لري نو دغه پوښتني په ځواب د پېر سره وخوځېدل راوخوځېدل د پېري خبرې يې وڅوولې خوښا غلی وجدي دا مېړانه وکړه چې د جرګې غړې يې قومي وبلل. وروسته د شورا رئيس او نورو مشرانو هريوه پخپل وار خبرې وکړې ويې ويل پخوا به خلقيانو د نڅا دي توپير پرضد خبرې کولې خو په عمل کې مونږ وليدل چې دوی هزاره د پښتنو او پښتانه د هزاره ګانو په مقابل کې لمسول. خلقيانو به ويل او لا ګليا دي واي چې انقلاب پرمخ تلونکی هدفونه لري خو په عمل کې دوی غوښتل چې مونږ دوې پېړۍ په شا بوزي او په افغانستان کې د کورنيو جګړو او قبيلوي اختلافونو زمانه بيا په مونږ ووېني او بيا همدوی ګليا دي او د مرتجعينو تاپې په مونږ لګوی اوس نو تاسې ووايا ست چې مونږ مرتجعين يو که دوی.

د حکومت په ابلاغيه کې مونږ ته په اصطلاح عفوه اعلان شوی. عفوه خو هغو کسانو ته کېږي چې مقصر وي او ګناه يې کړې وی مونږ څه ګناه کړی وه چې زمونږ په سيمه سور اور بل کړی شو.

د شورا رئيس جرګې ته مخ واړاوه او څرګنده يې کړه تاسې زمونږ مشران ياست تاسې پخپله په ټول قوم کې وګرځئ او پخپلو سترګو ووينئ چې د خومره بې دفاع او مظلومانو کورونه او کروندې سوځول شوي. زمونږ کورونه چور شول. يوازې زمونږ ماشومان نه بلکې زمونږ څاروی هم د الوتکو په ليدو سره احساسوی چې د محشر ورځ ورباندې راتلونکی ده. خو مونږ به دغه دول ستمګرو عناصرو ته چې ځانونو ته خلقيان وايي او په مونږ بمونه اوروي او د توپ ټانک او طيارې له لارې مونږ ته خپل زور ښيي د اسلامي جذبې او قومي زورله مخې سرټيتوب او انسانيت وروښيو.

مونږ فيصله کړې چې د حق او حقيقت په لار کې يو تن هم ژوندی نه پاتې کېږو نو چې مونږ داسې فيصله کړې وی بيا به ولې وسله په ځمکه ږدو بيا به نو

زمونږ له پاره سوله او د سولې جرګې څه ارزښت ولري؟ سره له دې هم مونږ مسلمان او پښتانه يو د ملامتي بار په اوږو نشو کرځولی که چېرې د سولې جرګه زمونږ ملامتي را برسېره کولی شي راودې نسيي مونږ په پوره حوصله د هغو خبرو اترو او رېدو ته چمتو يو.... دا وخت د جرګې د غړو خولې په لاړو لمدې شوې وې او د زړونو درزا يې لرې څه ناسته وه ويې ويل مونږ پخپلو سترګو وليدل چې حکومت ستاسې کورونه سوځولي او تاسې ته يې زيات تاوان دراړولی دی خو تاسې هم صرفه نده کړې سرکونه موخراب کړيدی او لکه چې حکومت ادعا کوي ښوونځي او نور اجتماعي مرکزونه موسوځولي دي.

د شورا رئيس وويل مونږ منکر نه يو د چک هوټل خو ولسوال خپله عسکری چوڼۍ ګرځولې وه چې د جنګ په جريان کې وران شو او يوازې يو ښوونځي چې څوځله حکومت زمونږ پرضد د يوې اډې په توګه ترې کار اخيست له مينځه وړل شوی. بله دا چې دا ټول مونږ جوړ کړي د قومي اشرونو له لارې موجوړ کړي او بيا به يې هم مونږ جوړوو، نور مونږ هيڅ اجتماعي مرکز ته زيان ندی رسولی. د برېښنا فابريکه لکه چې تاسې يې ګورئ فعاله ده او سيمې ته برېښنا ورکوي خو دا په دې اګه وايو چې پر کابل مو برېښنا قطع کړې. دا وبوبند او نور ټول تأسيسات فعال دي.

د يو لړ آزادو مباحثو په نتيجه کې مجاهدينو وغوښتل چې جرګه خپل نظر څرګند کاندي د جرګې له خوا وويل شول چې قوم ملامته ندی مونږ هيله لرو چې د قوم او حکومت ترمنځ سرې او به تويې کړو تاسې مونږ ته خپلې غوښتنې او شرطونه څرګند کړی کومې چې زمونږ له صلاحيته پوره دی همدلته به يې فيصله کړو او په نورو به له حکومت سره وغږيږو. د شورا رئيس له جرګې اجازه وغوښته چې د دغه مسئلې په اړه د دوی په غياب کې شورا يوه غونډه وکړي. د دغې ځانګړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

حتیٰ د حکومت جاسوس ځای لري نو د غه پوښتنې په ځواب د هر سړه
وخوځېدل او خوځېدل د هرې خبرې یې وڅوولي خو ښاغلی وجدي دا
مېړانه وکړه چې د جرګې غړي یې قومي وبلل. وروسته د شورا رئیس او نورو
مشرانو هر یوه بېلې بېلې وار خبرې وکړې او ویې ویل چې ولې به خلقیانو دننژا دي تو پیر
پر ضد خبرې کولې خو په عمل کې مونږ ولیدل چې دوی هزاره د پښتنو
او پښتنانه د هزاره کانو په مقابل کې لمسول. خلقیانو به ویل اولا ګلیا دی وایي
چې انقلاب پر مخ تلونکی هدف ونه لري خو په عمل کې دوی غوښتل چې مونږ
دوې پېړې په شخت بوزي او په افغانستان کې د کورنیو جګړو او قبیلوي
اختلافونو زمانه بیا په مونږ ووینې او بیا هم دوی ګلیا دی او د مرتجعینو تا پې
په مونږ لګوی اوس نو تاسې ووایاست چې مونږ مرتجعین یوکه دوی.
د حکومت په ابلاغیه کې مونږ ته په اصطلاح عفوه اعلان شوی. عفوه
خو هغو کسانو ته کېږي چې مقصر وي او ګناه یې کړې وی مونږ څه
ګناه کړې وه چې زمونږ په سیمه سوراور بل کړې شو.
د شورا رئیس جرګې ته مخ واړاوه او څرګنده یې کړه تاسې زمونږ مشران
یاست تاسې پخپله په ټول قوم کې وګرځئ او پخپلو سترګو ووینئ چې د
څومره بې دفاع او مظلومانو کورونه او کروندې سوځول شوی. زمونږ کورونه
چور شول. یوازې زمونږ ماشومان نه بلکې زمونږ څاروی هم د الوتکو په لیدو سره
احساسوي چې د محشر ورځ وربانده رارسېدلې ده. خو مونږ به د غه دول
ستمګرو عناصرو ته چې ځانونو ته خلقیان وایي او په مونږ بمونه او روي او د توپ
تانک اوطیارې له لارې مونږ ته خپل زور ښیي د اسلامي جذبې او قومي زوړ له
مخې سرټیټوب او انسانیت وروښیو.
مونږ فیصله کړې چې د حق او حقیقت په لار کې یو تن هم ژوندي نه پاتې
کېږو نو چې مونږ د اسې فیصله کړې وی بیا به ولې وسله په ځمکه بږدو بیا به نو

زمونږ له پاره سوله او د سولې جرګې څه ارزښت ولري؟ سره لدې هم مونږ
مسلمان او پښتانه یو د ملامتي بار په اوږو نشو کرځولی که چیرې د سولې جرګه
زمونږ ملامتي را برسېره کولی شي را ودې نسیي مونږ به پوره حوصله د هغو
خبرو اترو او ریدو ته چمتو یو.... دا وخت د جرګې د غړو خولې په لاړو لمدې
شوې وې او د زړونو درزا یې لرې څه ناسته وه ویې ویل مونږ پخپلو سترګو
ولیدل چې حکومت ستاسې کورونه سوځولي او تاسې ته یې زیات تاوان
دار اوړلی دی خو تاسې هم صرف نده کړې سرکونه موخراب کړیدی او لکه چې
حکومت ادعا کوي ښوونځي او نور اجتماعي مرکزونه موسوځولي دی.
د شورا رئیس وویل مونږ منکر نه یو د چک هو ټل خو ولسوال خپله
عسکري چوڼۍ ګرځولې وه چې د جنګ په جریان کې وران شو او بیا ځې یو
ښوونځي چې څو ځله حکومت زمونږ پرضد د یوې اډې په توګه ترې کار
اخیست له مینځه وړل شوی. بله دا چې دا ټول مونږ جوړ کړي د قومي
اشرونو له لارې موجوړ کړې او بیا به یې هم مونږ جوړوو، نو مونږ
هیڅ اجتماعي مرکز ته زیان ندی رسولی. د برېښنا فابریکه لکه چې تاسې یې
ګورئ فعاله ده او سیمې ته برېښنا ورکوي خو دا په ډاګه وایو چې پر کابل مو برېښنا
قطع کړې. دا و بوبند او نور ټول تأسیسات فعال دی.
د یو لړ آزادو مباحثو په نتیجه کې مجاهدینو وغوښتل چې جرګه
خپل نظر څرګند کاندي د جرګې له خوا وویل شول چې قوم ملامته
ندی مونږ هیله لرو چې د قوم او حکومت ترمنځ سره اوبه تو یې کړو
تاسې مونږ ته خپلې غوښتنې او شرطونه څرګند کړئ کومې چې
زمونږ له صلاحیته پوره دی هدلته به یې فیصله کړو او په نورو به له
حکومت سره وغږېږو. د شورا رئیس له جرګې اجازه وغوښته چې د دغه
مسئلې په اړه د دوی په غیاب کې شورا یو ه غونډه وکړي. د دغې ځانګړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غوندي حق د جرګې غړو ته هم حاصل وُ چې بیله غونډه وکړي. په بله - کوټه کې کابو یو ساعت خبرې وشوې او لومړۍ شرط دا وړاندې شو چې زموږ بندیان راخوشي کړي که چیرې یې زموږ بندیان راخوشي کړل بیا به نورو خبرو ته هم سره کېنو.

شوراهم هیله لرله چې بوله جرګه به کابل ته نه ځي ځینې به یې له قوم سره یا ته کېږي خو د جرګې غړي ویریدل چې کښې مجاهدین یې د برمته کولو خیال لري د همدې ویرې له امله ټولو غړو ته د تللو اجازه ورکړه شوه.

جرګه کابل ته ورسیده د کورنیو چارو په وزارت کې د پولیسو قومندان علي شاه پیمان چې جرګه هم د ده د ابتکار له مخې جوړه شوې وه د هغوی هرکلی وکړ. هغه په تعجب کې وُ چې د جرګې غړي روغ جوړ د ده مخې ته ناست دي او یوه ته هم کوم زیان ندی رسیدلی. د ده پوره تلوسه لرله چې د جرګې له جریان څخه خبر شي همدا وُ چې اسماعیل خان مایار د جرګې په نمایندګی د جرګې د فعالیت جریان په مفصله توګه وړاندې کړ چې علي شاه پیمان یې مهم ټکی یادداشت کړل. اسمعیل خان ډېر دلایل لرل چې قوم ملامته ندی بلکې لدې حالت سره ولسوالانو او د خلقي حکومت نورو مامورینو د خلقي کوندغړیو او د انقلاب د دفاع د کمېټو غړیو ځان مخ کړیدی.

علي شاه پیمان وویل: ما غوښتل جرګه له امین صاحب سره وګوري خو داسې ښکاري چې امین صاحب له وردګو خپه دی....

مایار په احساساتي بڼه د پیمان خبرې ورپرې کړې او په ماته ګوډه پښتو یې وویل:

... فرق نه کوي امین خپه کیږي که ترږکی، کې د هر څه قوم مهم دی وطن مهم دی موږ غواړو خدای پدې قوم ورحم وکړي کې حکومت مهرباني

وکړي...

پیمان موسکی شو خپلې خبرې یې ترمیم کړې ویې ویل وبخښئ ما لکه چې خپل مطلب سم ونشو ویلی امین صاحب له وردګو نه خپه ندی وردګ ډېر وړباندې ګران دی ناز ورباندې لري.

بیا یې وویل ریښتیا چې قوم ملامت ندی ما ته دوه ولسوال وروڼه راغلل او راته یې وویل: چې زموږ ورور وردګو شهید کړیدی. خو ما ورته وویل شهید نه بلکې مردار شویدی. پیمان وویل ماڅکه خپل ولسوال مردار شوی وګاڼه چې هغه د وردګو پر پښتو او غیرت باندې ملندی وهلی دی زه هم پښتون یم که چیرې زما په ولس کې داکار شوی وای او زما خلک په زور په موټروټکې د جګړې له پاره استول شوي وای ما به هم د وردګو په څېر اقدام کاوه.

پیمان د خپلو مخصوصو اکټونو په ملتیا کله د نرمی او د پستي غاړې او کله بیا ګواښونکی او شخصي خبرې کولې پدې کې د ټیلفون زنګ راغی د هغه له خبرو داسې څرګنده شوه چې مقابل لوري یې د مرکزي قواوو قوماندانی ده چې قوماندان یې د وردګو د ټنګي اوسېدونکی محمد دوست دی.

پیمان په ټیلفون کې په نسبتاً جدي بڼه مقابل لوري ته وویل نه نه، ګوره د سولې جرګه دا ده زما سره ناسته ده، دوی له قوم سره مفاهمه کړې د سولې امید نور هم زیات شوی تاسې عملیات مه کوئ د وردګو مسئله ماته پرېږدئ زه د وردګو ضامن یم وردګ ښه خلک دي.

دا معلومه نشوه چې د پیمان دا ټیلفوني مرکه مصنوعي وه که حقیقي.

پیمان بیا ورو ځای او اواوړی یو ځای وغوږځولی غاړه یې تازه کړ چېه سترګه یې لږ چوغه کړه د خولې ښي وښکی یې یو ځای خواته کوږ کړ ویې ویل د هغه اعتماد له مخې چې دی یې د وردګو د هیوادپالنې پر روحیه لرم که چیرې

غوندي حق د جرګې غړو ته هم حاصل وُ چې بېله غونډه وکړي. په بله کوټه کې کابو يو ساعت خبرې وشوې او لومړې شرط دا و چې ددې شو چې زموږ بنديان راخوشي کړي که چېرې يې زموږ بنديان راخوشي کړل بيا به نورو خبرو ته هم سر کېښېنو.

شوراداهم هيله لرله چې بېرته جرګه به کابل ته نه ځي ځيني به يې له قوم سره پاته کېږي خو د جرګې غړي وېرېدل چې کېنې مجاهدين يې د برمته کولو خيال لري د همدې ويرې له امله ټولو غړو ته د تللو اجازه ورکړه شوه.

جرګه کابل ته ورسېده د کورنيو چارو په وزارت کې د پوليسو قومندان علي شاه پيمان چې جرګه هم د ده د ابتکار له مخې جوړه شوې وه د هغوی هرکلی وکړ. هغه په تعجب کې وُ چې د جرګې غړي روغ جوړ دده مخې ته ناست دي او يوه ته هم کوم زيان نه دی رسېدلی. دده پر تلوسه لرله چې د جرګې له جريان څخه خبر شي همدا وُ چې اسماعيل خان مايار د جرګې په نمايندګۍ د جرګې د فعاليت جريان په مفصله توګه وړاندې کړ چې علي شاه پيمان يې مهم ټکي ياد داشت کړل. اسماعيل خان ډېر دلايل لرل چې قوم ملامته نه دی بلکې لدې حالت سره ولسوالۍ او د خلقي حکومت نورو مامورينو د خلقي کوندغړيو او د انقلاب د دفاع د کمېټو غړيو خامخ کړېدی.

علي شاه پيمان وويل: ماغوښتل جرګه له امين صاحب سره وګوري خوداسې ښکاري چې امين صاحب له وردګو خپه دی....

مايار په احساساتي ښه د پيمان خبرې ور پرې کړې او په ماته کوره پښتو يې وويل:

... فرق نه کوي امين خپه کېږي که ترېږي، کې د هر څه قوم مهم دی وطن مهم دی موږ غواړو خدای پدې قوم ورحم وي کې حکومت مهرباني

وکړي...

پيمان موسکی شو خپلې خبرې يې ترميم کړې ويې ويل وبخښئ ما لکه چې خپل مطلب سم ونشو ويلی امين صاحب له وردګو نه خپه نه دی وردګ ډېر ورباندې ګران دی ناز ورباندې لري.

بيا يې وويل ربښتيا چې قوم ملامت نه دی ماته دوه تنه شوی ولسوال وروته راغلل او راته يې وويل: چې زموږ ورور وردګو شهيد کړېدی. خو ما ورته وويل شهيد نه بلکې مردار شوېدی. پيمان وويل ما ځکه خپل ولسوال مردار شوی وګاڼه چې هغه د وردګو پر پښتو او غيرت باندې ملنډی وهلې دي زه هم پښتون يم که چېرې زما په ولس کې داکار شوی وای او زما خلک په زور په موټرونکې د جګړې له پاره استول شوي وای ما به هم د وردګو په شان اقدام کاوه.

پيمان د خپلو مخصوصو اکټونو په ملتيا کله د نرمۍ او د پستې غاړې او کله بيا ګواښونکي او ښخې خبرې کولې پدې کې د تيلفون زنګ راغی د هغه له خوره داسې ښکارېده شو چې مقابل لوری يې د مرکزي قواوو قوماندانې ده چې قوماندان يې دوردګو د ټنګې او سېد ونکې محمد دوست دی.

پيمان په تيلفون کې په نسبتاً جدي ښه مقابل لوری ته وويل نه نه کوه د سولې جرګه دا د ده زما سره ناسته ده، دوی له قوم سره مفاهمه کړې د سولې اميد نورهم زيات شوی تاسې عمليات مه کوئ د وردګو مسئله ماته پرېږدئ زه د وردګو ضامن يم وردګ ښه خلک دي.

دا معلومه نشوه چې د پيمان دا تيلفوني مرکه مصنوعي وه که حقيقي.

پيمان بيا وروځې او اورې يې ځای وغورځولې غاړې يې تازه کړ چېه سترګه يې لېږ چوغه کړه د خولې ښې وښکی يې بوې خواته کوږ کړ ويې ويل د هغه اعتماد له مخې چې زه يې دوردګو د هېواد پالنې پر روحيه لرم که چېرې

زما په اختیار کې وای ما به ورډکو ته ویلې وای چې ځانته جلا جمهوریت جوړ کړې خوزما له واکه وتلې خبره ده خو هغه څه چې زما له واکه پوره دی زه وردکو ته د هغې لوز ورکوم چې د بندیانو په خوشې کولو کې به ورسره مرسته وکړم کوم بندیان چې له ما سره دی د هغوی په باب خو هیڅ خبره نشته.

خولې وردکو نه زما غوښتنه داده چې خپل سبوونځي دې پرانیزي خپل سرکونه دې جوړکړي ولسوالي دې پخپله فعاله کړي هرڅوک چې د دوی خوښ وي هغه دې ولسوال وټاکي او ولسوال به د قوم مشرانو لکه والي اسمعیل خان او ابکل ته مسئولیت ولري - ترڅو چې پر حکومت د وردکو اعتماد نه وي راغلی ترهغو دې خپل اخیستل شوي ټوپک حکومت ته نه تحویلوي او غوښتنه یې وکړه چې جرګه یوځل بیا قوم ته ورشي. او دی به ترهغې د وردګو د بندیانو لستونه او نور کارونه برابر کړي.

پدې دول جرګه بیا وردکو ته لاړه. خوداځل جرګې هیڅ کومه نوې خبره له ځان سره نه وه وړې مجاهدینو یوځل بیا هغوی ته خپله پخوانی خبره تکرار کړه چې لومړی دې زمونږ بندیان خوشې کړی شی بیا به مونږ پخپلې نورې غوښتنې وړاندې کړو.

جرګه چې له وردکو بیرته ستنه شوه بیا یې طبق معمول علي شاه پیمان له تهول جریان څخه خبر کړ هغه ظاهراً د لستونو د برابرولو خبره بیا تکرار کړه پدې دول چې پیمان به د کورنیو چارو د وزارت لستونه برابروي او علي خان به کوښښ کوي چې دا کسان د داړو نظامي او ملکي برخو څخه د بندي شویو وردکو لستونه برابر کړي.

جرګې مجاهدینو ته د جریانات په اړه یو لیک واستاوه او له دوی څخه یې غوښتنه وکړه چې دوی هم د بندیانو لست برابر او جرګې ته یې واستوي. د دوی د لیک په ځواب کې مجاهدینو دا دول ځوابیه لیک ور واستاوه.

د سولې د جرګې محترمو غړو!

له یوې خوا ستاسې ترنظر لاندې د سولې خبرې روانې دي او له بلې خوا د کابل او د کران هیواد په بیلو بیلو ځایونو کې د وردکو ګرفتارۍ روانې دي دغه کار مونږ ته وښیوده چې حکومت د چل او د سیسې فکر لري.

تاسې ته معلومه ده چې د وردکو زیاتره خلک د ماموران منصبداران نوونکي - کارګر - سوداګر او نور په بیله د هیواد په بیلو بیلو برخو کې ژوند کوي او له بلې خوا د وردکو خلکو به بیا پراخه سیمه کې استوګنه لري چې هغوی ته په اوسنیو شرایطو کې زمونږ لاسونه نشي رسیدی نو د ټولو وردکو د بندیانو د لست جوړول زمونږ له پاره امکان نه وتلې خبره ده. که چیرې حکومت په ریښتیا سره پخپله اعلامیه کې صادق وي او ښه نیت ولري نو بیا به زمونږ شرایط چې د بندیانو خوشې کول او په پیشنهاد شوي چوکاټ کې د خبرو اترو له جریان څخه عبارت دی سخت کارندی. د وردکو د بندیانو شمیر حکومت ته پوره څرګند دی نو حاجت نشته چې خبرې اوږدې شي او تاسې هم تکلیف اوزاتک وکړئ مونږ بل څه نه غواړو یوازې دومره چې حکومت پخپله وعده وفا وکړي.

د چک د سپین بیرو له خوا

١٤ / ٦ / ١٣٥٨

لدې سره د جرګې غړو د ده بوریو په جومات کې خپله غونډه راوبلله او څه نوی وکسانو هم په غونډه کې برخه واخیسته.

مایار د غونډې غړو ته ټول جریان تکرار کړ. دا وخت د موسی خیلو او سپینو کی دا کسا غړی عمر وردک چې د بریشیک زلمی وُ او د نوی موږ مثلث پتلون یې اغوستی وُ او بیټلې طلايي وېښتانو یې د یوې پیغلې له -

زما په اختیار کې وای ما به ورډکو ته ویلي وای چې ځانته جلا جمهوریت جوړ کړي خوزما اله واکه وتلي خبره ده خو هغه څه چې زما اله واکه پوره دی زه وردکو ته د هغې لوز ورکوم چې د بندیانو په خوشې کولو کې به ورسره مرسته وکړم کوم بندیان چې له ما سره دی د هغوی په باب خو هېڅ خبره نشته .

خو له وردکو نه زما غوښتنه داده چې خپل سپروونځي دې پرانیزي خپل سرکونه دې جوړ کړي ولسوالي دې پخپله فعاله کړي هرڅوک چې د دوی خوښ وي هغه دې ولسوال وټاکي او ولسوال به د قوم مشرانو لکه والي اسمعیل خان او ابکل ته مسئولیت ولري - ترڅو چې پر حکومت د وردکو اعتماد نه وي راغلی تر هغو دې خپل اخیستل شوي ټوپک حکومت ته نه ځوېلوي او غوښتنه یې وکړه چې جرګه یو ځل بیا قوم ته ورشي . او دی به تر هغې د وردګو د بندیانو لستونه او نور کار او بار برابر کړي .

پدې دول جرګه بیا وردکو ته لاړه . خو دا ځل جرګې هیڅ کومه نوې خبره له ځان سره نه وه وړې مجاهدینو یو ځل بیا هغوی ته خپله پخوانۍ خبره تکرار کړه چې لومړی دې زمونږ بندیان خوشي کړي شي بیا به مونږ خپلې نورې غوښتنې وړاندې کړو .

جرګه چې له وردکو بېرته ستنه شوه بیایې طبق معمول علي شاه پیمان له تول جریان څخه خبر کړ هغه ظاهراً دلستونو د برابرولو خبره بیا تکرار کړه پدې دول چې پیمان به د کورنیو چارو د وزارت لستونه برابروي او علي خان به کوښښ کوي چې د اکسا د دوارو نظامي او ملکي برخو څخه د بندې شویو وردکو لستونه برابر کړي .

جرګې مجاهدینو ته د جریانا تو په اړه یو لیک واستاوه او له دوی څخه یې غوښتي وچې دوی هم د بندیانو لست برابر او جرګې ته یې واستوي . د دوی د لیک په رسېد و مجاهدینو دا دول ځوابیه لیک ور واستاوه .

د سولې د جرګې محترمو غړو !

له یوې خوا ستاسې ترنظر لاندې د سولې خبرې روانې دي او له بلې خوا د کابل او د ګران هېواد په بېلو بېلو ځایونو کې د وردکو ګرفتارۍ روانې دي دغه کار مونږ ته وښوده چې حکومت د چل او دسیسې فکر لري .

تاسې ته معلومه ده چې د وردکو زیاتره خلک د ما مور - منصبدار سپروونکي - کارګر - سوداګر او نور و په بېنه د هېواد په بېلو بېلو برخو کې ژوند کوي او له بلې خوا د وردکو خلکو په دې پراخه سیمه کې استوګنه لري چې هغوی ته په اوسنیو شرایطو کې زمونږ لاسونه نشي رسېدی نو د ټولو وردکو د بندیانو د لست جوړول زمونږ له پاره امکان نه وتلې خبره ده - که چېرې حکومت په ریښتیا سره پخپله اعلامیه کې صادق وي او ښه نیت ولري نو بیا به زمونږ شرایط چې د بندیانو - خوشي کول او په پیشنهاد شوي چوکاټ کې د خبرو اترو له جریان څخه عبارت دی سخت کارندی - د وردکو د بندیانو شمیر حکومت ته پوره څرګند دی نو حاجت نشته چې خبرې اوږدې شي او تاسې هم تګ او راتګ وکړئ مونږ بلڅه نه غواړو یوازې دومره چې حکومت پخپله وعده وفا وکړي .

دچک د سپین بیرو له خوا

١٤ / ٦ / ١٣٥٨

لدې سره د جرګې غړو د ده بورییو په جومات کې خپله غونډه رابلله او څه نوي کسانو هم په غونډه کې برخه واخیستله .

مایار د غونډې غړو ته ټول جریان تکرار کړ . دا ونځی د موسی خېلو او سپېدونکی دا کسا غړی عمر وردګ چې د پرشیک زلمی او د نوی مومن شلث پټلون یې اغوستی او بیتلي طلایي وېښتانو یې د یوې پېغلې له -

وپښتانو سره سیالي کوله او پدې سیالي کې یوشه وړاندې هم و. د روشنفکرانو (۱) په نمایندګی پداسې حال کې چې ژاولې یې په خوله کې وې داکسا په زور او طاقت خبرې وکړې او ورځ یې سخت محکوم کړل ده له خپلو سترګو نه د سر د ټبرو و پښتنو د لیرې کولو له یوه جانانه حرکت سره دوخوا و سترګو په بلوبلو اشاره وویل: ورځکوله بشریت سره خیانت کیږیدی د پرسترجنایتکاران دی چې د افغانستان پوزه یې پرې کړې ده. خارجي اتباع یې وژلي. جنایت ورځکوکړې خوتور او تومت یې په خلقي دولت ورتپل شویدی.

ده بیا د ناز، کرشمو اوجدیت په کډه انداز کې زیاته کړه: داخبره دروغ ده چې د وردکو بندیان به خوشې کیږي. جنایتکاران څوک نه خوشې کوي وردکو داسې جنایتونه کړیدی چې که حکومت د خپلو نازولو سترګو نه ونه ګوري دوردکو ټوله سیمه به په بل مخ واړوي. همدغه څونازولي دي چې پرحکومت ګران دي اود هغوی په خاطر وردکو ته صبرکوي خو د ا حوصله د پردوام نشي کولای.

مایار د عمرخبرې ته هغه ځای چې وردک یې جنایتکاران بلل رد کړې او بوځل بیایې د قوم دلایل بیان کړل چې دغه ټول حالت په قوم تپل شویدی او هغه مجبور شوی چې وسلې ته لاس کړي.

بیایې شاه محمود او نعیم ته چې له پیمان سره لیدنه او کتنه ددوی په وسیله برابریده مخ وروا ړاوه ویې ویل: دعمرجان په خبرو کې ځیني داسې ټکي راپیدا شول چې اصلاً د جرګې د دوام ضرورت له منځه وړي هیله ده پیمان صاحب نورمونږ معاف کړي. شاه محمود او نعیم د عمرخبرې رد کړې اود پیمان په اړه یې وویل چې وردکو ته دده نیت سنه دی هغه غواړي چې داسې یوه روغه وشي چې د دواړو خواو حیثیت پکې خوندي شي

خو عمربیاله سترګو نه د سر د وپښتانو د لیرې کولو په یوه اتومات حرکت سره په خبرو کې مداخله وکړه ویې ویل: سوله امکان نلري ځکه چې د جرګې غړي او مشران د زړه له اخلاصه پدې کار کې برخه نه اخلي په جرګه کې داسې کسان شته چې یو وروړ یې دلته په جرګه کې ناست دی او بل وروړ یې د اشرارو (مجاهدینو) قوماندان دی. ده د مثال په توګه وویل: حاجي خدایدادخان دلته دی او وروړ یې مدیر غمی په جغتو کې د اشرارو (مجاهدینو) مشرتوب کوي.

همدارنګه زمونږ د اونخي یو دګروال دلته ناست دی چې سید حکیم نومیږي زه یې سنه پیژنم لاس یې داشارې په توګه هغه ته وښیو اوپدې جرګه کې غړیتوب لري مګر وروړ یې په اونخي کې زمونږ پرضد په جګړه کې بوخت دی.

جرګې بیا له پیمان سره ولیدل خوپیمان داځل هغه پخوانی پیمان نه ؤ، په غوسه ناک د د غږ یې جرګې ته وویل: تاسې له جرګې نه ښځي د چین اوشوروي ترمنځ د کشالو غوندې یوه مساله جوړه کړې ده تاسې اصلاً دا مساله نه حل کوئ اولا یې غوټه کوئ اوددې له پاره چې دوردکو په باب خپل ښه نیت ثابت کاندي او وښیي چې پدې مساله کې څومره ترڅشار لاندې دی خپل یاوریې راوغوښت او هغه ته یې سوګند ورکړ چې څوشپې د مخه د مرکزي قواوو قوماندان محمد دوست په تیلفون کې ځه وویل، یاور په خدای سوګند یاد کړ چې د مرکزي قواوو قوماندان وویل: چې موږ نور وردګو ته حوصله نشو کولی دعملیاتو پلان تر لاس لاندې لرو.

پیمان د دغه شهادت له اوریدو وروسته وویل: چې د سولې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

وپښتانو سره سیالي کوله او پدې سیالي کې یو څه وړاندې هم و. د روښنفکرانو (۱) په نمایندګۍ پداسې حال کې چې ژاولې یې په خوله کې وې داکسا په زور او طاقت خبرې وکړې او ورڅک یې سخت محکوم کړل ده له خپلو سترګو نه دسردنمو وپښتانو دلیرې کولوله یوه جانانه حرکت سره دوړځو او سترګو په بېلوبېلو اشارو ویل: وردکوله بشریت سره خیانت کړېدی د پریستر جنایتکاران دی چې دافغانستان پوزه یې پرې کړې ده - خارجي اتباع یې وژلې - جنایت وردکوکړی خو تور او تومت یې په خلقي دولت ورتپل شویدی.

ده بیا د ناز، کرشمو او وجدیت په کډه انداز کې زیاته کړه: داخبره دروغ ده چې د وردکو بندیان به خوشې کېږي - جنایتکاران څوک نه خوشې کوي وردکو داسې جنایتونه کړېدی چې که حکومت د خپلو نازولو سترګو ته ونه ګوري دوردکو ټوله سیمه به په بل مخ واړوي - همدغه خونازولي دی چې پرحکومت ګران دي اود هغوی په خاطر وردکو ته صبرکوي خو دا حوصله دېردوام نشي کولای.

مایار د عمرخبرې ته هغه ځایه چې وردګ یې جنایتکاران بلل رد کړې او بوځل بیا یې د قوم دلایل بیان کړل چې دغه ټول حالت په قوم تپل شویدی او هغه مجبور شوی چې وسلې ته لاس کړي.

بیا یې شاه محمود او نعیم ته چې له پیمان سره لیدنه او کتنه د دوی په وسیله برابره مخ ورواړاوه ویې ویل: د عمرجان په خبرو کې ځیني داسې ټکي راپیدا شول چې اصلاً د جرګې د دوام ضرورت له منځه وړي هیله ده پیمان صاحب نورمونږ معاف کړي. شاه محمود او نعیم د عمرخبرې رد کړې او د پیمان په اړه یې وویل چې وردګو ته دده نیت سنه دی هغه غواړي چې داسې یوه روغه وشي چې د دواړو خواو حیثیت پکې خوندي شي

خو عمر بیا له سترګو نه د سرد و پښتانو دلیرې کولو په یوه اتومات حرکت سره په خبرو کې مداخله وکړه ویې ویل: سوله امکان نلري ځکه چې د جرګې غړي او مشران د زړه له اخلاصه پدې کار کې برخه نه اخلي په جرګه کې داسې کسان شته چې یو ورور یې دلته په جرګه کې ناست دی او بل ورور یې د اشرارو (مجاهدینو) قوماندان دی. ده د مثال په توګه وویل: حاجي خدایدادخان دلته دی او ورور یې مدیر غمی په جغتو کې د اشرارو (مجاهدینو) مشرتوب کوي.

هدارنګه زمونږ د اونخي یو ډګروال دلته ناست دی چې سید حکیم نومېږي زه یې سبه پېژنم لاس یې داشارې په توګه هغه ته ونیو او پدې جرګه کې غرېتوب لري مګر ورور یې په اونخي کې زمونږ پرضد په جګړه کې بوخت دی.

جرګې بیا له پیمان سره ولیدل خو پیمان داحل هغه پخوانی پیمان نه و، په غوسه ناک ډول غږ یې جرګې ته وویل: تاسې له جرګې نه بهر د چین اوشوروي ترمنځ د کشالو غوندې یوه مساله جوړه کړې ده تاسې اصلاً دا مساله نه حل کوئ اولا یې غځوئ او ددې له پاره چې دوردکو په باب خپل سنه نیت ثابت کاندې او وښیې چې پدې مساله کې څومره ترڅشار لاندې دی خپل یاور یې راوغوښت او هغه ته یې سوګند ورکړ چې څوشپې د مخه د مرکزي قواوو قوماندان محمد دوست په ټیلفون کې څه وویل، یاور په خدای سوګند یاد کړ چې د مرکزي قواوو قوماندان وویل: چې مونږ نور وردګو ته حوصله نشو کولی د عملیاتو پلان تر لاس لاندې لرو.

پیمان د دغه شهادت له اورېدو وروسته وویل: چې د سولې په

جریان کې وړوکو خپلې ټینې لا اوږدې کړې. په میدان، نرخ کې پې بې امنیتي لا زیاتې کړې دی حتیٰ په پنجشیر کې هم د اشرارو - (مجاهدینو) ځینې ډلې د وړوکو په کڅون تخریبکاري کوي.

ده له چا سره په تیلفون کې له یوې لنډې مرکې وروسته زیاته کړه موږ دقیق اطلاعات ترلاسه کړیدي.

د جرګې غړو هغه ته ګیله وکړه چې د جرګې په جریان کې د جرګې دوه تنه غړي مستوفي سلطان محمد او عبدالقدیر حکومت نیولی دا کار د جرګې له اصولو سره د بې معنی معنا نلري؟

پیمان وویل: د عبدالقدیر جرم ډېر سخت دی خو د هغه بل په برخه کې به دادی ستاسې په مخ کې پوښتنه وکړم. تیلفون یې راواخیست او وې ویل، که چېرې د صوفي سلطان محمد...

د جرګې غړو یې خبره ورپرې کړه چې صوفي نه بلکې مستوفي سلطان محمد...

ده خپلو تیلفوني خبرو ته دوام ورکړ، که چېرې تاسو یې ورځو کې د مستوفي سلطان محمد په نامه کوم وړوکۍ نیولی وي موضوع ژر ما ته راولیږئ وروسته څرګنده شوه چې هغه نه وو نیول شوی.

د هېواد پیاوړی لیکوال عبدالجلیل وجدي چې پخپله د دغه جرګې غړی و، پدې اړه داسې لیکي:

«... له بلې خوا جرګې زما په غیاب کې یوه بله غونډه کړې وه د دې غونډې په نتیجه کې داسې فیصله شوې وه چې دا جرګه محدوده ده باید د جرګې غړي زیات شي او هغه باید په بېلو بېلو ګروپونو وویشل شي او د وړوکو نورو برخو لکه جغتو، اوبخي، شنیز او شیخ آباد ته واستول شي. پدې موده کې عبدالقدیر چې د جرګې یو غړی و بندي شوی و او په جرګه کې زما غیاب نورو غړو

هم داسې اشتباه پیدا کړې وه.

مستوفي سلطان محمد د شپې په ۸ بجې خپل ورور رحیم زما د حال احوال اخیستلو له پاره رالیږلی و او ما ته یې وویل: چې د جرګې یو غړی عبدالقدیر یې بندي کړی ته او مستوفي دواړه په خطر کې یاست. ده وویل چې سبا به جرګه بیا په نهو بجو د ده بورۍ په جامع جومات کې راغونډېږي خو مستوفي نظریه داده چې د نهو بجو نه مخکې اوو بجو په شاوخوا کې له تاسو سره د میرویس میدان په یوه برخه کې وګورې که چېرې حالات خراب وي نو سره به وپوهېږو او د فرصت نه په استفادې سره به خپلې ټینې وباسو!

سهار د اوو بجو نه د مخه زه میرویس میدان ته ورسېدم په سختو اختناق شرایطو کې د ساعتونو د انتظار له کوله هغو کسانو ته معلومېدای شي چې د یوه چپې نظامي حکومت تر تېغ لاندې ژوند کوي له اوو بجو تر اته نیمو بجو پورې ما د لته انتظار وباسه پدې د ومره موده کې د پروکسانو زه پوره اوکښته وکتل دوی زیاتره د حکومت جاسوسان و. او یا هغه کسان وو چې زه د یو خطرناک جاسوس په بڼه ورته ښکارېدم د انتظار شیبې یوه په بله پسې سختېدلې او خطرناکې کېدلې، د مستوفي سلطان محمد پته ونه لګېده زه ته مې ورسېده چې دغه سړی یې نیولی دی خو وروسته معلومه شوه چې هغه یې نه و نیولی او بالاخره دغه معما باندې څوک پوه نشول.»

د جرګې د غړو له خوا د یو لړ مباحثو وروسته داسې فیصله وشوه چې جرګه دې بېلو بېلو سیمو ته په بېلو بېلو ګروپونو کې لاړه شي چې ته هم زه په نه شو تېنګولی ځکه دا حل چې ته تلل د جرګې د غړو په نزد له سخت د تېرېدلو معنی ورکوله ځکه دوی له ځان سره بېله خپلې ناکامۍ څخه د ورلو هیڅ نه لرل حکومت لکه چې پخپله طرحه او پلان کې خپله ناکامي

(c) ketabton.com: The Digital Library

جریان کې وردګو خپلې پښې لا اوږدې کړې - په میدان، نرخ کې یې بې امنیتي لا زیاتې کړې دي حتی په پنجشیر کې هم د اشرارو - (مجاهدینو) ځینې ډلې د وردګو په کډون تخریبکاري کوي.

ده له چا سره په تیلفون کې له یوې لندې مرکې وروسته زیاته کړه موږ دقیق اطلاعات ترلاسه کړیدي.

د جرګې غړو هغه ته ګیله وکړه چې د جرګې په جریان کې د جرګې دوه تنه غړي مستوفي سلطان محمد او عبدالقدیر حکومت نیولي دا کار د جرګې له اصولو سره د ښمنۍ معنا نلري؟

پیمان وویل: د عبدالقدیر جرم ډېر سخت دی خو د هغه بل په برخه کې به دا دی ستاسې په مخ کې پوښتنه وکړم. تیلفون یې راواخیست او وې ویل، که چیرې د صوفي سلطان محمد...

د جرګې غړو یې خبره ورپرې کړه چې صوفي نه بلکې مستوفي سلطان محمد ...

ده خپلو تیلفوني خبرو ته دوام ورکړ، که چیرې تاسو پدې ورځو کې د مستوفي سلطان محمد په نامه کوم وردګ نیولی وي موضوع ژر ماته راولیږئ وروسته څرګنده شوه چې هغه نه وو نیول شوی.

د هېواد پیاوړی لیکوال عبدالجلیل وجدي چې پخپله د دغه جرګې غړی و پدې اړه داسې لیکي:

« ... له بلې خوا جرګې زما په غیاب کې یوه بله غونډه کړې وه د دې غونډې په نتیجه کې داسې فیصله شوې وه چې دا جرګه محدوده ده باید د جرګې غړي زیات شي او هغه باید په بېلو بېلو ګروپونو ووېشل شي او د وردګو نورو برخو لکه جغتو، اونخي، شنیز او شیخ آباد ته واستول شي. پدې موده کې عبدالقدیر چې د جرګې یو غړی و بندي شوی و او په جرګه کې زما غیاب نورو غړو

هم داسې اشتباه پیدا کړې وه.

مستوفي سلطان محمد د شپې په ۸ بجو خپل ورور رحیم زما د حال احوال اخیستلو له پاره رالیږلی و او ما ته یې وویل: چې د جرګې یو غړی عبدالقدیر یې بندي کړی ته او مستوفي دواړه په خطر کې یاست. ده وویل چې سبا به جرګه بیا په نهو بجو د ده بوري په جامع جوماټ کې راغونډېږي خو د مستوفي نظریه داده چې د نهو بجو نه د مخه د اوو بجو په شاوخوا کې له تا سره د میرویس میدان په یوه برخه کې وګوري که چیرې حالات خراب وي نو سره به وپوهیږئ او د فرصت نه په - استفادې سره به خپلې پښې وباسئ!

سهار د اوو بجو نه د مخه زه میرویس میدان ته ورسیدم په ختنو اختناقي شرایطو کې د ساعتونو د انتظار له کوله هغو کسانو ته معلومیدای شي چې د یوه چپي نظامي حکومت ترتیغ لاندې ژوند کوي. له اوو بجو تر اته نیمو بجو پورې ما دلته انتظار وایست پدې دومره موده کې ډېرو کسانو زه پورته او کښته وکتلم دوی زیاتره د حکومت جاسوسان و. او یا هغه کسان وو چې زه دیو خطرناک جاسوس په بڼه ورته ښکاریدم د انتظار شیبې یوه په بله پسې سختیدلې او خطرناکې کیدلې، د مستوفي سلطان محمد پته ونه لګیده زه ته مې ورسیده چې دغه سړی یې نیولی دی خو وروسته معلومه شوه چې هغه یې نه و نیولی او بالاخره د دغه معما باندې څوک پوه نشول.»

د جرګې د غړو له خوا د یولړ مباحثو وروسته داسې فیصله وشوه چې جرګه دې بېلو بېلو سیمو ته په بېلو بېلو ګروپونو کې لاړه شي څکه ته هیڅ هم زړه نه شو ښه نیکولی ځکه دا ځل څک ته تلل د جرګې د غړو په نزد له سره د تېریدلو معنی ورکوله ځکه دوی له ځان سره بېله خپلې ناکامۍ څخه د ورپلو هیڅ نه لرل حکومت لکه چې پخپله طرحه او پلان کې خپله ناکامي

لیدلي وي نو ځکه یې د جرګې له غړو سره وضعه سره شوه.
چک ته د جرګې په رسېدو او له مجاهدینو سره د لومړنۍ ورځې د -
ملاقات په ورځ له یو لړ خبرو او بحثونو وروسته مجاهدینو خپله فیصله سبا
ته پرېښوده خو سبا خبر راغی چې سیمې ته یوه لویه قوا راتلونکې ده.
د شورا رئیس د جرګې غړو ته خبر ورکړ چې حکومت د الاسنګ نه چې د
چک ولسوالۍ په ختیځ کې پروت دی حمله شروع کړېده - مونږ د زما نخبلو
کلی ستاسې له پاره انتخاب کړېدی مونږ پخپله یو نامعلوم ځای ته روانېږو
نو ستاسې خوښه ده چې له مونږ سره په قوم کې پاتې کېږئ او که نه.
د جرګې په غړو د مرګ ویرې پرده غوړولې وه د ډېر وارخطا وو. له دوی
سره دا ویره وه چې مجاهدین به دا فکر وکړي چې جرګه یواځې د دوی د
اغفال له پاره په کار اچول شوې وه او مجاهدین به حتماً له دوی نه غچ اخلي.
او دوی به په دغه جرم محاکمه کوي چې دوی مجاهدین د جرګې په نامه
په اغفال کې ساتلي وو خو داسې و نه شوه د دوی د ویرې او توقع خلاف د
اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیر په بشاشه څېره وکه چې د دوی
دغه ویره یې درک کړې وي د لطف او متانت نه په ډک آواز له دوی نه
پوښتنه وکړه ویې ویل: زمونږ خو همدا حال دی چې تاسې خپه شوی نه
واست نو ورو مشرانو هم دا د ولس د مهربانۍ او د اړ خبرې ورته وکړې.
مجاهدینو دغه شپه د جرګې له غړو سره تېره کړه او دوی یې په
شنو شنو خبرو چې د مذهبي احساساتو، ملي دردونو او نورو په نړۍ پورې
مفاهیمو څخه ډکې وې خوشاله ساتل او د هغوی د ویرې او اندېښنې د
له منځه وړلو له پاره یې له هغوی سره له مطایبو ډکې خبرې وکړې او
په سبا یې هغوی ته وویل: مونږ ته ثابته شوه چې تاسې هیڅکله هم د -
حکومت نشئ کېدی (په رښتیا هم چې جرګه د حکومت نه شوه د جرګې

غړي وار په وار له مجاهدینو سره یو ځای شول ښاغلی عبدالجلیل وجدي
همغلته له مجاهدینو سره پاتې شو، اسمعیل خان مایار هم وروسته د -
هجرت لاره ونیوله. خدایداد خان او د پرو نورو هم هجرت وکړ او یا له مجاهدینو
سره یو ځای شول. او اوس یې کښې شمېر د مجاهدینو په لیکو کې ځای لري)
ستاسې او ستاسې د جرګې قدر یواځې مونږ ته معلوم دی مونږ جهاد هم کوو
او سیاست هم. تاسې حکومت مونږ ته تش لاس را ولېږلي که څه هم مونږ تري
د خیر توقع نلرو خو تاسې چې زمونږ مشران یاست خالي لاس مونږ ته لېږو مونږ
د پولیسو د قوماندان علي شاه پیمان په بنوم یو لیک لیکلی چې تاسې ته یې درکوو
ښایي دومره مهم څه یې نه وي خو مونږ ته هغوی یواځې دومره اهمیت لري
چې د هغه په وړلو تاسې تش لاس لاړ نشئ.
د جرګې د تګ پر وخت ځینو مجاهدینو غوښتل چې له جرګې خپل غچ
واخلي ځکه د حکومت حملې د دوی د ډېر پارولي ځو مشرانو یې پرېښښو د ل
هغوی دا جرګه د حکومت یو خطرناک کوابنی او توطیه ګڼله او دلایل یې هم
وړاندې کول چې دغه جریان د جرګې په پیل او پای کې د پر جدي بڼه د لود
د جرګې له خوا پیمان ته د ولس سرپټی لیک وړاندې کړی شو د لیک له
لوستلو سره د پولیسو عمومي قوماندان داسې تاوراتاو شو چې تا به ویل غومبسو
وچیچه او په عصباني حالت کې یې د کاغذ په لیکونکي لفظي حملې وکړې
او ددې له پاره چې د جرګې غړي د کاغذ لیکونکي په سار سلوک قضاوت
کولو ته رابولي هغه یې جرګې ته ولوست.
لیک داسې و:
د سترګو تورو علي شاه جان پیمان!
مونږ قصداً ستاسې له پاره ستاسو رسمي القاب په کار وانه چول او د
پښتني میني لقب مو درته غوره کړ. دا ځکه چې تاسې مونږ ته د قومي جرګې

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

لیدلي وي نو ځکه یې د جرګې له غړو سره وضعه سره شوه.

چک ته د جرګې په رسېدو او له مجاهدینو سره د لومړنۍ ورځې د - ملاقات په ورځ له یو لړ خبرو او بحثونو وروسته مجاهدینو خپله فیصله سبا ته پرېښوده خو سبا خبر راغی چې سیمې ته یوه لویه قوا راتلونکې ده.

د شورا رئیس د جرګې غړو ته خبر ورکړ چې حکومت د الاسنګ نه چې د چک ولسوالۍ په ختیځ کې پروت دی حمله شروع کړېده - موږ د زما نخیلو کلي ستاسې له پاره انتخاب کړېدی موږ پخپله یوه نامعلوم ځای ته روانیږو نور نو ستاسې خوښه چې له موږ سره په قوم کې پاتې کېږئ او که نه.

د جرګې په غړو د مرګ ویرې پرده غوړولې وه. ډېر وارخطا وو. له دوی سره دا ویره وه چې مجاهدین به دا فکر وکړي چې جرګه یوازې د دوی د اغفال له پاره په کار اچول شوې وه او مجاهدین به حتماً له دوی څخه غچ اخلي. او دوی به په دغه جرم محاکمه کوي چې دوی مجاهدین د جرګې په نامه په اغفال کې ساتلي وو خوداسې و نه شوه د دوی د وېرې او توقع خلاف د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیر په بشاشه څېره لکه چې د دوی دغه وېره یې درک کړې وي د لطف او متانت نه په ډک آواز له دوی نه پوښتنه وکړه ویې ویل: زموږ خو هدا حال دی چې تاسې خپه شوی نه واست نورو مشرانو هم دا ډول د مهربانۍ او داد خبرې ورته وکړې.

مجاهدینو دغه شپه د جرګې له غړو سره تېره کړه او دوی یې په ښو ښو خبرو چې د مذهبي احساساتو ملي دردونو او نورو په نړۍ پورې مفاهیمو څخه ډکې وې خوشاله ساتل او د هغوی د وېرې او اندېښنې د له منځه وړلو له پاره یې له هغوی سره له مطایبو ډکې خبرې وکړې او په سبا یې هغوی ته وویل: موږ ته ثابته شوه چې تاسې هېڅکله هم د - حکومت نشئ کېدی، په رښتیا هم چې جرګه د حکومت نه شوه د جرګې

غړي وار په وار له مجاهدینو سره یو ځای شول ښاغلی عبدالجلیل وجدي همغلته له مجاهدینو سره پاتې شو، اسمعیل خان مایار هم وروسته د - هجرت لاره ونیوله. خدایداد خان او ډېرو نورو هم هجرت وکړ او یا له مجاهدینو سره یو ځای شول. او اوس یې کړ شمېر د مجاهدینو په لیکو کې ځای لري، ستاسې او ستاسې د جرګې قدر یوازې موږ ته معلوم دی موږ جهاد هم کوو او سیاست هم - تاسې حکومت موږ ته تش لاس راولېږلی که څه هم موږ ترې د خیر توقع نلرو خو تاسې چې زموږ مشران یاست خالي لاس مو نه لېږو موږ د پولیسو د قوماندان علي شاه پیمان په نوم یو لیک لیکلی چې تاسې ته یې درکوو ښایي دومره مهم څه پکې نه وي خو موږ ته هغوی یوازې دومره اهمیت لري چې د هغه په ورلو تاسې تش لاس لاړ نشئ.

د جرګې د تګ پر وخت ځینو مجاهدینو غوښتل چې له جرګې خپل غچ واخلي ځکه د حکومت حملې دوی ډېر پارولي ؤ خو مشرانو یې پرېښنسو د ل هغوی دا جرګه د حکومت یو خطرناک کوابن او توطیه ګڼله او دلایل یې هم وړاندې کول چې دغه جریان د جرګې په پیل او پای کې ډېر جدي بڼه درلوده

د جرګې له خوا پیمان ته د ولس سرپېتی لیک وړاندې کړې شو د لیک له لوستلو سره د پولیسو عمومي قوماندان داسې تاوراتاو شو چې تا به ویل غومبسو وچیچه او په عصباني حالت کې یې د کاغذ په لیکونکي لفظي حملې وکړې او د دې له پاره چې د جرګې غړي د کاغذ لیکونکي په سار سلوک قضاوت کولو ته راوبولي هغه یې جرګې ته ولوست.

لیک داسې ؤ:

د سترګو تورو علي شاه جان پیمان!

موږ قصداً ستاسې له پاره ستاسو رسمي القاب په کار وانه چول او د ښتنې میني لقب مو درته غوره کړ - دا ځکه چې تاسې موږ ته د قومي جرګې

په وسیله د یوه ځوان په توګه پیغام رالېږلی ؤ او لکه چې د جرګې غړو مونږ ته - وویل تاسې د وردګو په حال چې بې کلتور او بې شعوره جټ الوتکو کوماندوی هلیکوپترونو داوبوس توپونو، غرنیو هاوانونو، زره دارو - زره هپوشو- درنو او سپکو ماشینګنو او درنو بمونو یې کورونه وران کړي ندونه یې سوری کړي او جوماتونه او قرآنونه یې سوځولي. ښځې او ماشومان یې په غرونو کې د روزګار سرو او تودو ته سپارلي دي او په ځای د دې چې دوی ته کور، کالي او ډوډۍ ورکړي شي کالي یې حکومت په غلا وړي، کورونه یې سوځول شوي او ډوډۍ یې له خولې نه اخیستل شوې ده یو څه ژړلي وو او زمونږ په غم کې موځان راسره شریک نبودلی ؤ- دادیوه رښتیاني افغان وظیفه ده چې د نورو په غم کې ځان شریک کړي.

خوګوره په پښتو او پښتونولي کې سیاسي چل اودوکه نه بخښونکې ګناه ده، پښتانه د تود او پېغور پوره چانه نه پرېږدي که هغه دوردکو غونډې بې دفاع قوم هم وي، دومره کولی شي چې تر وروستۍ کس پورې ځانونه دخپل ایمان او افغانیت په ځای کولو د پاره قرباني کړي.

البته تاسو ته دا هم معلومه ده چې پښتانه ملامتي په ځان نه شي زغملای خو ښه کار و شو چې تاسې ته معلومه شوه چې په وروستیو پېښو کې وردګو کوم مسئولیت نه درلود.

مونږ خپله قاموله له پلیتو عناصرو څخه پاکه کړه - نو ونو په تاسې اړه لري چې پخپل دولت او حزب کې هغوی ته ځای ورکوئ او که نه ؟

باقي شوه دروغجې جوړې خبره که چېرې تاسې اسلامي شریعت، حقوقي پرنسیپونه او یاد پښتو لارې نرخونه او کاڼې په نظر کې ونیسئ او د بندیانو او نورو موضوعاتو په باره کې خپلې وعدې تر سره کړئ نو زمونږ نورې غوښتنې او شرایط به هم ونه نډي کړی شي او خبرې به دوام پیدا کړي د قوم له خوا تاسې ته داد درکول

کېږي مونږ هېڅکله د ملامتې تورلو پېغور په ځان نه منو.

کرانه ! که تاسو واقعاً د وردګو د حق په جانب او خپل شوي قوم سره مینه لرئ نو بیا هم دیوه پښتون په توګه د دوی د مظلومیت او نه ملامتې حالات لکه څنګه چې ستاسې وجدان حکم کوي او د جرګې غړیو ته موشرح کړي دي - هماغسې خپلو سترو مقاموته وړاندې کړئ.

په پای کې بناېي ووایو چې دوردګو مظلوم او خپل شوی قوم به هیڅکله هم د زور او ظلم په مقابل کې تسلیم نه شي.

په ځواني دې برکت شه
د چګ دسپین بیرو له خوا

وګورئ د لیک په سرخط کې د څارندوی لوی قومان دان دیپلوم انجنیر علي شاه پیمان د ماشوم غوندې د ستر ګو تور علي شاه جانه په القاب مخاطب شوی پدې دول د مخاطب لومعنا داوه چې قومي مشران له هغه سره د یوه داسې چا په حیث مکاتبه لري چې د قوم د مشرانو په مقابل کې ډېر کوچنی دی.

په عین حال کې د دوی حکومت په رسمیت نه پېژني یواځې د علي شاه جان پیمان د شخصي احساس له مخې هغه ته لیک استول شوی.

دلیک د متن په اوږد و جرګې پیمان ته وویل چې داسې نده دوردګو سپین ږیرو تاسې ته په درنښت کتلی او تا ته یې د دې ویاړ بخښلی چې د یوه پښتون ځوان په توګه ستاسو دهیلو او آرزوو سره سم درته وظیفه وسپارې تر څو تاسو خپلو مربوطه مقاماتو ته د قوم مشکلات او بدوی باندې د وروستیو پېښو حالاتو په اړه معلومات ورکړئ !

علي شاه پیمان په احساساتو راغئ له چوکۍ ولاړ شو څو قدمه یې وړاندې وروسته واخیستل بېرته میز ته راوګرځېد سترګې یې را وایستلې او پرمېز یې د سوک له یوه سخت ګوزار سره وویل، زه خپلې پښتو او پښتونولی نه تېر

په وسیله د یوه ځوان په توګه پیغام رالېږلی وُ اوکله چې د جرګې غړو مونږ ته – وویل تاسې د وردګو په حال چې بې کلتور او بې شعوره جټ الوتکو کوماندوی هلیکوپترونو داوبوس توپونو، غړنیو هاوانونو، زره دار – زره پوښو - درنو او سپکو ماشینګنو او درنو بمونو یې کورونه وران کړي نړونه یې سوری کړی اوجوماتونه اوقرآنونه یې سوځولي. ښځې او ماشومان یې په غرونو کې د روزګار سرو او تودو ته سپارلي دي او په ځای د دې چې دوی ته کور، کالي اوډوډۍ ورکړ شي کالي یې حکومت په غلا وړي، کورونه یې سوځول شوي اوډوډۍ یې له خولې نه اخیستل شوی ده یو څه ژړ لې وو اومونږ په غم کې موځان راسره شریک نبودلی وُ- دادیوه ریښتیانی افغان وظیفه ده چې د نورو په غم کې ځان شریک کړي.

خوکوره په پښتو او پښتونولي کې سیاسي چل اودوکه نه بخښونکی ګناه ده، پښتانه د تور او پېغور پوړ چاته نه پرېږدي که هغه دوردګو غونډي بې دفاع قوم هم وي، دومره کولی شي چې ترورو ستی کس پورې ځانونه دخپل ایمان او افغانیت په ځای کولو دپاره قربانی کړي.

البته تاسو ته دا هم معلومه ده چې پښتانه ملامتي په ځان نشي زغملای خوبنه کار وشو چې تاسې ته معلومه شوه چې په وروستیو پېښو کې وردګو کوم مسئولیت نه درلود.

مونږ خپله قامولی له پلیتو عناصرو څخه پاکه کړه- نو ونو په تاسې اړ لري چې پخپل دولت او حزب کې هغوی ته ځای ورکوئ او که نه ؟

باتې شوه دروغجې جوړې خبرې که چیرې تاسې اسلامي شریعت حقوقي پرنسیپونه او یاد پښتو لارې نرخونه او کانې په نظر کې ونیسئ او دبندیانو او نورو موضوعاتو په باره کې خپلې وعدې ترسره کړئ نوزمونږ نورې غوښتنې او شرایط به هم ونلېدې کړې شي او خبرې به دوام پیدا کړي دقوم له خوا تاسې ته دا او درکولی

کېږي مونږ هیڅکله د ملامتي تورلو پېغور په ځان نه منو.

کرانه ! که تاسو واقعاً د وردګو دحق په جانب اوخپل شوي قوم سره مینه لرئ نوبیا هم دیوه پښتون په توګه د دوی د مظلومیت اونه ملامتي حالات لکه څنګه چې ستاسې وجدان حکم کوي او د جرګې غړیو ته موشرح کړی دی- هماغسې خپلو ستړو مقامو ته وړاندې کړئ.

په پای کې بنا یې وویل چې دوردګی مظلوم اوخپل شوی قوم به هیڅکله هم دزور او ظلم په مقابل کې تسلیم نه شي.

په ځواني دې برکت شه
د چک دسپین ږیرو له خوا

وګورئ د لیک په سرخط کې د څارندوی لوی قوماندان دیپلوم انجنیر علي شاه پیمان دماشوم غونډي د سترګو تور علي شاه جانه په القاب مخاطب شوی پدې پول د مخا طبو معنا داوه چې قومي مشران له هغه سره د یوه داسې چا په حیث مکاتبه لري چې د قوم دمشرانو په مقابل کې ډېر کوچنی دی.

په عین حال کې د دوی حکومت په رسمیت نه پېژني یوا ځې دعلي شاه جان پیمان د شخصي احساس له مخې هغه ته لیک استول شوی.

دلیک د متن په اوږد وجرګې پیمان ته وویل چې داسې نده دوردګو سپین ږیرو تاسې ته په درنښت کتلی او تاته یې د دې ویاړ بخښلی چې د یوه پښتون ځوان په توګه ستاسو دهیلو او آرزوو سره سم درته وظیفه وسپاري ترڅو تاسو خپلو مربوطه مقاماتو ته د قوم مشکلات او بدوی باندې د وروستل شویو بدو حالاتو په اړه معلومات ورکړئ !

علي شاه پیمان په احساساتو راغئ له چوکۍ ولاړ شو څو قدمه یې وړاندې وروستیه واخیستل بېرته میز ته راوګرځېد سترګې یې را وایستلې او پرمېز یې د سوک له یوه سخت ګوزار سره وویل، زه خپلې پښتو او پښتونولی نه تېرېږ

ثابته شوه خلقیان څه چې وایي هغسې نشي کولی.
قوم له لوړې سره پوهېده چې خلقیان پر جرګو او د پښتنو پر عنعناتو هیڅ عقیده نلري منتهی غواړي چې پدې حساسه مرحله کې ور څخه پخپله ګټه استفاده وکړي پدې ډول د ولسونو دا ایللو په اړه درځیم د احربه هم د ورد ګو د مجاهدو مشرانو د تد بیر، کارپوهنې او درایت له مخې له کاره ولوېده او خپله د دوی غاړې نړېندی شوه.
او هغه د خوشال بابا خبره:

یا تکیه دیوه خدای ده یاد توري
په جرګو مرکو نشي کار تمام

یادونه:

پدغه لیکنه کې د محترم عبدالجلیل وجدي د کتاب (په افغانستان کې د عنعنوي جرګو نن او پرون) څخه زیات استفاده شوی او په ځینو ځایونو کې د هغه نه په مستقیم توګه عبارات هم را اخیستل شویدي.
د نوموړي کتاب یو فصل د وردګو د هدغو جرګو په اړه چې لیکوال خپله د هغې برخوال و کښل شویدی لوستونکي کولی شي چې د زیات تفصیل له پاره هغه کتاب ته مراجعه وکړي.

نیم، څه چې مې ویلی هغه سره رسوم. زه د وردګو مشران خپل مشران بولم او زیاته تلوسه لرم چې له هغوی سره خپله ځامخ وکورم، که دوی دلته را ځي مونږ به یې په درنښت هرکلی وکړو تاسي د جرګې غړي به د دوی د ژوند تضمین وکړئ او که چېرې ما ورېولی زه هم چمتو یم چې ورشم خو زما د ژوند انده تضمین هم ضرور دی نه چې داخبره کوم له مرګه نه ویرېږم ـ یوازې دومره اندېښنه لرم چې که چېرې وردګ ما مرګي زمونږ د بین المللي دښمنانو نیونه به یخ شي او په خپلو ادېوکانو کې به ووایي چې وردګو د داخله وزارت د امنیې یوستر قوماندان ووژه ـ بیا یې قلم راواخیست او د قوم په نوم لیک چې د ننواتي بڼه یې درلوده ولیکه:
درو قدرمنو پښتنو زړورو سپېڅلو او ناز ولو د وردګو د چګ سپین ږیرو!
له ټولو نه اول السلام علیکم!
ستاسو خط ما ته راورسید د ستاسو د خط د ویلو نه ډېر خوشحاله شوم زه ډېر شیان نه لیکم ـ خود پښتانه یوه خبره وي زه هم یو پښتون یم په پښتنو کې یو پښتون بل پښتانه ته تن نه ورکوي ـ نو زه هم تاسو ته تن نه ورکوم ـ خوزه وایم چې تاسي ټول زما پښتانه مسلمان ورونه یاست زما ستاسي په ماشومانو، ښځو، غویانو، چرګو او سپو زړه سوځي ـ پښتون خپل مړي په ننواتي بخښي ـ زه وایم چې خپله خاوره موده، خپله ځمکه موده خپله آرامه زندګي وکړئ ـ د خلکو کوندتاسي سره کوم مخالفت نه بورکلوي او دښمني نلري ـ د دغې ضامن زه یم نور مو په خدای سپارم ـ خوشحاله کامیابه اوسئ، زه ستاسو سپین ږیرو د لید و انتظار لرم.
د خدای پامان

قوم د جرګې یو غړی ته چې د علي شاه لیک یې وړی و وویل:
مونږ له لومړي سره پدې پوهېدو چې خلقیان قومي او اخلاقي ارجښتونو ته اهمیت نه ورکوي خو مونږ چې غوره اسلامي اخلاق او معیارونه لرو هیڅ ډول ملامتي مو په ځان ونه منله نو جرګې ته حاضر شوو خو بیه شوه چې تاسو او نورو مشرانو ته

نیم ، څه چې مې ویلې هغه سره رسوم . زه د وردګو مشران خپل مشران بولم او زیاته تلوسه لرم چې له هغوی سره خپله مخامخ وکورم ، که دوی دلته راځي مونږ به یې په درنښت هرکلی وکړو . تاسې د جرګې غړي به د دوی د ژوند تضمین وکړئ او که چېرې ما وربولې زه هم چمتو یم چې ورشم خو زما د ژوند د تضمین هم ضروري نه چې د اخبره کوم له مرګه نه ویرېږم - یوازې دومره اندېښنه لرم چې که چېرې وردګ ما مړ کړي زمونږ د بین المللي دښمنانو ته به یې ګټه رسېږي او به خپلو ادیګانو کې به ووایي چې وردګو د داخله وزارت د امنیې یوستر قوماندان ووژه - بیا یې قلم را واخیست او د قوم په نوم لیک چې دننواتي بڼه یې درلوده ولیکه ،

د پرو قدرمنو پښتنو زړورو سپېڅلو او نازولو د وردګو د چک سپین ږیرو !

له ټولو نه اول السلام علیکم !

ستاسو خط ما ته راورسېد د ستاسو د خط د ویلو نه ډېر خوشحاله شوم زه ډېر شیان نه لیکم - خود پښتانه یو خبره وي زه هم یو پښتون یم په پښتنو کې یو پښتون بل پښتانه ته تن نه ورکوي - نو زه هم تاسو ته تن نه ورکوم - خو زه وایم چې تاسي ټول زما پښتانه مسلمان ورونه یاست زما ستاسي په ماشومانو ، ښځو ، غویانو ، چرګو او سپو زړه سوځي - پښتون خپل مړي په ننواتي بخښي - زه وایم چې خپله خاوره موده ، خپله ځمکه موده خپله آرامه ژوند کی وکړئ - د خلکو کوندنا سې سره کوم مخالفت تر بوږکلوي او دښمنی نلري - د دغې ضامن زه یم نورمو په خدای سپارم - خوشحاله - کامیا به اوسئ ، زه ستاسو سپین ږیرو د لید و انتظار لرم .

د خدای پامان

قوم د جرګې یو غړی ته چې د علي شاه لیک یې ورته ووییل ،

مونږ له لومړي سره پدې پوهېدو چې خلقیان قومي او اخلاقي ارځښتونو ته اهمیت نه ورکوي خو مونږ چې غوره اسلامي اخلاق او معیارونه لرو هېڅ ډول ملامتي موبه ځان ونه منله نو جرګې ته حاضر شو ، خو بنه شوه چې تاسو او نورو مشرانو ته

ثابته شوه خلقیان څه چې وایي هغسې نشي کولی .

قوم له لومړي سره پوهېده چې خلقیان په جرګو او د پښتنو په عنعناتو هېڅ عقیده نلري منتهی غواړي چې پدې حساسه مرحله کې ور څخه پخپله ګټه استفاده وکړي پدې ډول د ولسونو د ایللو په اړه درېځ د احربه هم د وردګو د مجاهدو مشرانو د تدبیر ، کارپوهنې او درایت له مخې له کاره ولوېده او خپله د دوی د غاړې نه بندی شوه .

او هغه د خوشال بابا خبره :

یا تکیه د یوه خدای ده یاد توري
په جرګو مرکو نشي کار تمام

یادونه :

پدغه لیکنه کې د محترم عبدالجلیل وجدي د کتاب د په افغانستان کې د عنعنوي جرګو نن او پرون ، څخه زیات استفاده شوې او په ځینو ځایونو کې د هغه نه په مستقیمه توګه عبارات هم را اخیستل شویدي ،

د نوموړي کتاب یو فصل د وردګو د هدغو جرګو په اړه چې لیکوال خپله د هغې برخوال و ، کښل شویدی لوستونکي کولی شي چې د زیات تفصیل له پاره هغه کتاب ته مراجعه وکړي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او حق د سربښندونکو خپل او د ټوپکونو ږغ دکې پاتې شول

وفادار شاګرد خپل نابغه استاد خوله له خاورو ډکه کړې وه - اوس نو هغه ځان د میدان یکه تاز ګڼلو - په رژیم کې یې هم مخالفین چڼیل کومان تښ نس کړي وو - د قانونیت عدالت او مصؤنیت بګتې یې یکخواخته غېرولې - پخواني جنایات، نیونې، وژنې، وحشت او دهشت یې پر ترو کړی ورتیلی و - او په همدې توسه یې د څرخي پله په خونړی زندان کې د دوولس زره بندیانو د وژنې تورلست د خپل ناروا حاکمیت د قانوني ښودنې په تمه د داخله وزارت تر مخې ځړولی و.

هرمازیګر به د کابل له مکوري راهیو څمه له آمونه ترا با سینده د عزیز ولي سندره د هغه په ستغ آواز سره غبرګېده خولدې ناخبو چې د آمو او اباسیند همدغه اسره به د ده سرخوري.

دغوېي د بد مرغي کودتا د خونړی سبا وون قوماندان ځان له نورهر ډول خطر څخه بې غمه ګڼله د پرچمیانو کار یې کړی وو - د تره کي ډلګی پې د روسي پر سفارت ورننیستلی وه او پوزانوف یې له سفارت څخه شړلی و، خود روسانو غلچکی برید او کمین نیونه یې په فکر کې هم نه تېرېده چې د ده غاړې ترې ورو ورو د ورښمنو

زړینډی ور اچوله.

د ده پر وړاندې یوازې د مجاهدینو مقاومت پاتې و، له نورو ګردو د ننیزو یا الفتونو اوګوابنو نېږد هغه زړه تول و، ځکه خو هغه په پوره وحشت سره د هېواد په کوټ کوټ کې د مقاومت ټکولو ته مخه وکړځوله.

ورد کو ته یې له پخوا زره ډک و، ځکه له ده سره یې دوکه کړې وه او د لوس په خپلو کې د جنګونې تمه یې ورته طاعون او په شرمونو شرمولی و، له همدې امله یې د خپل بې جلبه اقتدار له پیله په ورد کو تانکونه او الوتکې ویمارش کړې. هغه وخت له مجاهدینو سره نه راکټ و، نه د هشکه او نه هاوان. ماشین ګڼې هلته داسې ښکارېده لکه نن چې په کومه جبهه کې ستنګر ښکاري.

خو د جهاد د جذبې ژبغړانده لمبې پر آسمان لګېدې او د طاغوتیانو او ستمګرو د استبداد پرمانې یې اور بل کړی و، د احساسا تو غرغړېزه څپو یو په بله پسې د خوځښت سېلابي موجونه توپاني کړل - ځکه هغه وخت په زړونو کې یوازې او یوازې د جهاد تلوسه او مینه وه د خدای (ج)، رضا او خوښۍ هدف - نه د دنیاوي لاس ته راوړنو لوېد لې غوښتنې. وسله او وسیله کمه څه چې په نشت شمار وه مجاهدینو په ټوله سیمه کې اعلان وکړ چې که هر څوک په کور کې هر رنګه ټوپک او وسله لري جبهې ته یې دې وسپاري د خوات او سپدو ونکی چې د سیمې په لومړي برخه کې او سېږي له یوې مخې یې وسلې وو او د دې له پاره چې له خپلې سیمې څخه دفاع وکړي سنا یې یوه جبهه ولري که څه هم په چرپي او موشکش تیر پکونو هېڅ نه شوې کېدای خو د جهاد جذبې څه نه کېدل نیږ ندل او د دغې متل پرېنا چې وسله هغه ده چې په لاس درغله هغوی هم پر همدغه ور ټوپکونو جبهه جوړه کړه او هغه هم د سیمې په لومړنې دفاعي کرښه کې.

د سیمې پر لومړنۍ دفاعي کرښه د همدغې جبهې د مجاهدینو او تانکونو، توپونو او الوتکو مقابله پیل شوه - کردونه آسمان ته وختل د توپونو له غورهې سره ځمکه لکه دزلزلې رېږدېده - جازویو داو بهاران اوراوه - دغازیانو پرسینو د دښمن د وحشت کولیو خولې

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او دحق د سربښندونکو خپل او د توپکونو ږغ دکې پاتې شول

وفادار شاگرد دخپل نابغه استاد خوله له خاورو ډکه کړې وه - اوس نو هغه ځان د میدان یکه تاز گڼلو - په رژیم کې یې هم مخالفین چنېل کومان تس نس کړی وو - د قانونیت عدالت او مصئونیت بکتی یې یکنواخته غبرو له - ښخواني جنایات، نیونې، وژنې، وحشت او دهشت یې پرتره کی ورتیلی و - او په همدې توسه یې دڅرخې پله په خونړی زندان کې د دوولس زره بندیانو د وژنې تورلست دخپل ناروا حاکمیت د قانوني ښودنې په تمه د داخله وزارت ترمخې ځړولی و.

هرماښگر به دکابل له محکومې راډیو څخه له آمو نه ترا باسینده د عزیزولي سندره د هغه په ستغ آواز سره غبرگېده خولدې ناخبره چې د آمو او اباسیند همدغه اسره به د ده سر خوري.

دغوي د بد مرغې کودتا د خونړی سباوون قوماندان ځان له نورهر دول خطر څخه بې غمه کانه د پرچمیانو کار یې کړی وو - د تره کي دولکی پې د روسیې پرسفارت ورنتیستلی وه او پوزانوف یې له سفارت څخه شړلی و خود روسانو غلچکی برید او کمین نیونه یې په فکر کې هم نه تېرېده چې د ده غاړې ته یې ورو ورو د وړښمنو

زبیندی وراچوله.

د ده پر وړاندې یواځې د مجاهدینو مقاومت پاته و له نورو گردو د ننیزو مخالفتونو او گواښونو نه د هغه زړه تړول و ځکه خو هغه په پوره وحشت سره د هیواد په کوټ کوټ کې د مقاومت ټکولو ته مخه وکړ ځوله.

وردکو ته یې له پخوا زړه ډک و ځکه له ده سره یې دوکه کړې وه او دوی لس په خپلو کې د جنگونې تمه یې ورته طاعون او په شرمونو شرمولی و له همدې امله یې د خپل بې جلبه اقتدار له پیله نه وردکو تا نکونه او الوتکې وربارش کړې. هغه وخت له مجاهدینو سره نه راکټ و، نه د هشکه او نه هاوان. ماشینگڼ هلته داسې ښکارېده لکه نن چې په کومه جبهه کې ستنگر ښکاري.

خو د جهاد د جذبې ږبغراندہ لمبې پرآسمان لگېدې او د طاغوتیانو او ستمگرو د استبداد پرما نۍ یې اور بل کړی و د احساساتو غرغرېزه څپو یو په بله پسې د خوځښت سیلابي موجونه تو پاني کول - ځکه هغه وخت په زړونو کې یواځې او یواځې د جهاد تلوسه او مینه وه او د خدای (ج)، رضا او خوښي هدف - نه د دنیا وي لاس ته راوړنو لوبه لې غوښتنې. وسله او وسیله کمه څه چې په نشت شمار وه مجاهدینو په ټوله سیمه کې اعلان وکړ چې که هر څوک په کورکې هر رنگه ټوپک او وسله لري جبهې ته یې دې وسپاري د خوات او سېدونکی چې د سیمې په لومړی برخه کې او سېږي له یوې مخې یې وسلې وو او د دې له پاره چې له خپلې سیمې څخه له دفاع وکړي ښایي یوه جبهه ولري که څه هم په چړې او موشکش ټوپکونو هیڅ نه شوی کېدای خو جهاد جذبې څه نه کېدل نېږندل او د دغې متل پر بنا چې وسله هغه ده چې په لاس د رغله هغوی هم پر همدغه ورټوپکونو جبهه جوړه کړه او هغه هم د سیمې په لومړنی دفاعي کرښه کې.

د سیمې پر لومړنی دفاعي کرښه د همدغې جبهې د مجاهدینو او ټانکونو، توپونو او الوتکو مقابله پیل شوه - گردونه آسمان ته وختل د توپونو له غورهېي سره ځمکه لکه د زلزلې رپېدېده - جانورونو او ماران اوراوه - دغازیانو پرسینو د دښمن د وحشت گولیو خولې

ښخولي او په وينو کې لمبېدل د شهيدانو د سرلوړي کاروان بهير غازيانو نور هم دانتقام اوکسات دجذبو توپاني څپو ته سپارل.

د جنګ په سرولمبو او د کوليو په بېړلي کې تور سرو زخميان پڅپلو کوروښو کې ځای په ځای کول او د شهيدو دکې خمرې به يې ترنيمايي لارې دماشومانو په لاس مجاهدينو ته ورسولې.

د جګړې پر دوهمه ورځ د مجاهدينو لومړني ګروپونه د کمونو شهيدانو او زخميانو له ورکولو وروسته په شا شول، تر څو کونه پر تشو مورچو ور وختل خو په دوهمه ليکه کې مقاومت د لومړنيو ګروپونو له يوځايېدو سره نور هم پياوړی شو.

له پاسه د ليرې ليرې سيمو مجاهدينو د اوږدو منزلونو په وهلو سره ځانونه د جګړې ډګر ته ورسول په دوړو او ګرد ونو کې به داسې پټ وو چې د سر او مخ په کاسه کې به يې يواځې ځيرو او عقابي سترګو د ناخوالو او بې وسيو ترشا د وروستي برې د سوبې او د پام د اميد رڼا ښندله او د انتقام بڅرې ترې باد ېدل په اوږدو اوږدو کتارونو کې د مجاهدينو ليکې لکه د سيند څپې خوځېدلې چې مخ پر وړاندې روان وو - د سيمې په کوټ کوټ کې د غزا چيغه پورته وه او دغزا ډول وهل کېده.

سخت جنګ روان و د يوه توپک په وړاندې ټانک، توپ او جهاز مقابله کوله چې اتومات يې بارونه چلول او د اوربلي يې وروله او هليکوپترونو د مجاهدينو د مورچلونو د پاسه راکټونه غورځول او ماشيندار يې چلول - جګړې دومره شدت غوره کړ چې د جنګ سيمې ته يې د مجاهدينو له پاره د ډوډۍ وړل ناممکن وګرځول - غازيان د دوو شپو نهر په سنګرونو کې د د دښمن د اور او ګوليو مقابلې ته اوږې ورکړې او سينې سپر کړې وې.

د سيمې عمده پرابلم د بې وسلې وګړو و - هغوی چې يو ډول نه يو ډول وسله درلوده تکليف يې ړوښانه و او په سنګرونو کې په ټنړ جنګېدل، ټپيانېدل او شهيدانېدل خو هغوی چې تش لاس وو هغوی څه کړې وای، چې د جنګ شدت او خپلې ځوانی او د خپلو همځولو سر ښندنې او مېړانې ته به يې وکتل نو ځانونه به ورته پيکه ښکاره شول خو چې لاس يې تش

وُ نو بيا:

اوکه خدای مکړه سيمې ته قوه ننوځي هله به بيا څه کېږي.

د هرې قوې له آوازې - راتګ او جنګ پر وخت د بې وسلې وګړو هم دغه ستونزه وه چې د دوی د وجود غوښتې يې وېلولې.

د جنګ په لومړيو مياشتو کې به چې کله د قوې آوازه شوه نو خلکو به خپل واړه غرونو ته لېږدول - کورونه به ټول تش پاته وو او ترهغې به چې د قوې پته لګېده او بېرته به نه وه ستنه شوی هغوی به په غرونو کې تر ډېره او کمرونو لاندې شپې تېرولې.

خو وروسته بيا داسې نه وه سپين ږيري به په کورونو کې وو وسله والو به جنګ کاوه، او بې وسله ځوانانو به په نږدې غرونو کې قوه څارله او ځانونه به يې ګوښه کول.

مجاهدينو ځای پر ځای سړک بند کړی و. او هدغه ځايونو ته څېړمه به چې پوځ او ټانکونه د لارې په بېرته کولو اخته وو د مجاهدينو د بريدونو د پر مناسب وخت و - مجاهدينو به پر دغسې وختو او ځايونو کې ښه د خوند حمله پېرې وکړه او خپل او د خپلو توپکو زړونه به يې له يوې مخې پرې تش او د پوځيانو پر تنو به يې سره مردک يخ کړل.

د جنګ زخميان د نږدې کليو په کورونو کې ځای په ځای کېدل او هلته د تورو سرو له خوا د هغوی پالنه او د دارو درملو غمخورنه کېده - دا کلي او کورونه طبعاً د سړک غاړې ته نږدې پراته وو ځکه ليرې ځايونو ته د سخت جنګ په جريان کې د زخميانو لېږد ډېر ګران و.

په نږدې کليو او کورونو کې سره لدې چې د پوځيانو د بريد او تالاشۍ او د ټول کور او کلي د تباهۍ وېره وه د تور سرو له خوا په کلکه هود او پخه اراده د زخميانو سمبالښت کېده.

له هرې ترې، کمراو شېلې څخه د جنګ، وينو او اور فوارې او شړېغرا نده لمبې ختلې د هر کلي او هر کور - د هر بودا، هرې تور سرې او هر ماشوم د ورانۍ، بربادۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

بنخولی او په وینو کې لمبېدل د شهیدانو د سرلوړي کاروان بهیر غازیان نور هم دانتقام اوکسات دجذبو توپاني څپو ته سپارل.

د جنګ په سرولمبو او د کولیو په بهلی کې تور سرو زخمیان پخپلو کورونو کې ځای په ځای کول او د شهیدو ډکې خمرې به یې ترنیمایې لارې دماشومانو په لاس مجاهدینو ته ورسولې.

د جګړې پر دوهمه ورځ دمجاهدینو لومړنی ګروپونه دکمنو شهیدانو او زخمیانو له ورکولو وروسته په شا شول، تا نکونه پرتشو مورچو ورو ختل خو په دوهمه لیکه کې مقاومت دلومړنیو ګروپونو له یوځاینې سره نور هم پیاوړی شو.

له پاسه د لیری لیری سیمو مجاهدینو د اوږدو منزلونو په وهلو سره ځانونه دجګړې ډګر ته راورسول په دوړو اوګردونو کې به داسې پټ وو چې د سر او مخ په کاسه کې به یې یواځې ځیرو او عقابي سترګو د ناخوالو او بې وسیو ترشا د وروستي بریې د سوبې او د پاو دامید رڼا ښندله او د انتقام بځری تري باد بېدل په اوږدو اوږدو کتارونو کې د مجاهدینو لیکې لکه د سیند څپې خوځېدلې چې مخ پر وړاندې روان وو - د سیمې په کوټ کوټ کې د غزا چیغه پورته وه او دغزا ډول وهل کېده.

سخت جنګ روان ؤ د یوې توپک په وړاندې ټانک، توپ او جهاز مقابله کوله چې اتومات یې بارونه چلول او د اوربلې یې ورولې او هلیکوپټرو نو د مجاهدینو د مورچلونو د پاسه راکټونه غورځول او ماشیندار یې چلول - جګړې دومره شدت غوره کړ چې د جنګ سیمې ته یې د مجاهدینو له پاره د دوړې ورتګ ناممکن وګرځول - غازیان د دوو شپو نهر په سنګرونو کې د دښمن داور او ګولیو مقابلې ته اوږې ورکړې او سینې سپر کړې وې.

د سیمې عمده پرابلم د بې وسلې وګړو ؤ - هغوی چې یو ډول نه یو ډول وسله درلوده تکلیف یې رونبا نه ؤ او په سنګرونو کې په نره جنګېدل، ټپیانېدل او شهیدانېدل خو هغوی چې تش لاس وو هغوی څه کړې وای، چې د جنګ شدت او خپلې ځوانی او د خپلو همځولو سرښندنې او میړانې ته به یې وکتل نو ځانونه به ورته پیکه ښکاره شول خو چې لاس یې تش

ؤنو بیا:

اوکه خدای مکړه سیمې ته قوه ننوځي هله به بیا څه کېږي.

د هرې قوې له آوازې - راتګ او جنګ پروخت د بې وسلې وګړو همدغه ستونزه چې د دوی د وجود غوښې یې ویلولې.

د جنګ په لومړیو میاشتو کې به چې کله د قوې آوازه شوه نو خلکو به خپل واړه غرونو ته لېږدول - کورونه به تول تش پاته وو او تر هغې به چې د قوې پته لګېده او بېرته به نه وه ستنه شوی هغوی به په غرونو کې تره بره او کمرونو لاندې شپې تېرولې، خو وروسته بیا داسې نه وه سپین ږیری به په کورونو کې وو وسله والو به جنګ کاوه، او بې وسله ځوانانو به په نږدې غرونو کې قوه څارله او ځانونه به یې ګوښه کول.

مجاهدینو ځای پر ځای سړک بند کړی ؤ. او همدغه ځایونو ته څېرمه به چې پوځ او ټانکونه د لارې په بېرته کولو اخته وو د مجاهدینو د بریدونو د پرمناسب وخت ؤ- مجاهدینو به پرد غسې وختو او ځایونو کې ښه د خوند حمله پرې وکړه او خپل او د خپلو توپکو زړونه به یې له یوې مخې پرې تش او د پوځیانو پرتنو به یې سره مردګ یخ کړل.

د جنګ زخمیان د نږدې کلیو په کورونو کې ځای په ځای کېدل او هلته د تورسرو له خوا د هغوی پالنه او د دارو درملو غم خوړنه کېده - دا کلي او کورونه طبعاً د سړک غاړې ته نږدې پراته وو ځکه لیری ځایونو ته د سخت جنګ په جریان کې د زخمیانو لېږد ډېر ګران ؤ.

په نږدې کلیو او کورونو کې سره له دې چې د پوځیانو د برید او تالاشي او د ټول کور او کلي د تباهی ویره وه د تورسرو له خوا په کلک هود او پخه اراده د زخمیانو سمبالښت کېده.

له هرې ترې، کمراو شیلې ځخه د جنګ، وینو او اور فوارې او ژبغړاندې لمبې ختلې د هر کلي او هر کور - د هر بوډا، هرې تور سرې او هر ماشوم د ورانۍ، بربادۍ

او مرګ انتظارته سترګې ختلې وې.

له بمبارۍ سره د کورونو دکړکیو ښیښې ماتېدې او له هر یو سره به څمکه دامې ولړزېده چې سړي به ویل پرسرېې د کورچت اوړه هوالونه راپرېوتل.

د مجاهدینو تلفات په همغه جبهه کې زیات وُ چې د سیمې په لومړۍ کرښه کې وه او وسله یې چړۍ او موشکش ټوپکونه وُ. پدغه جبهه کې به د سیمې وګړو پنځلس ورځې په نوبت سره پیره کوله او معین مجاهدین یې نه لرل.

قوه ترولسوالۍ ورسېده مجاهدین هم په یوه یوه نیمه ورځ کې بېرته سره راغونډ شول او ځانونه یې د یوه کارې بریدله پاره چمتو کول دلته وه چې د غه قوه به هم لکه مغکنې قوې تس نس کېږي او لکه د پخوا په شېږ به د مجاهدینو د ایماني پرتم پس وراندې پوځیان یوځل بیا د خپلو اسلافو په شېږ سلامې کېږي او د حق د لارې د سربښندونکو د ډلې په مقابل کې به یوځل بیا د باطل او ناروا د سرټیټې او شرمېدلې ماتې صحنه تکرارېږي.

خو چې مجاهدین د همدغې یوې حماسې په لارکې په خپلو لیکو کې ځای په ځای کېدل چې اوس به نو یو بله و یا پرمنه سره او پرسوا شکست یوله بل سره سترګې لګوي او هو د به ازموېې نود تا نکونو کتار د دوړو او لوخړو په توپان کې د تېښتې غنه اغیستې وه او دغسې د حق د لارې ټیـرتېږو خپل او ټوپکو زېرونه ټک پاته شول.

...او ټول یې د روس پرضد یوه کوټلی سرتاسري قیام ته چمتو کړې وو!

د ژمي سړه هوا چلېده - پرځمکه د واورې سپینه بړستن غوړېدلې وه - خلک له کاله او خوارۍ ونړکار شوي وو؛ هسې هم د کلو ژمی په بېکارۍ او د ساده کلیوال محیط په مجلسونو کې تېرېږي ځکه خو پیتاوته هماغسې د پخوا په څېر مجلسونه ګرم وو - د جومات ونو تا و اخانې بنې تودې وې - د مجاهدینو په مرکزونو کې د پېرې لړۍ دوام درلود او کلي ته به چې هر مجاهد له پیرې راغبرګ شو نو د جومات د تبۍ سر او پیتاوي بندوا و به د هغې په لید نو کتنو بنه ګرم وُ.

خلک د پسرلي په تمه وُ او دا یې زره منلې وه چې دیخني په تېرېدو به مجاهدین پر کابل یو عنیز یرغل کوي ، په ځانګړې انداز کې به یې ترلېږې لېږې د واورې غورېدلې ځادرته وکتل او ویا به یې په واد منه لهجه وویل چې یس وار له د واورې لمن ورټوله شي بیا به وګورې چې پرکابل د اسلام بیرغ رپېږي او نو د کابل په فتحې پاته غه دی سرارغندي شاو خوا سیمه نوله مجاهدینو ډېله له قضا ما پښین وروسته د کابل کندهار په پادشاهي سړک بیله مجاهدینو

اوبرګ انتظارته سترګې ختلې وې.

له بمباریوسره د کورونو دکړکیو ښیښې ماتېدې اوله هرې سره به ځمکه داسې ولړزېده چې سړی به ویل پرسرېې دکورچت اوډېوالونه راپرېوتل.

د مجاهدینو تلفات په همغه جبهه کې زیات وُ چې د سیمې په لوړو کرښه کې وه او وسله یې چړې اوموشکش توپکونه وُ. پدغه جبهه کې به د سیمې وګړو پنځلس ورځې په نوبت سره پېره کوله اومعین مجاهدین یې نه لرل.

قوه ترولسوالۍ ورسېده مجاهدین هم په یوه یوه نیمه ورځ کې بېرته سره راغونډ شول اوځانونه یې د یوه کاري برید له پاره چمتو کول دلته وه چې د غه قوه به هم لکه مغکنۍ قوې تس نس کېږي اولکه د پخوا په څېر به د مجاهدینو د ایماني پرتم پر وړاندې پوځیان یوځل بیا د خپلو اسلافو په څېر سلامي کېږي او دحق د لارې د سربښندونکو دهوړې په مقابل کې به یوځل بیا د باطل اوناروا د سرټیټي اوشرمېدلې ماتې صحنه تکرارېږي.

خوچې مجاهدین د همدغسې یوې حماسې په لارکې په خپلو لیکو کې ځای په ځای کېدل چې اوس به نویوه بله وپارونه سره اوروسوا شکست یوله بل سره سترګې لګوي او هود به ازموېي نودتانکونوکتار د دوړو اولوګړو په توپان کې د تېښتې غنه اخیستې وه اودغسې دحق دلارې سرتېرو خپل اوډتوپکو زړونه ډک پاته شول.

...اوتول یې دروس پرضد یوه کوټلي سرتاسري قیام ته چمتو کړي وو!

د ژمي سړه هوا چلېده - پرځمکه د واورې سپینه برستن غوړېدلې وه - خلک له کار اوخوارۍ وزګار شوي وو، هسې هم د کلوړ به بېکارۍ او د ساده کلیوال محیط په مجلسونو کې تېرېږي ځکه خو پیتاوته هماغسې د پخوا په څېر مجلسونه ګرم وو. د جومات ونو تاوخانې ښې تودې وې - د مجاهدینو په مرکزونو کې د پېرې لړۍ دوام درلود او کلي ته به چې هر مجاهد له پېرې راغبرګ شو نود جومات د تبۍ سر او پیتاوکې بندو او به دهغې په لید نو کتنو به ګرم وُ.

خلک د پسرلي په تمه وُ او دا یې نوه منلې وه چې دیخني په تېرېدو به مجاهدین پر کابل یو غښتلی یرغل کوي ، په ځانګړې انداز کې به یې ترلیرې لیرې دلوړې غورېدلې خادرته وکتل اوبیا به یې په دادمنه لهجه وویل چې یس وار به د واورې لمن ورټوله شي بیا به ګورې چې پر کابل د اسلام بېرغ ورپېږي؛ نو د کابل په فتحه کې پاته څه دي ترارغنديي شاوخوا سیمه تر وله مجاهدینو نیولې ، له قضا ما پښین وروسته د کابل کندهار په پادشاهي سړک بیله مجاهدینو

څوک پرهم نشي وهلی.

* * *

له کابل سره د ولس رابطه بالکل غوڅه وه تګ راتګ بند و. په
کابل کې رسمي مامورین زیاتره په خپلو سیمو کې و او چې څوک مامور
به سیمې ته راغی نو د بېرته تګ اجازه یې نه درلوده.
خلک د مالګې، چای، بورې او نورد ضرورت وړ لومړنیو موادو
له سختې کاختي سره مخ و له کابل څخه ورد کوته د دغه ډول موادو په
وړو سخت بندیز لګول شوی و او پدې نامه چې "تاسې اشرار چاغوئ"
د سوداګرو توکل مالونه ضبطېدل.
په هغه ډول شرایطو کې یوه شپه چې د کابل راډیو په خپلو عادي
خپرونو لګیا وه او د امین د آمو او ابا سیند سندرې او د هغه ستونې شلول
یې خپرول د تاشکند راډیو له خپرو څخه د ببرک نارې سورې پورته شوې
او چې پر سبا یې خلک پېیتا وو نو ته راووتل نو دا خبره خوله په خوله کرځیده
چې کابل ته روسان راغلي او ببرک یې پر ټانک سپور راوستلی او د
کابل پر تخت یې کېنولی دی.

سیمې ته لدې څخه هم د آوازې رارسېدلې وې چې په کابل کې څه -
کېدونکي دي ځکه د کابل رژیم د راډیو او تلویزیون له لارې خورځي مسلسل
د اعلان او خبرتیا خپرول چې کله هم د خطر هغه مخصوص زنګ وغږول
شي نو سمدستي به د کورو تو څراغونه وژنئ او پر کړکیو به پردې ځروئ.
د جدي پر شپږمه د مجاهدینو راډیو نژدې کړی وې خپرونې وکړې
او د حالاتو په اړه یې ولس ته خبرتیا ورکوله کله به هم چې سړي د کابل راډیو
نشرات او د مجاهدینو راډیو خپرونې سره پرتله کړې نو له هماغه لومړۍ
ورځې څخه د مجاهدینو موقف- مورال، عظمت، برې او برلاسی او د ببرک د رژیم
او بادار وارخطایي دوه نږی- رسوایي او شرمېدلي ما ته جوت ــــ وه د

روسانو یرغل د خلکو جذباتو په انګار داسې کارونکی لکه چې په دغه ساړه او
کرخت ژمي کې یې اور بل وشیندل شي.
اوس نو هیڅ ته هیڅ ډول سوال او شک نه و پاته - کافر روس
پر وطن تیری کړی او په مقابل کې یې غزا او جهاد په هر مسلمان داسې فرض
دی لکه لمونځ او روژه. د نژدې کلیو مجاهدین په هماغه ساعت کې سره راغونډ
شول او د مرکز لوري یې وتیو هـــــ ـــرکز ته ئې په بیړه بیړه ځانونه
ورسول څو له حالاتو او راتلونکي له پاره له پروګرام څخه ځانونه خبرکاندي.
مازیګر خواته د توپ پر پوځي څوکۍ د مجاهدینو عملیات پیل شول. مجاهدینو
په ډېره قهرماني په نیم متر واوره کې چې نه سنګرونه او نه کوم کمر او د بره برید
وکړ په مېړانه وجنګېدل او د پوځي څوکۍ زیاتره برخې یې ونیولې.
له حملې څخه مجاهدینو په لوډ سپیکر کې د څوکۍ پر عسکرو او صاحبمنصبانو غږ
وکړ چې پر وطن روسي پوځونو تیری کړی اوس دا د هر افغان مکلفیت او
فریضه ده چې د دغه تیري په وړاندې ودرېږي، موږ او تاسې بنا یې په ګډه
د خپل وطن او شرف دفاع وکړو له خپلو مجاهدو ورونو سره یوځای شئ، تاسې
زموږ ورونه یاست موږ باید له هم دې لارې د خپل وطن او شرف د دښمن پر ضد
په یوه لیکه کې مقاومت ته دوام ورکړو.
خو د هغوی ضمیر ګړ داسې خپسې لاندې کړی و چې د وطن ناموس او
شرف په معنا نه پوهېدل او دا هر څه یې له هغوی څخه هېر کړی وو او
له غلامانه ذهنیت او الحادي مغزو یې د آزادۍ احساس داسې کند کړی و
چې بېرته راګرځېدل یې ناشوني و.
مجاهدینو هسې هم د یخني په له منځه تلو او د پسرلي په رارسېدو
د خپلو بریدونو د پراختیا او پیاوړتیا طرحې تر لاس لاندې لرلې خو د روسي
پوځونو وحشیانه یرغل نور هم دې ته اړ کړل چې خپلې لیکې غښتلې او ځانونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځوک پر هم نشي وهلی.

* * *

له کابل سره د ولس رابطه بالکل غوڅه وه تګ راتګ بند و. په
کابل کې رسمي مامورین زیاتره په خپلو سیمو کې و او چې ځوک مامور
به سیمې ته راغی نو د بېرته تګ اجازه یې نه درلوده.
خلک د مالګې، چای، بورې او نورو د ضرورت وړ لومړنیو موادو
له سختې کاختې سره مخ و له کابل څخه وردګو ته د دغه ډول موادو په
وړلو سخت بندیز لګول شوی و او پدې نامه چې «تاسې اشرار چاغوئ»
د سوداګرو توکي مالونه ضبطېدل.
په همدغه ورشرایطو کې یوه شپه چې د کابل راډیو په خپلو عادي
خپرونو لګیا وه او د امین د آمو او باسینه سندرې او د هغه ستونې شلول
یې خپرول د تاشکند راډیو له خپرو څخه د ببرک ناړې سوړې پورته شوې
او چې پر سبا یې خلک پیتا وو نو ته راووتل نو دا خبره خوله په خوله ګرځېده
چې کابل ته روسان راغلي او ببرک یې پر ټانک سپور راوستلی او د
کابل پر تخت یې کېنولی دی.
سیمې ته لږ دې ځکي هم دا آوازې رارسېدلې وې چې په کابل کې څه
کېدونکي دي ځکه د کابل رژیم د راډیو او تلویزیون له لارې خو ورځې مسلسل
دا اعلان او خبرتیا خپرول چې کله هم د خطر هغه مخصوص زنګ وغږول
شي نو سمدستي به د کورونو څراغونه وژني او پر کړکیو به پردې ځړوي.
د جدي پر شپږمه د مجاهدینو راډیو نژدې کړی وه خپروني وکړې
او د حالاتو په اړه یې ولس ته خبرتیا ورکوله کله به هم چې سهار د کابل راډیو
نشرات او د مجاهدینو د راډیو خپروني سره پرتله کړې نو له هماغه لومړي
ورځې څخه د مجاهدینو موقف، مورال، عظمت، برې او برلاسي او د ببرک د رژیم
او بادار وارخطایي دوه ورې، رسوایي او شرمېدلې ماته جوت شوه وه د

روسانو یرغل د خلکو جذباتو په انکار داسې کار وکړ لکه چې په دغه سار او
کرخت ژړي کې بېرته پوهېدل وشیندل شي.
اوس نو هیچا ته هېڅ ډول سوال او شک نه و پاته - کافر روس
پر وطن تېری کړی او په مقابل کې یې غزا او جهاد په هر مسلمان باندې فرض
دی لکه لمونځ او روژه. د نژدې کلیو مجاهدین په هماغه ساعت کې سره راغونډ
شول او د مرکزي لوړي یې ونیوه ـــــــ مرکز ته یې په بیړه بیړه ځانونه
ورسول څو له حالاتو او راتلونکي له پاره له پروګرام څخه ځانونه خبرکاندي.
ماز یګر خواته د توپ پر پوځي څوکۍ د مجاهدینو عملیات پیل شول. مجاهدینو
په ډېره قهرماني په نیم ستر والوه کې چې نه سنګرو او نه کوم کمر او د بره برید
وکړ په مېړانه وجنګېدل او د پوځي څوکۍ زیاتره برخې یې ونیولې.
له حملې مخکې مجاهدینو په لوډ سپیکر کې د څوکۍ پر عسکرو او صاحبمنصبانو غږ
وکړ چې پر وطن روسي پوځونو تېری کړی اوس دا د هر افغان مکلفیت او
فریضه ده چې د دغه تېري په وړاندې ودرېږي، موږ او تاسې بنایي په ګډه
د خپل وطن او شرف دفاع وکړو له خپلو مجاهدو ورونو سره یو ځای شئ، تاسې
زموږ ورونه یاست موږ باید له همدې لارې د خپل وطن او شرف د دښمن پر ضد
په یوه لیکه کې مقاومت ته دوام ورکړو.
خو دهغوی ضمیر داسې خپسې لاندې کړی و چې د وطن ناموس او
شرف په معنا نه پوهېدل او دا هر څه یې له هغوی څخه هېر کړي وو او
له غلامانه ذهنیت او الحادي مغزو یې د آزادۍ احساس داسې کم کړی و
چې بېرته راګرځېدل یې ناشوني و.
مجاهدینو هسې هم د یخنۍ په له مخه تلو او د پسرلي په رارسېدو
د خپلو برید وتو د پراختیا او پیاوړتیا طرحې تر لاس لاندې لرلې خو د روسي
پرځونو وحشیانه یرغل نور هم دې ته اړ کړل چې خپلې لیکې غښتلې او ځانونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سنه چمتو کړې څکه له روسي ښځو پوځ سره مقابله راروانه وه دوی داهم اټکل کړی و چې روسي لښکرې به پر دوی سختې حملې کوي او خونړۍ جګړه به دوام پیدا کوي. هلته روسانو د ببرک په واسطه یو لړ مانوړی تر لاس لاندې و نیولې خو بیا هم دینو ته د همدغو مانورو اجرا یو څه فرصت په لاس ورکړ.

رژیم د اولاد و خوږولو مانور ته ډېره پراختیا ورکړه آوازې داسې وې چې روسانو داسې کیمیاوي او مکروبي بمونه راوړي چې د استعمال په صورت کې د سیمې ګرد استوګن په سیل یا سرطاني نارو غیو اخته کیږي - داسې وسلې یې راوړي چې له کابله هر ځای چې وغواړي په ځنبه کولی یې شي پدې دول هر مرکز او حتی هر کور په آسانۍ سره له منځه وړلی شي - داسې بمونه ورسره دي چې د یوې سیمې وګړي د یوې ورځې له پاره بې هوښه کوي - دوی به سیمې ته ننوزي او په آسانی سره به ټرې وسلې ټولوي او هغوی به نیسي.

داسې تربیه شوي سپي ورسره دي چې د هر ډول وسلې او نورو موادو پته لګولی شي.

دا هغه آوازې او پروپاګنډ و چې د زور پله یې درنیدونه، ددې په څنګ کې یې د تزویر دامونه هم غوړول او هغه دا چې اوس قدرت د پرچم ډلې ته رسیدلی دا د خلقیانو غوندې وحشیان ندي چې وژنه او جېل ته واچوه - دا ښاري او متمدنه ډله ده، لکه د خلقیانو د غرو او شپنو زامن ندي دوی هرڅه لیدلی په غمونو کورونو کې لوی شوي او بله دا چې د خلقیانو له وحشیانه اعمالو تجربه هم لري - پخپله ببرک د یوه غټ جنرال زوی دی له خلقیانو سره د پرچمیانو مخالفت هم له همدې امله و چې د هغوی د وحشیانه اعمالو او وژنو نیونو مخالفت یې کاوه.

دوی په لاروکې د تالاشۍ لړۍ تر یوه وخته ختمه کړه ور دګرته له کابل څخه د غذايي او نورو لومړنیو موادو وړلو څخه بندیزونه لیرې کړې شول.

خود ولس په مغزو کې د «روس راغلی» خبره نابسته وه - روس کافر دی او دغه

کافر روس په یوه اسلامي هېواد تیری کړی او س که روس دوی ته د نیوبارک او پاریس غوندې ترقي هم ورکړي دوی یې نه مني - نه یې پرېږدي، مقابله ورسره کوي وژني، او ځان پرې وژني.

د ولس ذهن کې د روس کلمې او پر افغانستان تیري هیڅ ډول توجیه نشوای منلی - روس چې خدای نه مني - له دین او مذهب څخه منکر دی - بخارا او سمرقند یې نیولی هلته یې جوماتونه وران کړي او په هوټلونو او شرابخانو یې بدل کړي، د غو خبرو او پیښو د ولس په حافظه کې داسې ځای نیولی و چې د دیپلوماسۍ کوښښو د سیاست لوبو او مانورو هغه نشوای ترې هېرولی. په رېښتیا هم چې د ولس نه حافظه ډېره غښتلې وي.

اوس نو د نراو ښځې واړه او زاړه ټولو په ذهن کې د روس او روسي یرغل فاجعه د روس د خدای نه منلو او د بخارا او سمرقند سانحې کلکې منګولې ښخې کړې وې چې دوی یې هیڅ کله نه پرېښودل او دغه ورېښتول د روس او د هغوی د برېښو پر ضد یوه کوټلی سرتاسري او نه ماتېدونکی قیام او مقاومت ته چمتو کړي و داسې مقابله او مقاومت چې بري یې په تقدیر کې کښل شوی و.

سنه چمتو کړی ځکه له روسي يجهز پوځ سره مقابله راروانه وه دوی داهم انکل کړی ؤ چې روسي لښکري به پردوی سختې حملې کوي او خونړۍ جګړه به دوام پيدا کوي، هلته روسانو ډيرک په واسطه پولو ماشومانو تر لاس لاندي ونيول خو بيا هم دينو ته د هم دغو ماشومانو د اجرا پوځه فرصت په لاس ورکړ.

رژيم د لوانو خوړلو ماشومانو ته د يره پراختيا ورکړه آوازي داسي وې چې روسانو داسي کيمياوي او مکروبي بمونه راوړي چې د استعمال په صورت کې دسيمې ګرد استوګن په سيل يا سرطاني ناروغيو اخته کيږي - داسې وسلې يې راوړي چې له کابله هرځای چې وغواړي په غښته کولی يې شي پدې دول هر مرکز او حتی هر کور په آسانی سره له منځه وړلی شي - داسې بمونه ورسره دي چې ديوې سيمې وګړي ديوې ورځې له پاره بې هوښه کوي - دوی به سيمې ته ننوزي او په آسانی سره به تري وسلې ټولوي او هغوی به نيسي.

داسې تربيه شوی سپي ورسره دي چې د هر ډول وسلې او نورو موادو پته لګولی شي.

دا هغه آوازې او پروپاګند ؤ چې د زعد پله يې درينده وه، ددې په څنګ کې يې د تزوير دا مونه هم غوړولي او هغه دا چې اوس قدرت د پرچم ډلې ته رسيدلی داد خلقيانو غوندي وحشيان ندي چې وژنه او جيل ته واچوه - دا بناري او متمدنه ډله ده، لکه د خلقيانو د غرو او شپنو زامن ندي دوی هر څه ليدلي په غمو غمو کورونو کې لوی شوی او بله دا چې د خلقيانو له وحشيانه اعمالو تجربه هم لري - بخپله ببرک د يوه غټ جنرال زوی دی له خلقيانو سره د پرچميانو مخالفت هم له همدې امله ؤ چې د هغوی د وحشيانه اعمالو او وژنو نيونو مخالفت يې کاوه.

دوی په لا روکې د تالاشي لړۍ تريوه وخته ختمه کړه ور دګر ته له کابل څخه د غذايي او نورو لوموړنيو موادو ولو څخه بنديز ونه ليري کړي شول.

خو د ولس په مغزوکې د «روس راغلی» خبره ناسته وه - روس کافر دی او دغه

کافر روس په يوه اسلامي هيواد تيري کړی او س که روس دوی ته د نيو يارک او پاريس غوندی ترقي هم ورکړي دوی يې نه مني - نه يې پريږدي، مقابله ورسره کوي وژني، او ځان پرې وژني.

دولس ذهن کې د روس کلمې او پر افغانستان تيري هيڅ ډول توجيه نشوای منلی - روس چې خدای نه مني - له دين او مذهب څخه منکر دی - بخارا او سمرقند يې نيولي هلته يې جوماتونه ويران کړي او په هوټلونو او شرابخانو يې بدل کړي، دغو خبرو او پيښو د ولس په حافظه کې داسې ځای نيولی ؤ چې د ديپلوماسۍ څخو د سياست لوبو او مانورو هغه نشوای تريې هيرولی. په رښتيا هم چې د ولس په حافظه د يره غښتلې وي.

اوس نو د نراو بشځې واړه او زاړه ټولو په ذهن کې د روس او روسي يرغل فاجعه د روس د خدای نه منلو او د بخارا او سمرقند ساڅې کلکې منګولې ښخې کړي وې چې دوی يې هيڅ کرل نه پرېښودل او دغه وو يې ټول د روس او د هغوی د بريڅو پر ضد يوه کوټلې سرتاسري اونه ماتيدونکي قيام او مقاومت ته چمتو کړي ؤ داسې مقابله او مقاومت چې بريا يې په تقدير کې کښل شوی ؤ.

... اوښکې په غوږځنګ وي!

بیا هم داسد میاشت وه- یوه درنده، ګرمه، اوږده او دوبه شپه چې هېڅ سبا کېده نه.

ستورې ټوله شپه تت تت او پټ پټ کېدل، نن آسمان روڼ او تک شین نه معلومېده- سپوږمۍ د دوېچن آسمان پر ورېښتو ورووړو او په نه زړه پل اخیست داسې چې هغه هم د دغه دوېچنې شپې په سبا کېدونه وې خوښه- نن د سپوږمۍ د ورېښمینو وړانګو هغه ځواني ځلا نه درلوده، داورېتکه سره بریښېده لکه چې همدا اوس د وینو له سیند څخه لېږه لغړه راختلې وي.

بیا هم دروژې میاشت وه د ۱۳ مې روژې- پېښنې د هم داسې یوې هیبتناکې او درندې شپې د تېرېدو مزې رالنډول او یوې ویرجنې او غملړلې ورځې ته یې ځه پرانستله.

یوه مهیب سکوت یوې ژورې چوپتیا او یوې درندې خاموشۍ په زړونو او خولو لاسونه ایښې وو- اوږد و سوچونو او بوږنونو کو

خیالونو په سرونو او مغزو وزړونه غوږولي وو.

نن د پېښمنې په ځرګ بانګونوکې هغه ځواني کشش نه لیدل کېده داسې ښکارېده لکه چې د چرګانو په مرۍ وهم چا منګولې ښخې کړې وې - د سپوږمۍ ونه یې تپ تپ و یواځې ستغې او سوې انګولا به یې د درې په اوږدو کې څه ویرووینکې انګازې خپرې کړې. د سیند د څپو شور او زور نه وو داسې معلومېده چې نن شمال هم په درانه خوب بیده دی او د ونو له پاڼو سره کوتې نه خوږوي سرې به ویل چې نن د اهر څه یوه خوچېږ ویر پخپله غېږ کې نغښتي دی او یواځې همدا ستړې او ناکراره انسانان دي چې خپلې ځوانیمرګه اوښکې هیلې یې آرام نه پرېږدي- بوږنونو کې سوچونو په سر اخیستي- ترخو خاطرو او یادونو یې مخې ته داړې جګې کړې او پر هر ژړلي خیالونه یې سترګې پټېدو او دې ته نه پرېږدي.

د دغې غمجنې شپې درونده سکوت د درې په اوږدو کې د سهار دلماځه یوه په بل پسې اذانونو مات کړ او د ستوماڼه بزګرانو له پاره یوه بله ستړې ورځ د کار او مزدورۍ د درانده پېټي او چټو لو ته راد سره شوه.

دغې شپې د هغوی هېڅ دمه نه وه جوړه کړې د دغې شپې دناکراره او موقتې لمحو د هغوی پر اوږو د دیوه ډېر دراندو بار نه هم درنده او ږ مولوونکې تمامېده او اوس بیا دیوې ستومانه او سرګردانه ورځې راختل له هغوی څخه بیا د آرام ساه اخیستله.

داو داسه له پاره کلیوال یو یو دوبیالې غاړې ته راتلل، داو بو ناانده وله حرکت او د څپو ناکراره آوازونو د خلکو د ستومان او کړاوجن ژوند ویرجنې نغمې غږولې او د دوی پر دردمند او خوار ژوند یې یوه بله غوونکې ورځ وراضافه کوله په لنډه شېبه کې نیمایي جومات ډک

... اوښکې په غوړځنګ وې!

بیا هم د اسد میاشت وه- یوه درنده، ګرمه، اوږده او دوبه
شپه چې هیڅ سبا کېده نه.

ستورې ټوله شپه تت تت او پټ پټ کېدل، نن آسمان روڼ او
تک شین نه معلومېده- سپوږمۍ د دوږجن آسمان پر وریځو وروورو
او په نه زړه پل اخیست داسې چې هغه هم د دغه دوږجنې شپې په -
سبا کېدونه وې خوښه- نن د سپوږمۍ وړښېمینو وړانګو هغه ځواني
ځلا نه درلوده، داوړتکه سره بریښېده لکه چې همدا اوس د
وینو له سیند څخه لېږه لغړه راختلې وي.

بیا هم د روژې میاشت وه د ۱۳ مې روژې- پېښې د همداسې یوې
هیبتناکې او درندې شپې د تېر بدو مرزي رالندو ول او یوې وېرجنې
اوغملړلې ورځې ته یې ځنه پرانستله.

یوه مهیب سکوت یوې ژورې چوپتیا او یوې درندې خاموشۍ
په زړونو او خولو لاسونه ایښي وو- اوږدو سوچونو او بوږنوونکو

خیالونو په سرونو او مغزو وزرونه غوړولي وو.

نن د پیشمینې په چړګ بانګونو کې هغه ځواني کشش نه لیدل کېده
داسې ښکارېده لکه چې د چرګانو په مړو ستوموچا منګولې ښخې کړې وي -
د سپوږمۍ ونه یې تپ تپوپ وږیواځې ستغې او سوې انګولا به یې د درې
په اوږدو کې څه ویرونکې انګازې خپرې کړې. د سیند د څپو شور او زوږ
نه وو داسې معلومېده چې نن شمال هم په درانه خوب بیده دی او د ونو له
پاڼو سره کوټې نه خوږوي سرې به ویل چې نن دا هر څه یوه خوځښ
ویرې پخپله غېږ کې نغښتي دي او یواځې همدا ستړي او ناکراره انسانان
دي چې خپلې ځوانیمرګه اوښکې هیلې یې آرام نه پرېږدي- بوږنوونکو
سوچونو په سر اخیستي- ترخو خاطرو او یادونو یې مخې ته داري جنګي
کړې او پر هر ژړلي خیالونه یې ستړګې پټېدو او دمې ته نه پرېږدي.

د دغې غمجنې شپې د درونه سکوت د درې په اوږدو کې د سهار
دلما نځه یو په بل پسې اذانونو مات کړ او د ستوما نه ښکاره لو سباره
یو بله ستړې ورځ د کاڼ او ځور د ورې د درانده پېټي او چټو لو
ته راد بره شوه.

دغې شپې د هغوی هیڅ دمه نه وه جوړه کړې د دغې شپې
د ناکراره موقتي لحظو د هغوی پر اوږو د دیوه وړې درانده بار نه هم درنده
اوږ هولوونکې تمامېده او اوس بیا د یوې ستومانه او سرګردانه ورځې
راختل له هغوی څخه بیا د آرام ساه اخیستله.

داود اسه له سپاره کلیوال یو یو دو یا لې غاړې ته راتلل، داوبو
ناااندوله حرکت او د څپو نا کراره آوازونو د خلکو د ستومان او کړووجن
ژوند ویرجنې نغمې غږولې او د دوی پر دردمند او خوله ژوند یې
یوه بله غمونکې ورځ ور اضافه کوله په لنډه شبېه کې نیمایي جومات ډک

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

شو- لمونځ شو- دعاګانې وشوې، وظيفې او تلاوتونه خلاص شول. خلک راولاړ شول راووتل. د سهار خړ لا نه وه ايسته شوې د غرونو په څوکو لا پروني پرېوتي لمر ځيلې وړانګې پورته نه وې غورځولې چې کړ سهار شو داکړسهار لکه د خطر زنګ په ټوله دره خپور شو. شپږ جوړې جيټ الوتکې په دوو موازي کرښو درې ځله په ټوله دره راغبرګې شوې.

اوس نو د ټولو زړونو منله چې د قوې درانګ دا څو ورځنۍ اوازې حقيقت ته نږدې کېدونکې دي.

اوس نو د هر يوه زړه ته ولوېده چې دا يوه اونۍ له سهاره تر ماښامه اکتشافي الوتکو هسې دا ټوله سيمه نه لاندې باندې کوله.

سترګې او غوږې ټول سوال سوال وې چې څه به کېږي. له څه سره به مخامخ کېږي او څه به پرې راځي.

د سوالونو او اندېښنو په دغه کشمکش کې وسله وال مجاهدين په يوه لحظه کې د جومات مخې ته راغونډ شول تا به ويل له هر يوه سره مخابره ده او چا د تيارسۍ او بريد قومانده ورکړې ده.

بې له دې چې بحث او جدل وکړي، بې له دې چې سرونه وښيي، بې له دې چې د حزب او قوماندان نوم واخلي، ټول له يوې مخې او له يوه پلوه راغونډ شول. کمربندونه يې وتړل، د ټوپکو مجورې يې ډکې کړې، ټوپکونه يې سنبه وکتل، ځيلې يې کش کړې. ملاوې يې ټينګې کړې پټکي يې سم کړل او پايڅې يې سېده وهلې. د حرکت لوری معلوم و. د دغې ډګر منکاره ځي او د قربانۍ او ازموېښت مهال رادبره. داسې لکه چې څوک بولنه ورکوي، وخت غږ پرې کوي، جذبات ورته لوری ښيي، احساس يې قدمونه ښکلوي، ولولې ورته لارجار کوي. حالات يې د انتقام او مقابلې ولولې توپاني کوي او ويني ورته د توېېدو پېشکشونه کوي.

نه دا خبره وه چې ته څوک يې او هغه څوک. دا د کوم تنظيم دی او هغه د کوم...

هرڅه څرګند وو، هدف روښانه و، لار سپېڅلې او نيغه وه. د دښمن معلوم و، مقابله فرض وه او د شهادت هيله حتمي. سړي فکر کاوه چې يوه روحاني تړون، يوې قلبي رابطې، يوې آفاقي قوماندې، يوه آسماني غږ او يوه الهامي احساس هغوی ټول دغه يوه ځای، يوې خبرې، يوې پرېکړې، يوه دريځ او يوه سنګر ته بولنه ورکړې.

د جبهې لومړنيو کرښو ته د مجاهدينو کتارونه وخوځېدل. دوړې پورته شوې. د تکبير چيغو دره په سر واخيسته. د حق د شمعې پتنګانو سرونه په لاس کې د قربانۍ ډګر ته په مينه او جوش يو له بل مخکې وړاندې کېدل ته به وايې د چا په ورا روان دي د خوښۍ دزې کوي او د ساتېرۍ نخښې ولي.

نن دغه لار داسې درنه وه، پخوا او قوي قدمونو لنډوله چې منزل يې د ايثار او سرښندنې هغه تلپاتې مقام و چې د حق شمعه يې د خپلو وينو په تېلو بله ساتله.

نن په سينو کې د زړونو درزا داسې ناکراره وه لکه چې د سرو ګوليو مخې ته په ډېر هوس له سينې د باندې راوځي.

د جذباتو او احساساتو يو توپان راالوتلی و. يو سېلاب و چې په غړېدو راروان و. يو سمندر دی خو لحد اخيستی وه د انسانانو يو ټپاند سمندر په دره کې په خوځېدو و؛ موجونو غړې غړې وهلې، څپې په غورځنګ وې. قربانۍ سر په تلي کې ولاړې وې او د آزادۍ يوه طغياني وږمه په ټوله دره کې په چلېدو وه.

سړي فکر کاوه چې ټوله دره لړزېږي او هر کمر، هره تږه، هر

(c) ketabton.com: The Digital Library

شو- لمونځ شو- دعاګانې وشوې، وظیفې اوتلاوتونه خلاص شول. خلک راولاړ شول راووتل. د سهار څرك لانه وه ایسته شوی دغرونو په څوکو لا پروني پرېوتي لمر خپلې وړانګې پوره نه وې غوړولې چې ګړ سهار شو داګړ سهار لکه دخطر زنګ په ټوله دره خپور شو. شپږ جوړې جېټ الوتکې په دوو موازي کرښو درې ځله په ټوله دره راغبرګې شوې.

اوس نو د ټولو زړو ومنله چې د قوې دراتګ دا شور ځنې اوازې حقیقت ته نژدې کېدونکې دي.

اوس نو د هر یوه زړه ته ولوېده چې دا یوه اونۍ له سهاره تر ماښامه اکتشافي الوتکو هسې دا ټوله سیمه تر لاندې باندې نه کوله.

سترګې او خبرې ټول سوال سوال وې چې څه به کېږي- له څه سره به مخامخ کېږي او څه به پېښ راځي.

د سوالونو او اندېښنو په دغه کشمکش کې وسله وال مجاهدین په یوه لحظه کې دجومات مخې ته راغونډ شول تا به ویل له هر یوه سره مخابره ده او چا د تیارسئ او بریدِ قومانده ورکړې ده.

بې له دې چې بحث او جدل وکړي، بې له دې چې سړو پوښتي، بې له دې چې دحزب او قوماندان نوم واخلي، ټول له یوې مخې او له یوه پلوه راغونډ شول- کمربندونه یې وتړل، د توپکو مجورې یې ډکې کړې، توپکونه یې سنبه وکتل، ځینو یې کش کړي- ملاوې یې ټینګې کړې پټکي یې سم کړل او پایڅې یې بېدې وهلې. دحرکت لوری معلوم و د دغرې ډګر مبنکاره و او د قربانۍ او از موینت مهال راد بره. داسې لکه چې څوک بولۍ ورکوي، وخت ګړې کوي، جذبات ورته لوری ښيي احساس یې قدمونه ښکلوي، ولولې ورته لارجار وکوي- حالات یې دانتقام او مقابلې ولولې توپانې کوي او وینې ورته د تویېدو پیشکشونه کوي.

نه دا خبره وه چې ته څوک یې او هغه څوک- دا دکوم تنظیم دی او هغه دکوم. ...

هر څه ځرګند و، هدف روښانه و، لار سپېڅلې او نیغه وه دښمن معلوم و، مقابله فرض وه او د شهادت هیله حتي. سرې فکر کاوه چې یوه روحاني تړون، یوې قلبي رابطې، یوې آفاقي قوماندې، یوه آسماني غږ او یوه الهامي احساس هغوی ټول دغه یوه ځای، یوې خبرې، یوې پرېکړې، یوه دریځ او یوه سنګر ته بوللي ورکړې.

دجبهې لومړنیو کرښو ته دمجاهدینو کتارونه وخوځېدل- دورې پورته شوې- دتکبیر چیغو دره په سر واخیسته- دحق دښمن پتنګانو سرونه په لاس کې دقربانۍ ډګر ته په مینه او جوش یوله بل مخه وړاندې کېدل ته به وایې دچاپه وړ روان دي دخوښۍ ډزې کوي او دساتېرې مخښې ولي.

نن دغه لار داسې درنېدو، ځوا قوي قدمونو لنډوله چې منزل یې دایثار او سرښندنې هغه تلپاتې مقام و چې دحق شمع یې دخپلو وینو په تېلو بله ساتله.

نن په سینو کې دزړونو درزا داسې ناکراره وه لکه چې دسرو ګولیو مخې ته په دېر هوس له سینې دباندې راوځي.

دجذباتو او احساساتو یو توپان راالوتلی و، یو سیلاب و چې په - غورځېدو راروان و، یوه سمندر دې خواځه اخیستی وه دانسانانو یو څپانده سمندر په دره کې په خوځېدو و؛ موجونو غړې غړې وهلې، څپې په غورځنګ وې قربانۍ سر په تلی کې ولاړې وې او دآزادۍ یوه طغیاني ونه په ټوله دره کې په چلېدو وه.

سړي فکر کاوه چې ټوله دره لړزېږي او هر ګړ، هره تېره، هر

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناو او هر بوټي د آزادۍ د دغه سربښندونکي لښکر قدمبوسۍ ته ځان
رسوي.

کولۍ وچلېدلې، ټانکونه وغرېدل او هزایل په غرمبېد وشول،
سیمه داورلمبه شوه د کولیو بزلی او د بمونو باران په اورېد وشو، د آسمان
پرمخ د الوتکو ټولۍ او کتارونه داسي معلومېدل لکه چي هوايي مرغان
پدغه ګرد جنه فضا کي د خپل سفر لار ورکه وي او دوړي شوي، لوګي شول
نه دیو بل غږ اورېدل کېده او نه یو بل سره لیدلی او پېژندلی شوای.

جیټ بمبارو، کولۍ آتشي ... نیپام ... او کیمیاوي بمونو داسي محشر جوړ کړی و
لکه چي ځکه یې ستوله په بل غ اړولې وي هر سړي فکر کاوه چي همدا
دې ژوند دی نور به نو د ځمکي پرمخ هیڅ هم نه وي پاتي.

هلیکوپترو راکټونه اوروا او کوماندویي پوځیان یې کوزول
ترمازدیګره پر هره غونډۍ، هرناو او هره حاکمه نقطه د کوماندویي
پوځیانو بهیر امات و. او په هره غونډۍ او هر خوړکي پنډ ووښ له
دبرو او کمرونو پوځیان زیات معلومېدل - هره دبره به چي سړي
ولیدلی شوای نو و به ښوربېده او پوځي به تریا جوړ شو له الوتکو ټانکونه
او نورې درندې وسلې هم کوزې کړی شوې، ټانکونه، توپونه،
میزایل او ... تا به ویل له هرناو او غونډۍ سره یو یو ښارګوټی او غونډ اړولي
وي.

بنایي پوځي متخصصین او عسکري ماهرین پې ونه مني - دوی
به د خپلو شمېرنو او فرضیو له مخي حساب کوي - د ځمکي ساحه به اټکلوي
وایي به، دا اراضي د دومره لوی پوځ او وسلو ایجاب نه کوي عسکري
قوانین دا نشي منلی دا اراضي د دومره ټانکونو او پوځیانو ګنجایش نلري
او ...

خو دا ستر کولیدلی واقعیت دی چې په کابل پوځي افسرانو هم
تصدیق کړی. د متخصصینو او ماهرینو شمېرنې او فرضیې خو هغه وخت
هم اپوتې، غلطې او ناسمې وختې کله چي د روسي پوځونو له یرغل سره
دوی په دوو دریو میاشتو کې د مقاومت د تکولو له منځه وړلو پیش بیني
کړې وه او د افغانانو غرور او ویر مقاومت یې د روس د منظم او مجهز پوځ
په مقابل کې انتحار او خودکشي ګڼله، او که اصلاً دغه شمېرنې فرضیې
او نظریاتو ته کتل شوي وای نو د افغانستان جهاد باید له سره پیل شوی
او بریې تر دې شل هدو هسپدلی نه وای.

د افغانستان جهاد خو د نړۍ د ډېرې شمېرنې او اټکلونه ابوته وبولل
ډېرې ځکې وپېښې او سنجونې یې ناسمې ثابتې کړې او ډېر نظریات او
موضعګیرې یې بدلون ته اړ کړې.

د دغه مقاومت هڅونه، وسله، تکیه او قوت، هغه مادي وسایل او
مهمات ندي چي د پوځي زیرمو له تشېدو سره په شا شي او ماتې وخوري. د
دغه جنګ مهمات نه خلاصېږي، وسله یې له کاره نه لوېږي او قوت یې
نه کمزوری کېږي ځکه خو یې شومیخانیکي او نظري درسونه او نظریات
مستقبل نشي ټاکلی.

دلته ایمان، عقیده، تصمیم او اراده د روس غونډې ستر او وحشي قوت په
ګونډو کوي- د وارسا بلاک لړزوي، نړۍ ته د استعمار ماتونې ژوندۍ درس
ورکوي او د روس د نه ماتېدونې طلسم دړې وړې کوي او د نړۍ اسکېلو
او مخیلو ته په ګوته کوي چي د وینې په بیه آزادي حتماً اخیستلی شي.

ناو او هربوټي د آزادۍ د دغه سربښندونکي لښکر قدمونو ته ځان
رسوي .

کولۍ وچلېدلې ، ټانکونه وغړېدل او مزايل په غرمېدو شول ،
سيمه داورلمبه شوه دکوليو ږغ او د بمونو باران په اورېدو شو ، د آسمان
پرمخ د الوتکو ټولۍ او کتارونه داسې معلومېدل لکه چې هوايي مرغان
په دغه گرد جنه فضا کې دخپل سفر لاره ورکه وي ، دورې شوې ، لوگي شول
نه ديو بل غږ اورېدل کېده او نه يو بل سره ليدلی او پېژندلی شوای .
جيټ بمبارۍ کولې آتشي ... نيپام ... او کيمياوي بمونو داسې محشر جوړ کړی و
لکه چې ځمکه يې سوځوله په بل غ اړولې وي هر سړي فکر کاوه چې هماغه
دې ژوند دی نور به نو د ځمکې پرمخ هيڅ هم نه وي پاتې .
هليکوپترو راکټونه اوروول او کوماندويي پوځيان يې کوزول
ترمازديگره پر هره غونډۍ ، هرناو او هره حاکمه نقطه د کوماندويي
پوځيانو بهير رامات ؤ . او په هره غونډۍ او هرځوړ کې پنډ ووښ له
دبرو او کمرونو پوځيان زيات معلومېدل - هره ډبره به چې سړي
وليدلی شوای نو و به ښورېده او پوځي به تر يې جوړ شو له الوتکو ټانکونه
اونورې درندې وسلې هم کوزې کړې شوې ، ټانکونه ، توپونه ،
ميزايل او ... تا به ويل له هرناو او غونډۍ سره يو يو ځوي او غونډ اړولي
وي .

بنا يې پوځي متخصصين او عسکري ماهرين يې ونه منسي - دوی
به د خپلو شمېرنو او فرضيو له مخې حساب کوي - د ځمکې ساحه به اټکلوي
وايي به : دا اراضي د دومره لوی پوځ او وسلو ايجاب نه کوي عسکري
قوانين دا نشي منلی دا اراضي د دومره ټانکونو او پوځيانو گنجايش نلري
او . . .

خو دا ستر کوليدلی واقعيت دی خپله يې د کابل پوځي افسرانو هم
تصديق کړی . د متخصصينو او ماهرينو شمېرنې او فرضيې خو هغه وخت
هم اپوته ، غلطې او ناسمې وختې کله چې د روسي پوځونو له يرغل سره
دوی په دوو دريو مياشتو کې د مقاومت د ټکولو او له منځه وړلو پيشبيني
کړې وه او د افغانانو غرور او د مقاومت يې د روس د منظم او مجهز پوځ
په مقابل کې انتحار او خودکشي گڼله ، او که اصلاً دغه شمېرنو فرضيو
او نظرياتو ته کتل شوي وای نو د افغانستان جهاد بايد له سره پيل شوی
او د بري تر درشل هدو رسېدلی نه وای .
د افغانستان جهاد خو د نړۍ د ډېرې شمېرنې او اټکلونه اپوته ونيول
د ډېرې غلطې وپېښې او سنجونې يې ناسمې ثابتې کړې او د ډېرو نظريات او
موضعگيرۍ يې بدلون ته اړ کړې .
د دغه مقاومت هڅونه ، وسله ، تکيه او قوت ، هغه مادي وسايل او
مهمات نه دي چې د پوځي زېرمولۍ تشېدو سره په شا شي او ماتې وخوري د
دغه جنگ مهمات نه خلاصېږي ، وسله يې له کاره نه لوېږي او قوت يې
نه کمزوری کېږي ځکه خو يې شوروي خانيکي او نظري درسونه او نظريات
مستقبل نشي ټاکلی .
دلته ايمان ، عقيده ، تصميم او اراده د روس غونډې ستر او وحشي قوت په
ځنگون وکوي - دوار ساپلاک لرېږي ، نړۍ ته د استعمار ماتونې ژوندی درس
ورکوي او د روس د نه ماتېدونې طلسم د ړې وړې کوي او د نړۍ اسکېرلو
او ځپلو ته په گوته کوي چې د وينې په بيه آزادي حتماً اخيستلی شي .

... او هغوی خپل ارمانونو ته ورسېدل

فضا تور او دود لاندې کړې وه. د لمر سترګه سره نه ښکارېده. د باروتو
سوی بوی له هر لوري پورته کېده. له هرې خوا داو بساران او د ګولیو ږلی
اورېده. په سترګو کې اوښکې وچې وې خو وینې بهېدلې. سرونه ستې کېدل.
سینې غلبیل کېدلې. هډونه په هوا الوتل. غوښې بادېدلې او لمبو او لوګي وار په
وار ځمکه، هوا او د ژوند هستي لاندې کوله.

نن وینې وې. اورونه وو. لوګي ؤ او د بارود او سوځنده بوی. نن هر څیز
او هر تصویر د قربانۍ ؤ، د جنګ ؤ، د دغري ؤ، د شهادت ؤ، د برید ؤ، د یرغل ؤ، د
بم ؤ، د ټانک او توپ ؤ، د زخم ؤ او د ټپ او پرهر.

له کومې پرتې، له کومې لوړې او له کوم لوري به چې د ټوپک د زېښو هلته
به بیا اوریل ؤ. د بمونو باران او د ګولیو د ندو کار به ؤ. هلته به بیا نه بوټی
پاتې ؤ نه کس او نه دېره. هغه ځای به سوړ او ړنګ شو، لمبه به شو لوګی
به شو او وران او ویجاړ.

د هر سړي دا خیال ؤ چې تر دغو بمبارونو او ګوله باریو لاندې به نه څوک
روغ پاتې وي او نه کوم کور ودان. هر یوه دا فکر کاوه او همدا یې انګېرله
چې یوازې دغه ژوندي دي، نور ټول به د دغو اورونو په لمبو د بمونو په باران

او د ګولیو په ږلی او د ندو کار کې هیڅ ژوی روغ نه وي پاتې.

هلته چې د هر دوږخ خواب مرګ ؤ، د هر سنګر انجام په اور ستې کېدل او د دېر
لړ مقاومت قیمت د سرحتي قرباني وه.

هلته چې د دښمن د بمونو، توپونو او ټانکونو له چلېدو سره د هغوی د
بریځو د دهشت خپرونکو پروپاګندو ونو ژبې هم همدا ور چلېدې او همدا یې
ژبغړانده لمبې یې ښندلې.

هلته چې مقاومت د حتمي نابودۍ نوم ؤ او هله چې مقابله د مرګ
غېږې ته له ځان غورځولو پرته بل څه نه ؤ.

هملته او په همغه ځای کې د خدای ج دلاریا سرښندونکي د وطن له مینې
سرشار، د حق په مینه مست او د شهادت لېوالو له مقاومت اخوا - له شهادت پرته
او له دغریا او مقابلې پرته بله لار، بله اسرم، بل لوری او کوم درنه لیده.
نه یې پېژانده او فکر او تصور یې نشوای کولی. د مرګ پر لوري
د شهادت په طرف، د وینو تویېدو پرخوا او د سرښندنې په لاره یې پاخه،
درانه او ډاډمن قدمونه اوچتول. دا ورلکه چې هغوی یو تجارت په
لاره چولی وي. داسې تجارت چې ځانونه یې پکې ګټهندوي بلل او هغه د خپلې
وینې په بدل کې د خپل سر په عوض کې د خدای ج، د رضا ګټل ؤ. سبحان الله
څومره ویاړمن تجارت او څومره عظیمه ګټه.

* * *

زه دلته د همدغه سنګر خبره کوم یوازې د یوه سنګر کیسه د هغه سنګر
خبره چې د خپل مثالي مقاومت او قربانۍ له لارې یې د دښمن زور او وحشت
اوبه اوبه کړ او بوځل بیا یې ثابته کړه، بیو وار بیا یې وښوده چې کوم اولس
په وینه او سر د آزادۍ قیمت ادا کولی شي هغه غلام کېدلی نشي.
وطن به یې وران شي خو غلام به نشي او سر به یې ټیټ نکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

... اوهغوی خپل ارمان ته ورسېدل

فضا تورو دوړو لاندې کړې وه - د لمر سترګه سمه نه ښکارېده - د باروتو
سوی بوی له هر لوري پورته کېده - له هرې خوا د اور باران او د ګولیو ږغ
اورېده، په سترګو کې اوښکې وچې وې خو وېښې بهېدلې - سرونه ستي کېدل -
سینې غلبیل کېدلې - هډونه په هوا الوتل - غوښې بادېدلې او لمبو او لوګي وار په
وار ځمکه، هوا او د ژوند هستي لاندې کوله.

نن وینې وې - اورونه وو - لوګي وو او د باروتو د سوځنده بوی. نن هره خبره
او هر تصور د قربانۍ وو، د جنګ وو، د غرېو وو، د شهادت وو، د برید وو، د یرغل وو، د
بم وو، د ټانک او توپ وو، د زخم وو او د تپ او پرهر.

له کومې پښې، له کومې دبرې او له کوم لوري به چې د ټوپک ډزې شوې هلته
به بیا اور بل وو - د بمونو باران او د ګولیو د ندوکار به وو - هلته به بیا نه بوټي
پاتې وو نه کس او نه دبره - هغه ځای به سور اور شو، لمبه به شو، لوګی
به شو او وران او ویجاړ.

د هر سړي دا خیال وو چې تر دغو بمبارونو او ګوله باریو لاندې به نه څوک
روغ پاتې وي او نه کوم کور ودان - هر یوه دا فکر کاوه او همدا یې انګېرله
چې یواځې دوی ژوندي دي، نور ټول به د دغو اورونو په لمبو د بمونو په باران

او د ګولیو په ږلۍ او د ندوکار کې هیڅ ژوی روغ نه وي پاتې.
هلته چې د هر دوژخوا برګ د مرګ دهرسنګر انجام په اور ستي کېدل او دوېر
لېن مقاومت قیمت د سر حتمي قرباني وه.
هلته چې د دښمن د بمونو، توپونو او ټانکونو له چلېدو سره د هغوی د
برېښو د دهشت خپروونکو پروپاګندو ونوژنې هم همدا ور چلېدې او هداسې
ژبغرانده لمبې یې ښندلې.
هلته چې مقاومت د حتمي نابودۍ نوم وو او هله چې مقابله د مرګ
غېږې ته له ځان غورځولو پرته بل څه نه وو.
هملته او په همغه ځای کې د خدای (ج) دلاري سربښندونکي د وطن له مینې
سرشار، د حق په مینه مست او د شهادت لېوالو له مقاومت اخوا - له شهادت پرته
او له دغرې او مقابلې ار د بخوا بله لار، بله اسره، بل لوری او ګودر نه لیده.
نه یې پېژانده او فکر او تصور یې نشوای کولی - د مرګ پر لوري
د شهادت په طرف، دوینو تویونې پر خوا او د سر ښندنې په لاره یې پاخه،
دراندہ او داوړس قدمونه اوچتول - داورلکه چې هغوی یو تجارت په
لارا چولی وي - داسې تجارت چې ځانونه یې سپکې ګټندوی بلل او هغه د خپلې
وینې په بدل کې د خپل سر په عوض کې د خدای (ج)، د رضا ګټل وو - سبحان الله
څومره ویاړمن تجارت او څومره عظیمه ګټه.

* * *

زه د لته د همدغه سنګر خبره کوم یواځې د یوه سنګر کیسه د هغه سنګر
خبره چې د خپل مثالي مقاومت او قربانۍ له لارې یې د دښمن زور او وحشت
او به او به کړ او یو ځل بیا یې ثابته کړه، یو وار بیا یې وښووده چې کوم اولس
په وینه او سر د آزادۍ قیمت ادا کولی شي هغه غلام کېدلی نشي.
وطن به یې وران شي خو غلام به نشي او سر به ټیټ نکړي.

د هغو سرتېرو د سربښندنې یاد چې له یوې خوا یې په خپلو وینو کې ولمبېدل
د هغه سنګر یادونه چې ټولو ساتونکو یې په دفاع کې د شهادت په غېږ کې سرونه
کېښودل او هغه سنګر چې د جنګیالیو د وینو رود یې په هغه جګړه کې د دښمن
د زور او وحشت ستنې ونړولې او د هغوی د شهېدلو ماتې تاریخ یې اغزون
کړ. او هغه مورچل چې په خپلو وینو یې د وحشي دښمن د وحشت او بربریت
ملېچې سرې کړې.

زه اوس هم دغه پوښتنې ته بې ځوابه یم چې څه ور پېدغه سنګر
کې د دغو لېرو سېمو او بېلابېلو حزبونو مجاهدین راغونډ شوي وو. چا
راغونډ کړي وو. چا قومانده ورکړې وه. کله څه ور او چېرته یې دا
پرېکړه غوټه کړې وه، دا سې لکه چې قدرت پخپل لاس را ټول کړي او
انتخاب کړي وي. یو یو یې له هره حزبه او هرې سیمې راغونډ او ټاکلي وي
لکه چې په دوی کې یې د داسې سترې مقابلې او مثالي قربانۍ قوت او
صلاحیت لیده چې دا د له به دلته یو مثالي یادګار پرېږدي د قربانۍ یادګار
او د سرلوړۍ د خاطرو یادګار.

په رښتیا هم دا د قدرت کرشمه وه او د قدرت لوړ بېینه.

سړی حیران شي. اوس هم پېدېږي سم نه شي پوهېدلی او یې له دې چې د
قدرت لاس یې وبولې بل فکر نشي کولی.

دغه جنګ سهار لمانځه مهال ونښت. الوتکو د وسپنو او اوربارانې
پټاوه او ټانکونو، د کولیونو لړۍ، خو دحق په مینه مستو ځوانانو ورته
خپل سرونه او سینې سپر کړې وې. غرمه شوه ټکنده غرمه. ځمکه د اور
لمبو نیولې وه او هوا لوخړو او تورلوګي. کمرونه رغړېدل. غرونه نړېدل د
دېرو پر خچې یا ډېدلې خو د خدای دلارې دغه قهرمان سربښند ونکي له ځایه
نه خوځېدل. د دوی ګونه له ماشي نه ایسته کېده او ایله به هغه وخت

پرماښه د دوی ګوتو حرکت پرېښود چې د دښمن کومه سره ګولۍ به یې په تېټر
کې سره شوه.

ژبې په تالو پوري کلکې نښتې وې خو د دوی د ټوپکونو بارونه چلېدل.
د مرګ ویروونکې هیولا ورته غاغ خپلې دارې را یستلې وې خو د دوی
سترګو هغه نه لیده. د دوی نظرونو د پرلېرې بل څه لیدل. بل څه یې
تصور کول او د هغه لیوال وو.

تر دې وخته نه. لس کسه شهیدان شوي وو. ماسپښین و چې د ری
نور ملګري یې هم شهیدان شول. دراکټ او د هشکې مرمۍ خلاصې
شوې وې اوس له هغوی سره دا فکر و چې له شهادت وروسته یې دا
وسلې د دښمن لاس ته ورنشي. په د پر اطمینان یې ما یې بسرته کړې. میل یې
خلاص کړاو په بوټو او شکو کې یې ښخې کړې.

د دښمن الوتکو، توپونو او ټانکونو خپل وس ختم کړ خو د دغه سنګر
د مقاومت غږ یې غلی نشوی کړی. د کومک مخابرې چالانې وې. د سره پوځ
د هغو سترو جنرالانو ته یې خبره ورسوله. نقشه او د ټول کیفیت تفصیلات او
خپله بې وسي یې ورته شرح کړه ماښام نږدې کېدونکې و او که یو ځل تیاره خپره
شوې وای نو بیا خو دغه ټوله قوه او پوځ د دغه سنګر په ولکه کې و. زر زر یې
د قوماندې او کومک غوښتنې کولې د عاجل کومک او فوري مرستې.

* * *

مجاهد عبدالباقي له جیب څخه قلم را ویوست د کاغذ پر یوه ټوټه یې په ډېر
اطمینان ولیکل: "... اوس قضا ماز یګر دی زمونږ د د هشکې او راکټ مرمۍ خلاصې
شوې او تر هغو بوټو او شکو لاندې [illegible] کړې. تر اوسه زمونږ دیارلس
تنه ملګري شهیدان شوي او مونږ [illegible] م خپل لوړ هدف ته نږدې کېدونکي یو..."
دا کاغذونه یې له خپلو [illegible] سره دېوه نړېدلي کمر په

UKOA

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهغو سرتېرو د سربښندنې یاد چې له یوې غځې په خپلو وینو کې ولمبېدل دهغه سنګر یادونه چې توپونو سالتونو سنګونو یې په دفاع کې دشهادت په غېږ کې سر ونه کېښودل او هغه سنګر چې د جنګیالیو د وینو روډ یې په هغه جګړه کې د دښمن د زور او وحشت ستنې ونړولې او دهغوی د شرهېدلی ماتې تاریخ یې اغځور کړ. او هغه مورچل چې په خپلو وینو یې د وحشي دښمن د وحشت او بربریت ټولي سرې کړې.

زه اوس هم دغه پوښتنې ته ځواب نه لرم چې څه ور پېدغه سنګر کې د دغو لیرو سیمو او بېلابېلو حزبونو مجاهدین راغونډ شوي وو. چا راغونډ کړي وو. چا قومانده ورکړې وه. کله څه ور او چېرته یې دا پرېکړه غوڅه کړې وه، دا سې لکه چې قدرت پخپل لاس راټول کړي او انتخاب کړي وي. یو یو یې له هره حزبه او هرې سیمې راغونډ او ټاکلي وي لکه چې په دوی کې یې د داسې ستري مقابلې او مثالي قربانۍ قوت او صلاحیت لیده چې دا دوله به دلته یو مثالي یادګار پرېږدي د قربانۍ یادګار او د سرلوړۍ د خاطرو یادګار.

په رښتیا هم دا د قدرت کرشمه وه او د قدرت لوړ بېینه.

سړی حیران شي. اوس هم پېدې سم نه شي پوهېدلی او نه یې له دې چې د قدرت لاس یې و بولي بل فکر نشي کولی.

دغه جنګ سهار لمانځه مهال ونښت. الوتکو د وسپنو او اور باران پیل او ټانکونو، د کولیو بږلۍ، خو دحق په مینه مستو ځوانانو ورته خپل سرونه او سینې سپر کړي وې. غرمه شوه تکنده غرمه. ځمکه د اور لمبو نیولې وه او هوا لوخړو او سرولوګي. لمرونه رغړېدل. غرونه نړېدل د زړبرو پرخچې یا وېدلې خو خدای د لارې دغه قهرمان سربښند ونکي له ځایه نه خوځېدل. د دوی ګونه له ماشې نه ایسته کېده او ایله به هغه وخت

پرماشه د دوی ګوتو حرکت پرېښود چې د دښمن کومه سره ګولۍ به یې په تهتر کې سره شوه.

ژبې په تالو پورې کلکې نښتې وې خو د دوی د توپکونو بارونه چلېدل. د مرګ ویرووونکي هیولا ورته غاښ خپلې دارې را ایستلې وې خو د دوی سترګو هغه نه لیدله. د دوی نظرونو نور لیرې بل څه لیدل. بل څه یې تصور کول او د هغه لېوال وو.

تر دې وخته نه. لس کسه شهیدان شوي وو. ماسپښین وُ چې درې نور ملګري یې هم شهیدان شول. دراکټ او دهشکې مرمۍ خلاصې شوې وې اوس له هغوی سره دا فکر وُ چې له شهادت وروسته یې دا وسلې د دښمن لاس ته ورنشي. په ډېر اطمینان یې یا یې بېرته کړې. میل یې خلاص کړا و په بوټو او شکو کې یې ښخې کړې.

د دښمن الوتکو، توپونو او ټانکونو خپل وس ختم کړ خو د دغه سنګر د مقاومت غږ یې غلی نشوی کړی. د کومک مخابرې چالانې وې. د سره پوځ هغو سترو جنرالانو ته یې خبره ورسوله. نقشه او د ټول کیفیت تفصیلات او خپله یې وسې یې و ترشرح کړه ما ښام نږدې کېدونکې وُ او که یو ځل تیاره خپره شوی وای نو بیا خو دغه ټوله قوه او پوځ د دغه سنګر په ولکه کې وُ. زرزر یې د قوماندې او کومک غوښتنې کولې د عاجل کومک او فوري مرستې.

* * *

مجاهد عبدالباقي له جیب څخه قلم راویوست د کاغذ پر یوه ټوټه یې په ډېر اطمینان ولیکل: "... اوس قضا مازیګر دی زموږ د دهشکې او راکټ مرمۍ خلاصې شوې او ترهغو بوټو او شکو لاندې [illegible] کړې. تراوسه زموږ دیارلس تنه ملګري شهیدان شوي او موږ [illegible] خپل لوړ هدف ته نږدې کېدونکي یو..."

دا کاغذونه یې له خپلو [illegible] سره دیوه نرهېدلي کمو په

UKQA

(c) ketabton.com: The Digital Library

چولی کې کېښودل. تا به ویل چې هیڅ هم ندي پېښ شوي، هیڅ خبره نشته او چا نوګ هم نه دی ویښ شوی. دومره ډاډه، داسې مطمئن او داوړ باوري لکه چې د هیڅ کوم خطر هیڅ ډول اندېښنه ورسره نه وي.

د مازیګر ورستی شېبې وې دوه نوي الوتکې راورسېدې. په نوي بنه او خونړي الوت. په دغه سنګر یې درې ځلور دورې وخوړلې او بمبارۍ یې پیل کړه یو شېن ځون لوګی پورته شو او دغې وړو وړو د سنګر ډزې کرار بندې.

بله ورځ چې خلک ورغلل هلته یې د کمر په چاک کې دا کاغذونه وموندل. هلته له ډېرو داوسپنو ټوټې ډېرې معلومېدې. له کانو د تشو مرمو کوتالی ډېرې پرتې وې. د هر شهید څنګ ته د تشو مرمو کوانبار و نه پرته وو. ټوله هم اوسپنې او تشو نالیو هلته پس د ډېرو او کانو څپله غلبه تېنګه ساتلې ده. هلته اوس د هغه وياړمن سنګر د شهیدانو قبرونه د حال په ژبه د ځپل سرلوړي شهادت او وياړمن مقاومت ترانې غږوي، د جهاد او شهادت د کاروان جرس زوبوند ساتي او د قبرونو ډيوې یې د آزادۍ لار څلنده او روښانه.

د ډېر ياد غيرت کيسې يې خوله کښې د هر ځم دي
چا ويلي داچې شهيدان خبرې نه کوي

PROPERTY OF ACKU 5657

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library